

VEZETÉS és SZERVEZÉS
MESTERSZAK
/LEVELEZŐ TAGOZAT/
TEMATIKA
2025/2026.

GAZDASÁGTUDOMÁNYI ÉS TÁRSADALOMTUDOMÁNYI ISMERETEK

A tantárgy neve:		magyarul:		Minőségközpontú vezetés			Kódja:	GT_MVSL023-17
		angolul:		Quality-oriented Leadership				
Felelős oktatási egység:		DE GTK Vezetés-és Szervezéstudományi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		nincs					Kódja:	-
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti	2	kollokvium	0	magyar
Levelező	x	Féléves	5	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Kotsis Ágnes			adjunktus
A kurzus célja, hogy minőség orientált vezetői szemléletet alakítson ki a hallgatókban.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
Ismeri a vezetés- és szervezéstudomány és gyakorlat korszerű irányzatait és eredményeit.								
Érti a szervezetek működése során felmerülő problémák és új jelenségek megoldási módozatait, illetve a kritikus feldolgozására irányuló módszereket.								
Képesség:								
Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is.								
Képes a vezetés-szervezés tudományágában a kutatások és azok eredményeinek kritikus értékelésére.								
Képes tudása, képességei és készségei folyamatos, egy életen át tartó fejlesztésére.								
Attitűd:								
Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a minőségfejlesztési problémák kezelésében.								
Nyitott és befogadó a minőségmenedzsment új eredményei iránt.								
Kötelességének tartja a hibák kijavítását, munkatársai fejlesztését. Segíti munkatársai, beosztottai személyes szakmai fejlődését. Érdeklődéssel fordul a kapcsolódó szaktudományok eredményei és megoldásai felé, nyitott a kapcsolatépítésre.								
Elkötelezett a minőségi munkavégzés iránt. Projektben, csoportos feladatvégzés esetén határozott, konstruktív, együttműködő, kezdeményező, toleráns és befogadó.								
Autonómia és felelősség:								
Önállóan vezet, Minőségpolitikai, stratégiai, minőségirányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés előkészítő, tanácsadói feladatokat. Felelősséget vállal saját munkájáért, az általa irányított szervezetért, vállalkozásáért, az alkalmazottakért.								
Önállóan azonosítja, tervezi és szervezi saját és beosztottai minőségügyi képzését, azokért felelősséget vállal és visel. Kialakított minőségügyi szakmai véleményét előre ismert döntési helyzetekben önállóan képviseli. Új, komplex döntési helyzetekben is felelősséget vállal azok környezeti és társadalmi hatásaiért.								

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A minőségügy alapfogalmai, fogyasztó, termék és szolgáltatás minőség. A minőségügy fejlődése, minőségügyi modellek. Minőség létrehozásának fejlődése, minőség ellenőrzés, szabályozás, biztosítás, irányítás. Minőségirányítási rendszerek, ISO, TQM. Önértékelési módszer: EFQM. Minőségmenedzsment eszközei. LEAN és minőség. Six Sigma

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

esettanulmányok feldolgozása és bemutatása

Értékelés

Az értékelés 5 fokozatú skálán történik a félévközi teljesítmény és az év végi vizsga alapján.

Kötelező szakirodalom:

Berényi László (2014): A minőségmenedzsment módszerei és eszközei, Publio Kiadó, Budapest

Bálint Julianna (2009): Minőség (tanuljunk, tanítsunk és valósítsuk meg). Kiadó: Terc Kft.

Kövesi János- Topár József (2006): A minőségmenedzsment alapjai. Kiadó: TYPOTEX, Budapest.

Ajánlott szakirodalom:

Varga Emilné Szűcs Edit (2005): Minőségmenedzsment. Kiadó: Campus Kiadó, Debrecen.

Joel E. Ross – Susan Perry (2004): Total Quality Management, Text, Cases and Readings. 3rd Edition, Vanity Books International.

Foster S. Thomas (2010): Managing Quality. 4th edition. Pearson Prentice-Hall, New-Jersey.

Heti bontott tematika	
1. óra	A minőségmenedzsment alapfogalmai, a minőség értelmezése
	TE: A hallgatók értik a termékek és szolgáltatások minőségét meghatározó dimenziókat, az ehhez kapcsolódó minőség definíciókat. Képesek ezek alapján meghatározni a fogyasztók alapvető, teljesítmény és extra elvárásait.
2. óra	A termékek értékelése Kano modellel, a szolgáltatások minőségének értékelése SERVQUAL modellel
	TE: A hallgatók megismerik a Kano modell létrehozásának módszerét, értékelését. A hallgatók megismerik a szolgáltatások minőségének mérését, létrehozásának, értékelésének lépéseit.
3.óra	A minőség elméletének fejlődése
	TE: A hallgatók ismerik a minőség nagy alakjainak elméleteit, gondolatait, a vállalatokon belüli alkalmazásukkal kapcsolatos főbb irányokat, problémákat.
4.óra	Formalizált minőségirányítási rendszerek (ISO 9001, TQM)
	TE: A hallgatók tisztában vannak a vállalkozások működése kapcsán kötelezően és lehetőség szerint bevezethető minőségirányítási rendszerekkel, azok működésének alapelveivel és az azoktól elvárható eredményekkel. A hallgatók tisztában vannak a vezetés minőségben betöltött szerepével, ismerik a TQM kialakulását, alapelveit és szemléletét, a vállalkozások működése során abból adódó előnyöket és lehetőségeket.
5. óra	Lean management alapjai, Six Sigma
	TE: A hallgatók ismerik a lean menedzsment alapelveit, a 7 veszteséget, és a minőségfilozófiai megközelítésmódját, legfontosabb célkitűzéseit és értékeit. A hallgatók megismerik a Six Sigma DMAIC ciklusának lépéseit, eszközeit.
6. óra	A minőség létrehozásának eszközei
	TE: A hallgatók megismerik a minőség 7 alapeszközét, a minőség létrehozásának módszereit.
7. óra	A minőség létrehozásának új eszközei
	TE: A hallgatók megismerik a minőség létrehozásának 7 új eszközét.
8. óra	Minőség költségek, minőség tervezés
	TE: A hallgatók megismerik a minőség terv kidolgozásának lépéseit, főbb időtávjait és a minőség költség kategóriáit.
9. óra	EFQM modell és minőségdíjak
	TE: A hallgatók ismerik a minőség menedzsment kapcsán a vállalatok működése során alkalmazható önértékelési rendszerek kritériumait, működésének alapelveit, és a fejlesztés lehetőségeit és képesek ezek gyakorlati alkalmazására a vállalati esettanulmányok alapján.
10. óra	Priorizációs eljárás
	TE: A hallgatók képesek csoportos döntéshozatali technikák alkalmazására a minőség vonatkozásában.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Haladó módszertani ismeretek		Kódja:	GT_MVSL004-17	
		angolul:		Advanced methodological knowledge				
Felelős oktatási egység:				Módszertani és Üzleti Digitalizáció Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				-		Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	5	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Nagy Lajos		beosztása:	mesteroktató
A kurzus célja, hogy a hallgatókkal a hallgatókkal megismertesse a statisztikai és ökonometria modellek alkalmazásának lehetőségeit, és képesek legyenek a felmerülő problémákat felismerni, elemezni és megoldani az elsajátított eszköztár alkalmazásával.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i> Nemzetközi összehasonlításban is versenyképes, korszerű és magas színvonalú elsajátított elméleti és módszertani ismeretanyagot szereznek meg. Birtokában van a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes matematikai-statisztikai, ökonometria módszereinek.								
<i>Képesség:</i> Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására.								
<i>Attitűd:</i> Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt.								
<i>Autonómia és felelősség:</i> Elemzi és értékeli a vállalkozás működésének tapasztalatait, kezeli annak a felelősségét, hogy az elemzések és gyakorlati eljárások során kapott eredmények a választott módszertől is függenek.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
Leíró statisztikák, mintavételezés, statisztikai hipotézisvizsgálatok. Lineáris és nemlineáris regresszió analízis. Többváltozós lineáris regresszió. Proxyk, dummyk és minőségi változók. Logisztikus regresszió. A sztochasztikus idősorelemzés alapjai. AR(I)MA modellek specifikálása. Box-Jenkins-modellezés.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
A félévközi és a félévvégi megfelelő felkészülés érdekében elvárt és ajánlott az előadásokon és gyakorlatokon való részvétel. A gyakorlatok és az előadások anyagai az e-learning rendszerben elérhetőek. Az órai feladatokon kívül kidolgozott mintafeladatok és gyakorló feladatok segítik a különböző módszerek elsajátítását.								
Értékelés								
A félév kollokviummal zárul, formája: A. Egy gyakorlati probléma megoldása tanulmány formájában B. A tanulmányban leírtak szóbeli vizsgán történő előadása, védése. Az A. pontban leírtakat az e-learning rendszerbe kell feltölteni, a visszajelzések is itt történnek. Az A. és B. pontokban elért teljesítményt 50-50%-ban vesszük figyelembe a végső eredmény kialakításakor.								
Kötelező szakirodalom:								
Hunyadi L. - Vita L. (2002): Statisztika közgazdászoknak AULA Kiadó, Budapest Maddala G. S. (2004): Bevezetés az ökonometriába, Nemzeti Tankönyvkiadó Rt. Budapest Howitt, D. – Cramer D.: Introduction to Statistics in Psychology, 6/E Pearson, Harlow. 2014. 744. p. ISBN-13: 9781292000749								

Ajánlott szakirodalom:

Hajdú O. (2003): Többváltozós statisztikai számítások, KSH, Budapest

Ketskeméty L. – Izsó L. – Könyves Tóth E. (2011): Bevezetés az IBM SPSS Statistics programrendszerbe, Artéria Stúdió Kft, Budapest

Ramanathan R. (2003): Bevezetés az ökonometriába alkalmazásokkal, PANEM, Budapest

Heti bontott tematika	
1-5.	Az SPSS programcsomag felépítése, eszközei. Az adatszerkesztő parancsainak áttekintése. A kimeneti adatok kezelése. Leíró statisztikák készítése. Mintavételezés.
	Az SPSS program kezelésének, alapvető leíró statisztikai elemzések elkészítésének és értelmezésének a megismerése. A mintavételezés fogalmának, módjainak a megismerése. Kérdőív készítés alapjai.
6-10.	Statisztikai hipotézisvizsgálatok, paraméteres, nem paraméteres próbák. Lineáris és nemlineáris regresszió analízis. Többváltozós lineáris regresszió. Számítógépes gyakorlatok.
	A statisztikai vizsgálatok helyes elvégzésének elsajátítása. Két és többváltozós regresszió elvégzése. A regressziós modellek validálása. Számítógépes gyakorlatok.
11-15.	Proxyk, dummyk és minőségi változók. Lineáris regresszió dichotóm vagy kategoriális függő változóval. Logisztikus regresszió. Exogén és endogén minta. Számítógépes gyakorlatok.
	A témákhoz kapcsolódó gyakorlati elemzések és értékelések elvégzése.
16-20.	A sztochasztikus idősoelemzés alapjai. AR(I)MA modellek specifikálása. Box-Jenkins-modellezés. Számítógépes gyakorlatok.
	Az idősor összetevőinek megismerése, a sztochasztikus időbeli folyamatok elemzésének képessége. Számítógépes gyakorlatok.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Kutatásmódszertan		Kódja:	GT_MVSL022_17	
		angolul:		Research methodology				
Felelős oktatási egység:				Vezetés- és Szervezéstudományi Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				-		Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti	0	Heti	10	gyakorlati jegy	5	magyar
Levelező	x	Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Pergéné Szabó Enikő		beosztása:	ügyvivő-szakértő PhD hallgató
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:			beosztása:	
A kurzus célja , hogy a hallgatók elsajátítsák a hatékony irodalomkutatáshoz, a diplomadolgozatok és a tudományos publikációk készítéséhez szükséges alapvető kompetenciákat. Ismerjék meg a hazai és nemzetközi gazdaságtudományi, üzleti, menedzsment, valamint a hozzájuk kapcsolódó határterületek szakadatbázisait. Sajátítsák el a szabályos hivatkozás és idézés módszereit.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i> A hallgató birtokában lesz a szakterület legalapvetőbb információgyűjtési, elemzési, feladat-, illetve probléma-megoldási módszereinek. Az összegyűjtött és rendszerezett információkat mind a hagyományos, mind az online referenciakezelő szoftverek segítségével szabályosan és etikusan hivatkozni tudja.								
<i>Képesség:</i> Elméleti, fogalmi és módszertani ismeretei felhasználásával képes pontosan megfogalmazni azt a témát, amihez információt, irodalmat gyűjt. A kurzus elvégzése után képes lesz a feladat ellátásához szükséges tényeket, adatokat összegyűjteni, rendszerezni, oksági összefüggéseket feltárni.								
<i>Attitűd:</i> Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, új adatbázisok és keresési , elemzési technikák megismerésére.								
<i>Autonómia és felelősség:</i> Önállóan szervezi meg az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. Az elemzéseiről, következtetéseiről és döntéseiről szakmai, jogi és etikai felelősséget vállal.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei A kutatás folyamata, az információkeresés módszertana. Keresési módszerek elsajátítása, adatbázisok és tudományos keresők. Mesterséges intelligencia használata a kutatásban. Tudományetikai alapok. Referenciakezelő szoftverek.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek Projektoktatás, feladatmegoldások								
Értékelés A kurzus gyakorlati jeggyel zárul. A gyakorlati jegynek két összetevője van. 1. Teszt 2. Előre egyeztetett tematika és paraméterek alapján készített projektmunka, ami 50 tételes szakirodalmi bibliográfiát tartalmaz.								
Kötelező szakirodalom: Balogh, P., Huzsvai, L., Lengyel, P. & Szenderák, J. (2025). <i>Kvantitatív elemzési módszerek a gazdálkodás- és szervezéstudományok területén</i> . Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Fehér, A., Fenyves, N. D., Kiss, M., Kiss, V. Á., Kontor, E., Nábrádi, Z., & Soós, M.(2025). <i>Kvalitatív kutatásmódszertan a gazdálkodás- és szervezéstudományok területén</i> . Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Gyurgyák, J. (2019). <i>A tudományos írás: Útmutató szemináriumi értekezést, szakdolgozatot és disszertációt íróknak</i> . Osiris								
Ajánlott szakirodalom: Babbie, E. (2020). <i>A társadalomtudományi kutatás gyakorlata</i> . Balassi K. Békés, G. & Kézdi, G. (2025). <i>Adatelemzés</i> . Alinea								

bontott tematika	
1-5 óra	A hatékony információkeresés alapjai, információforrások, általános fogalmak. Tudományos kutatás fogalmi, típusai. Kutatás-módszertani stratégiák. A kutatási terv. Gazdasági és üzleti adatbázisok, tudományos keresők. Keresési technikák – keresők – adatbázisok. Gyakorló feladatok TE: A hallgató birtokában lesz a szakterület legalapvetőbb információgyűjtési, elemzési, feladat-, illetve probléma-megoldási módszereinek.
6-10 óra	Mesterséges intelligencia a kutatómunkában. Tudományetikai alapvetés. Hivatkozások. Gyakorló feladatok TE: A hallgató az összegyűjtött és rendszerezett információkat szabályosan és etikusan használja. Az elemzéseiről, következtetéseiről és döntéseiről szakmai, jogi és etikai felelősséget vállal.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Haladó marketingmenedzsment		Kódja:	GT_MVSL002-17, GT_MVSL002			
		angolul:		Advanced Marketing Management						
Felelős oktatási egység:				DE GTK Marketing és Kereskedelem Intézet, Marketing Tanszék						
Kötelező előtanulmány neve:				Marketing			Kódja:	alapszakon		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve		
		Előadás		Gyakorlat						
Nappali		Heti		Heti		K	3	magyar		
Levelező	X	Féléves	10	Féléves						
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Prof. Dr. Szakály Zoltán		beosztása:	egyetemi tanár	
A kurzus célja, hogy a hallgatók										
megszerzett marketing ismereteiket üzleti problémák megoldása során alkalmazni tudják. A kurzus az új témák mellett az eddig tanultak elmélyítésére törekszik az előadások segítségével.										
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul										
Tudás:										
- Az előadásokból, a tantermi diskussziókból, a tankönyvekből a hallgatók megtanulják, hogy milyen döntésekkel kell a marketingvezetőknek szembe nézniük.										
- Megismerik azokat az eszközöket, módszereket és gondolkodási kereteket, amelyek segítségükre lesznek abban, hogy e komplex döntéseket hatékonyan hozzák meg.										
Képesség:										
- A kurzus célja a hallgatók analitikus képességeinek elmélyítése.										
- A hallgató önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes marketingelemzési, -modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló marketingstratégiák kialakítására, marketingdöntések meghozatalára változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is.										
Attitűd:										
- A hallgatók tisztában lesznek a marketing szerepével mind a vállalatban, mind a társadalomban. A gyakorlatban a marketing ezen értelmezése hozzájárul ahhoz, hogy a hallgatók tudatosabb fogyasztóvá váljanak.										
- Etikus és tárgyilagos hozzáállás jellemzi a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során, munkájában figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékekre (ide értve a marketingtevékenységek során felmerülő társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is).										
Autonómia és felelősség:										
- A kurzus végére a hallgatók tisztában lesznek a marketingdöntések komplexitásával és kihívásaival. Tisztában lesznek a hatékony és felelős marketingstratégiák létrehozásának módjaival.										
- A marketing területén önállóan választják ki és alkalmazzák a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan látják el elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat.										
A kurzus rövid tartalma, témakörei										
A kurzus témakörei a következők: Bevezetés a marketingmenedzsmentbe; Marketingstratégiák és -tervek kidolgozása; Információgyűjtés és környezetvizsgálat (makro- és mikrokörnyezet); Marketingkutatás és a kereslet előrejelzése; Fogyasztói és szervezeti piacok elemzése; Szegmentáció, célpiacképzés és pozicionálás; Termékpolitika; Márkapolitika; Szolgáltatásmarketing; Árpolitika; Disztribúció; Marketingkommunikáció; Nemzetközi marketingstratégiák; Vevőérték, elégedettség és hűség; A holisztikus marketingszervezet irányítása										

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Előadások (az előadás diáit a hallgatók tanulás céljából megkapják), tantermi vita, megbeszélés, otthoni felkészülés a kötelező irodalomból. Ajánlott irodalom kiegészítő e-learning tananyagokkal (angol nyelvű e-book, online gyakorlófeladatok és tanulási terv).

Értékelés

A félév végi jegy a következőképpen áll össze:

Írásbeli vizsga: 100%

Érdemjegyek:

0–50%	elégtelen (1)
51–62%	elégséges (2)
63–74%	közepes (3)
75–86%	jó (4)
87–100%	jeles (5)

Kötelező szakirodalom:

KOTLER, P.–KELLER, K. L. (2017): Marketingmenedzsment. Akadémiai Kiadó, Budapest, ISBN: 978-963-05-9251-2

Ajánlott szakirodalom:

BAUER A.–BERÁCS J. (2019): Marketing. Akadémiai Kiadó, Budapest, ISBN: 978-963-05-9773-9

KOTLER, P.–ARMSTRONG, G. (2020): Principles of Marketing. Global Edition, 18/E, Pearson, ISBN: 9781292341132

KOTLER, P.–KELLER, K. L. (2016): Marketing Management. Global edition, 15th edition, Pearson/Prentice Hall, Boston, ISBN-10: 1292092629, ISBN-13: 9781292092621

KOTLER, P.–KELLER, K. L.–BRADY, M.–GOODMAN, M.–HANSEN, T. (2019): Marketing Management. 4th European Edition, Pearson/Prentice Hall, Harlow, ISBN: 9781292248448

Heti bontott tematika	
1.	Követelmények ismertetése. Bevezetés a marketingmenedzsmentbe. Marketingstratégiák és -tervek kidolgozása
	TE* A hallgatók megismerik a marketing és a marketingmenedzsment fogalmát, valamint a kapcsolódó alapfogalmakat (szükséglet, igény, kereslet, piac, csere és vevőérték), a vállalat piaci orientációjának szakaszait, a marketingmenedzsment lépéseit, illetve a stratégiai és a marketingtervezést.
3.	Információgyűjtés és környezetvizsgálat (makro- és mikrokörnyezet). Marketingkutató és a kereslet előrejelzése
	TE A hallgatók betekintést nyernek a marketinginformációs rendszerbe és annak részeibe (elsősorban a belső nyilvántartásokba és a marketing megfigyelési rendszerbe). Megismerik a marketingkörnyezet két elemét: a makrokörnyezetet (demográfiai, gazdasági, társadalmi-kulturális, természeti, technológiai és politikai-jogi környezetet), illetve a mikrokörnyezetet (hangsúlyozottan a versenytársakat), ez utóbbihoz kapcsolódva a lehetséges versenystratégiákat. A hallgatók megismerik a marketingkutató fogalmát, folyamatának lépéseit, a keresletmérés alapfogalmait, a jelenlegi és a várható kereslet becslésének módszereit.
5.	Fogyasztói és szervezeti piacok elemzése. Szegmentáció, célpiacképzés, pozicionálás
	TE A hallgatók részletes betekintést nyernek a fogyasztói magatartás modelljébe, megismerik annak részeit (a fogyasztói magatartást befolyásoló személyiségjellemzőket, fogyasztói pszichológiát, a vásárlási döntési folyamatot). Emellett megismerkednek a szervezeti beszerzés fogalmával, folyamatával, a szervezeti és fogyasztói piacok különbségeivel, a beszerzési szituációkkal, illetve a beszerzési központ fogalmával. A hallgatók megismerik a szegmentáció alapfogalmait, a fogyasztói és a szervezeti piacok szegmentálásának lehetőségeit, a célpiacképzési stratégiákat, a pozicionálás alapfogalmait és lehetséges stratégiáit.
7.	Termékpolitika. Márkapolitika. Szolgáltatásmarketing
	TE A hallgatók információt kapnak a termék fogalmáról, kategóriáiról, a termékmix jellemzőiről és elemzési lehetőségeiről. Megismernek néhány speciális termékpolitikai kérdést (csomagolás, címkézés, jótállás és garancia), illetve az új termék fejlesztésének és elfogadásának folyamatát. Részletes betekintést nyernek a termékéletciklus-elméletbe. A hallgatók megismerik a márka fogalmait, a márkázás alapjait, a márkaerő-értékelő modellt, valamint a márkázási stratégia kérdéseit. Betekintést nyernek a szolgáltatásmarketing kérdéseibe (szolgáltatások fogalma, típusai, értékelése, megkülönböztető jellemzői, marketing mixe, minőségének menedzselése).
9.	Árpolitika
	TE A hallgatók betekintést nyernek az árképzés alapfogalmaiba, az új termékek árképzési lehetőségeibe, az áradaptáció és a termékmix árképzésének kérdéseibe.
11.	Disztribúció
	TE A hallgatók megismerik az ellátási lánc és a közvetítők fogalmát, valamint a disztribúciós rendszer típusait. Áttekintik az értékesítési csatorna tervezésének kérdéseit és a marketinglogisztikát. Végül a nagykereskedelmi és a kiskereskedelmi tevékenységeket is megismerik.
13.	Marketingkommunikáció
	TE A hallgatók megismerkednek a kommunikáció modelljével, a marketingkommunikáció fogalmával és eszközeivel, valamint a hatékony marketingkommunikációs folyamat kidolgozásának lépéseivel.
15.	Nemzetközi marketingstratégiák
	TE A hallgatók megismerik a külpiacra lépéssel kapcsolatos kérdéseket, ennek kapcsán betekintést nyernek a külpiacra lépés motivátoraiba, akadályaiiba, a külpiacok értékelésébe, a

	külpiacon lépés üzemelésébe, a külpiacon lépési módokba, a nemzetközi marketing mixbe, a származási ország hatásába, valamint a nemzetközi stratégiákba.
17.	Vevőérték, elégedettség és hűség
	TE A hallgatók megismerik az észlelt vevőérték és a vevőelégedettség fogalmát és összetevőit, a vevőjövödelmezőség elemzésének lehetőségeit, a vevőélettartam-érték kiszámításának módját, az ügyfélkapcsolat-menedzsment kérdéseit és ehhez kapcsolódóan a vevői adatbázisok alapjait.
19.	A holisztikus marketingszervezet irányítása. A tanultak áttekintése, ismétlés
	TE A hallgatók betekintést nyernek a marketingosztály lehetséges felépítésébe, más osztályokkal való kapcsolattartási lehetőségeibe. Megismerkednek a vállalatok társadalmi felelősségvállalásával, valamint a marketingterv végrehajtásának ellenőrzési és értékelési lehetőségeivel. Elmélyítik a félév folyamán tanultakat, választ kapnak az esetleges kérdéseikre.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:		Haladó pénzügyek				Kódja:	GT_MVSL005-17
	angolul:		Advanced finance					
Felelős oktatási egység:			DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:							Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	3	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	0			
Tantárgyfelelős oktató			neve:		Dr. Tarnóczy Tibor		beosztása:	egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató			neve:				beosztása	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
- megismerjék a beruházási döntéshozatal alapvető kérdéseit, a beruházásokat megalapozó különböző gazdaságossági számításokat, valamint azok sajátosságait és alkalmazási lehetőségeit; - képessé váljanak a beruházások gazdaságossági és kockázati elemzésére; - megismerjék a forgóeszköz-gazdálkodás alapvető kérdéseit, valamint a forgótőke-menedzsment részterületeit, illetve az azokhoz kapcsolódó modelleket; - képessé váljanak a forgótőke vállalati menedzselésére.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
- Érti a szervezetek működése során felmerülő problémák és új jelenségek megoldási módozatait, illetve a kritikus feldolgozására irányuló módszereket. - Elsajátította a képzésnek megfelelő területeken az alapvető (funkcionális) gyakorlati módszereket és megoldásokat, valamint ezek hasznosításának lehetőségeit. - Ismeri a vállalkozás, gazdálkodó szervezet és projekt tervezési és vezetési szabályait, szakmai és etikai normáit.								
Képesség:								
- Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is. - A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően képes közepes és nagyméretű vállalkozás, komplex szervezeti egység vezetésére, gazdálkodó szervezetben átfogó gazdasági funkciók ellátására, összetett gazdálkodási folyamatok tervezésére, irányítására, az erőforrásokkal történő gazdálkodásra. Nemzetközi, multikulturális környezetben is képes hatékony munkavégzésre. - Képes tudása, képességei és készségei folyamatos, egy életen át tartó fejlesztésére.								
Attitűd:								
- Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében. Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt. - Elkötelezett a szakmája iránt, ismeri és vállalja annak alapvető értékeit és normáit, törekszik azok kritikai értelmezésére és fejlesztésére.								
Autonómia és felelősség:								
- Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns probléma-megoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés előkészítő, tanácsadói feladatokat. - Vizsgálja, vállalja és kezeli annak felelősségét, hogy az elemzések és gyakorlatibb eljárások során kapott eredmények a választott módszertől is függenek. - Munkájára jellemző a szakmai kérdések megfogalmazásakor a gazdasági és gazdaságon kívüli következmények önálló és felelős végiggondolása és figyelembevétele.								

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A tantárgycélja, hogy a hallgatók megismerjék a beruházási döntéshozatal alapvető kérdéseit, a beruházásokat megalapozó különböző gazdaságossági számításokat és azok sajátosságainak és használatának főbb kérdéseit. A hallgatók képessé váljanak a beruházások kockázatainak elemzésére. A hallgatók megismerjék a forgóeszköz-gazdálkodás alapvető kérdéseit és a forgótőke-menedzsment részterületeit, illetve az azokhoz kapcsolódó modelleket, képessé váljanak a forgótőke vállalati menedzselésére.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Az előadások keretében a hallgatók a vállalati pénzügyek elméleti kérdéseivel és az azokhoz kapcsolódó vállalati problémák megoldási lehetőségeivel ismerkednek meg.

Értékelés

A félévközi és a félévvégi megfelelő felkészülés érdekében elvárt és ajánlott az előadásokon való részvétel. A szemináriumokon maximum 3 alkalommal lehet hiányozni és a szemináriumokon felkészülten kell megjelenni.

A félévvégi értékelés:

- a vizsgaidőszakban az előadások anyagából írásbeli vizsgát kell tenni. A vizsgára a Neptun-rendszerben kell jelentkezni.

Kötelező szakirodalom:

Bélyácz I.: Befektetési döntések megalapozása, Aula Kiadó, 2009.

Bélyácz I.: Stratégiai beruházások és reálopciók. Aula Kiadó, 2011.

Damodaran, A.: A befektetések értékelése. Panem Kft., Budapest, 2006.

Veres, E. – Tarnóczy, T.: Pénzügyi menedzsment, Partium Kiadó, 2022.

Ajánlott szakirodalom:

[Attrill P.](#): Financial management for decision maker. Pearson Education Limited, 2020.

Brigham, E.F. - Houston, J.F.: Fundamentals of Financial Management, Fifteenth edition. Cengage Learning, Inc., 2019. Damodaran, A.: Applied Corporate Finance. Wiley, 2014.

Ehrhardt, M. C. - Brigham, E. F.: Financial Management: Theory and Practice, Thirteen Edition, South-Western Cengage Learning, 2011

Moyer, R. C. - McGuigan, J. R. – Rao, R. –Kretlow, W. J.: Contemporary Financial Management, Twelfth Edition, South-Western, Cengage Learning, 2012

Pyles, M.K.: Applied Corporate Finance. Questions, Problems and Making Decisions in the Real World, Springer, 2014

Heti bontott tematika	
Hét	Téma / Képesség
1.	A pénzügyi menedzsment alapvető kérdései és főbb jellemzői.
	A hallgató megérti a pénzügyi menedzsment alapvető kérdéseit.
2.	A beruházási döntéshozatal alapvető kérdései. A stratégiai gondolkodás szerepe a beruházási döntésekben.
	A hallgató megérti a beruházási döntéshozatal fontosságát és szerepét a stratégiai döntéshozatalban.
3.	Egymást kölcsönösen kizáró projektek tőke-költségvetési elemzése, és az eredmények értelmezése. A beruházás-gazdaságossági számítások problémái.
	A hallgató képes lesz a beruházás-gazdaságossági számítások eredményeinek pontosabb értelmezésére és használatára.
4.	A beruházás-gazdaságossági számítások speciális esetei és azok alkalmazásának főbb kérdései.
	A hallgató képes lesz a hagyományos beruházási döntéseken túlmutató problémák megoldására és azok eredményeinek az értelmezésére.
5.	Beruházások finanszírozása. Portfólió modellek a tőke-költségvetési döntésekben.
	A hallgató megismerkedik a beruházások finanszírozási lehetőségeivel és képes lesz a beruházásokkal kapcsolatos mélyebb elemzések elvégzésére is. Jobban megérti a hozam és kockázat össze.
6.	A beruházások kockázati elemzése.
	A hallgató megismerkedik a beruházások kockázatkezelésének speciális kérdéseivel, és képes lesz a beruházási kockázatok meghatározására és kezelésére.
7.	A reálopciók szerepe és alkalmazása a beruházási döntésekben.
	A hallgató megismerkedik a reálopcióknak a beruházási döntésekben történő alkalmazási lehetőségeivel.
8.	Forgóeszköz-gazdálkodás alapvető kérdései. A forgótőke-politika.
	A hallgató megismerkedik a forgóeszköz-gazdálkodás és a forgótőke-menedzsment alapvető kérdéseivel.
9.	Forgótőke menedzsment kulcskérdései.
	A hallgató megismeri a forgótőke-menedzsment kulcskérdéseit, ami támogatja a forgótőkével kapcsolatos döntéseit.
10.	Forgótőke-menedzsment részterületei I.
	A hallgató részletesebben megismerkedik a forgótőke-menedzsment részterületeivel, és képes lesz a forgótőke-menedzsment alapvető kérdéseinek a kezelésére.
11.	Forgótőke-menedzsment részterületei II.
	A hallgató részletesebben megismerkedik a forgótőke-menedzsment részterületeivel, és képes lesz a forgótőke-menedzsment alapvető kérdéseinek a kezelésére.
12.	A forgótőke-menedzsment kockázatai.
	A hallgató megismerkedik a forgótőke-menedzsmenthez kapcsolódó kockázatokkal és azok kezelési lehetőségeivel.
13.	A forgótőke tervezése.
	A hallgató képes lesz a forgótőke-tervezési feladatok végzésére.
14.	A hosszú és a rövid távú pénzügyi döntések összehangolása.
	A hallgató képes lesz a hosszú és rövid távú pénzügyi menedzsment közötti összhang jobb megértésére, és valamint azokhoz kapcsolódó problémák jobb megoldására.

A tantárgy neve:		magyarul:		Vezetői közgazdaságtan		Kódja:	GT_MVSL018-17		
		angolul:		Managerial economics					
Felelős oktatási egység:				DE GTK Ökonómia Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:				-			Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	4	magyar	
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	10				
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Dr. Popovics Péter		beosztása	egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:				beosztása	
A kurzus célja									
A kurzus célja, hogy megismertesse a hallgatókkal az üzleti döntéshozatalhoz szükséges közgazdasági ismereteket és módszereket, s így képessé tegye a hallgatókat a költségekkel, árakkal, a profittal és a versenysztratégiákkal kapcsolatos jobb üzleti döntések meghozatalára. A kurzus további célja az analitikus képességek fejlesztése annak érdekében, hogy a hallgatók azonosítani tudjanak különböző döntési helyzeteket. A kurzus az elmélet mellett gyakorlati alkalmazásokkal is foglalkozik.									
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul									
Tudás:									
Elsajátította a gazdaságtudomány, illetve a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek fogalmait, elméleteit, folyamatait és jellemzőit, ismeri a meghatározó gazdasági tényeket.									
Képesség:									
Képes sokoldalú, interdiszciplináris megközelítéssel speciális szakmai problémákat azonosítani, továbbá feltárni és megfogalmazni az azok megoldásához szükséges részletes elméleti és gyakorlati hátteret.									
Attitűd:									
Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt.									
Autonómia és felelősség:									
Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés előkészítő, tanácsadói feladatokat.									
A kurzus rövid tartalma, témakörei									
A kurzus piaci kereslet elemzése után a vállalat elemzésével foglalkozik, nevezetesen a vállalatelmélettel. Ezt követően az iparági szerkezetek területére összpontosítunk: kompetitív iparág, monopolisztikus verseny, árdiszkrimináció és egyéb monopolista árazási módok. Részletesen tárgyaljuk az oligopolpiac sajátosságait, majd ezt összekapcsoljuk a játékelméleti magyarázatokkal. Végül a stratégiai kérdések modellezésére kerül sor.									
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek									
Előadás és szemináriumi foglalkozások, feladatmegoldás									
Értékelés									
A vizsga írásbeli. Az írásbeli vizsgán elért eredmény adja a kollokviumi jegyet az alábbiak szerint:									
0 - 59% – elégtelen (1)									
60% - 69% – elégséges (2)									
70% - 79% – közepes (3)									
80% - 89% – jó (4)									
90% - 100% – jeles (5)									

Kötelező szakirodalom:

Kapás Judit: Vezetői közgazdaságtan, Debreceni Egyetemi Kiadó, 2017, elektronikus könyv. ISBN-13: 978-963-318-680-0

https://dea.lib.unideb.hu/dea/bitstream/handle/2437/246435/Vezetoi_kozgazdasagtan.pdf

Andor György: Üzleti gazdaságtan, Akadémia Kiadó, 2017

Ajánlott szakirodalom:

Carlton, D. W. – Perloff, J. M.: Modern piacelmélet. Budapest: Panem. 2003. ISBN: 9789635453412. 19-20. fejezetek

Varian, Hal R.: Mikroökonómia középfokon. KJK Kerszöv, Budapest, 2018. ISBN: 9789630591805

Illés Mária: Vezetői gazdaságtan, Kossuth Kiadó, 2008

Baye, Michael: Managerial Economics and Business Strategy. Seventh Edition. Boston: McGraw-Hill Irwin, 2010.

Paul G. Keat – Philip K.Y. Young: Managerial Economics: Economic Tools for Today's Decision Makers. Pearson, 2014.

Jack Hirschleifer, Amihai Glazer, David Hirschleifer (2009): Mikroökonómia - Árelmélet és alkalmazásai - Döntések, piacok és információk. Osiris Kiadó, 2009

Heti bontott tematika	
1.	Bevezetés, a piaci kereslet és kínálat elemzése TE: Módszertani alapok, a keresleti és kínálati függvény tolódásai, rugalmassági mutatók
3.	Termeléselmélet TE: Egy- és többtermékes termelési függvény, méretgazdaságosság, választékgazdaságosság
5.	Vállalatelmélet I. TE: Tranzakciós költség, eszközspecifikusság
7.	Vállalatelmélet II. TE: Hold-up, tudás a vállalatban
9.	Iparág elemzése TE: Piaci szerkezet és koncentráció, belépés a piacra, vertikális és horizontális integráció
11.	Kompetitív iparág és a monopólium összevetése TE: Profitmaximalizálás a különböző iparágakban, jóléti hatások, holtteher-veszteség
13.	Monopolisztikus verseny TE: Termékdifferenciálás, lokációs modell, egyensúly rövid és hosszú távon
15.	Piaci erővel rendelkező vállalatok árstratégiái I. TE: Árdiszkrimináció
17.	Piaci erővel rendelkező vállalatok árstratégiái II. TE: Kétrészes árképzés, árukapcsolás, egyéb árképzési módok
19.	Játékelméleti alapok TE: Játékok normál formája, domináns stratégia, Nash-egyensúly
21.	Oligopolpiacok I. TE: Cournot, Stackelberg modellek
23.	Oligopolpiacok II. TE: Bertrand modell, árvezérlés modellje
25.	Üzleti stratégia TE: belépés megakadályozása, kizáró árazás, ragadozó árképzés, első belépő előnye, hálózati externáliák, bezárulási hatás
27.	Összefoglalás

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Munkajog		Kódja:	GT_MVSL019-17	
		angolul:		Labor Law				
Felelős oktatási egység:				DE GTK Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				-			Kódja:	-
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		V	3	magyar
Levelező	+	Féléves	10	Féléves	0			
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Dr. Törő Emese	beosztása:	egyetemi docens
A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek a versenyszférában létesíthető foglalkoztatási jogviszonyok fajtáival és tartalmi sajátosságaival, különös tekintettel az individuális munkajog jellemzőire. A tipikus munkaviszony jellemzői mellett a hallgatók betekintést nyernek az atipikus munkaviszonyok speciális jogi szabályozásába is.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i> A hallgató olyan alapvető munkajogi ismereteket sajátít el, melyek révén képes eligazodni a különböző foglalkoztatási jogviszonyok alapvető sajátosságai között. A kurzus előadásai három fő tématerület köré fókuszálódnak: 1. A versenyszféra foglalkoztatási jogviszonyainak rendszere, foglalkoztatási formák elhatárolási szempontjai. 2. A munkaviszony tipikus szabályai. 3. Az atipikus munkaviszony formái és jelentőségük.								
<i>Képesség:</i> Legyen tisztában a különböző foglalkoztatási formákra jellemző speciális sajátosságokkal, ismerje azok tartalmi sajátosságait. Tudja elhelyezni a munkavégzési formák között a tanult jogviszonyokat, ismerje az elhatárolási szempontjaikat. Legyen képes az adott foglalkoztatási jogviszony – elsősorban a munkaviszony - esetén a létesítésére, a tartalmi sajátosságaira és a megszüntetésére vonatkozó alapvető szabályok felismerésére, illetve meghatározására. Tudja alkalmazni a gyakorlatban, pl. munkába lépése esetén a létesítendő foglalkoztatási jogviszony tekintetében a tantárgy tanulásakor megszerzett ismereteket.								
<i>Attitűd:</i> A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató megfelelő munkajogi tudás birtokában átlássa és elkülönítse a gazdasági szféra foglalkoztatási jogviszonyainak típusait, a munkája során felmerülő alapvető jogintézményeket (munkaszerződés, tanulmányi szerződés, versenytilalmi megállapodás kötése, munkaviszony módosítása, megszüntetése esetén) magabiztosan és szakmailag megfelelően értelmezni és értékelni tudja, a jogi ismereteit folyamatosan gyarapítsa.								
<i>Autonómia és felelősség:</i> A kurzus hozzásegíti a hallgatót ahhoz, hogy a munkajog intézményei körében az általános információkhoz képest egy magasabb szakmai szinten jogilag megalapozottan és felelősséggel formáljon véleményt a foglalkoztatási jogviszony formáit érintő kérdésekben.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A munkajog rendszere, tagozódása. A munkavégzésre irányuló jogviszonyok fajtái és rendszere a verseny- és közszférában. Az egyéni és a társas vállalkozás keretében végzett munka jogi sajátosságai. A munkaviszony létesítése, alanyi köre. A munkaszerződés tartalmi elemei. A munkáltató és munkavállaló jogai és kötelezettségei. A munkaszerződéstől eltérő foglalkoztatás lehetőségei (átírányítás, kiküldetés, kirendelés). A munkaidő szabályozása. A pihenőidő fajtái és jellemzői. A munka díjazásának szabályai. A cafetéria munka- és adójogi szabályai. A munkajogi kártérítési felelősség. A munkaviszony megszűnése és megszüntetése. Atipikus munkaviszonyok.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
előadás, igény szerint konzultáció, joggyakorlat megismerése jogesetek bemutatásán keresztül								

Értékelés

Írásbeli kollokvium,
2-es (elégséges) érdemjegy: a maximálisan elérhető pontok 50 %-ától.

Kötelező szakirodalom:

KÁROLYI-PRUGBERGER-TÖRŐ: *Munkajog és társadalombiztosítás*, 2016. Bíbor Kiadó, Miskolc. ISBN 978-615-5536-16-8

2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről

Ajánlott szakirodalom:

BANKÓ Zoltán, BERKE Gyula, KISS György: *Kommentár a munkatörvénykönyvről szóló 2012. évi I. törvényhez*. 2017. NET jogtár.

PRUGBERGER Tamás, TÖRŐ Emese: *Szociális és jogdogmatikai problémák a munkaviszony megszűnése és megszüntetése körül*. Magyar Jog. 2018. január, pp. 40-50.

PRUGBERGER-NÁDAS: *Európai és magyar összehasonlító munka-és közszolgálati jog*. Wolters Kluwer Kiadó, Budapest, 2014. ISBN 978963295404 217.

PRUGBERGER Tamás: *Magyar munkajogi reform európai kitekintéssel*. Novotni Kiadó, Miskolc, 2013.

bontott tematika	
1-5 óra	A munkajog rendszere, tagozódása: kollektív és az individuális munkajog rendszere. A munkavégzésre irányuló jogviszonyok fajtái: A foglalkoztatási viszonyok a versenyszférában. A munkaviszony és a polgári jogi jogviszony elhatárolási szempontjai. Egyéni vállalkozó és társas vállalkozó munkavégzése. A munkaviszony létesítése, alanyi köre: A munkáltató és a munkavállaló személye. A munkaszerződés alaki és tartami követelménye. A munkáltató és munkavállaló jogai és kötelezettségei: A munkaviszony tartami sajátosságai, a feleket megillető jogok és terhelő kötelezettségek rendszere a munkajogi alapelvek és a tételes szabályozás alapján. A munkaidő szabályozása: A munkaidővel kapcsolatos alapfogalmak. A teljes munkaidő, a munkaidő beosztás szabályai. A rendkívüli munkavégzés elrendelése és díjazása. A pihenőidő fajtái és jellemzői: A munkaközi szünet, a napi pihenőidő, a heti pihenőidő és a szabadság kiadásának jogszerűségi kritériumai. TE: Ismeri a munkajog rendszerszintű tagozódását, az egyéni és a kollektív munkajog szabályozási körét a versenyszféra és a közszféra tekintetében. Ismeri a köz- és versenyszférában létesíthető munkavégzési jogviszonyok fajtáit, elhatárolási szempontjait. Ismeri, hogy ki és milyen feltételekkel létesíthet munkaviszonyt, s a munkaszerződésnek milyen szükségképpeni, kötelező és lehetséges tartalmi elemei vannak. Részletes ismeretekkel bír a napi, heti munkaidő mértékéről és beosztásáról, az általános, egyenlőtlen, rugalmas, kötetlen és osztott napi munkaidőről, valamint a munkaidőkeret alkalmazásának céljáról.
6-10 óra	A munka díjazásának szabályai: A munkabér fajtái (időbér, teljesítménybér, kombinált bér) és elemei. Az alapbér és a bérpótlékok szabályai, a nem rendszeres juttatások fajtái. A cafetéria munka- és adójogi szabályai: A béren kívüli juttatások rendszere, a cafetéria alkalmazási feltételei, elemei. Az adómentes, a kedvezményes és általános adózású juttatások köre, a rekreációs keret. A munkaviszony megszűnése és megszüntetése: A munkaviszony automatikus megszűnésének esetei. A felek jognyilatkozata általi megszüntetési formák: közös megegyezés, felmondás, azonnali hatályú felmondás jogszerűségi kritériumai. Atipikus munkaviszonyok formái: A vezető állású alkalmazottak köre és jogállása, a határozott idejű munkaviszony, távmunka, bedolgozói jogviszony, egyszerűsített foglalkoztatás, munkavégzés behívás alapján, munkakör megosztása, több munkáltató által létesített munkaviszony sajátosságai. TE: Ismeri a munkabér megállapításának lehetőségeit és szabályait, a munkabér részeként kifizetésre kerülő eseti juttatások formáit (jutalom, jutalék, prémium). Ismeri a felmondási jog feltételeit, okait, a felmondási idő, felmentési idő és végkielégítés alkalmazásának szabályait, az indoklás nélküli és a szankciós azonnali hatályú felmondás gyakorlásának jogszerűségi kritériumait. Ismeri az atipikus munkaviszony fogalmát, formáit és speciális szabályait.

A tantárgy neve:		magyarul:		Gazdaságpolitika		Kódja:	GT_MVSL014-17	
		angolul:		Economic Policy				
Felelős oktatási egység:				DE GTK, Ökonómia Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				-			Kódja:	-
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	3	magyar
Levelező	L	Féléves	10	Féléves	0			
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Prof. Dr. Czeglédi Pál	beosztása:	egyetemi tanár
A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek a gazdaságpolitika alapösszefüggéseivel és alapvető dilemmáival, az országok, illetve gazdasági rendszerek összehasonlításával feltárható intézményi és gazdaságpolitikai különbségekkel, a tipikus intézményi-gazdaságpolitikai berendezkedések fő jellegzetességeivel. A kurzus során a hallgatók megszerezhetik az ahhoz szükséges tudást, hogy összehasonlító módszerrel képesek legyenek a makroökonómia, a nemzetközi gazdaságtan, a gazdaságpolitika elméleti összefüggéseinek alkalmazására, esettanulmányok elemzésére, a következtetések általánosítására és a tapasztalatok összegzésére.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i> Elsajátította a gazdaságtudomány, illetve gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek fogalmait, elméleteit, folyamatait és jellemzőit, ismeri a meghatározó gazdasági tényeket.								
<i>Képesség:</i> Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is.								
<i>Attitűd:</i> Szakmai munkája során a kíváncsiság, a tények és összefüggések megismerésének vágya hajtja.								
<i>Autonómia és felelősség:</i> Munkájára jellemző a szakmai kérdések megfogalmazásakor a gazdasági és gazdaságon kívüli következmények önálló és felelős végiggondolása és figyelembevétele.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus első része a gazdaságpolitika közgazdasági elemzésének néhány klasszikus kérdésével foglalkozik: a jóléti közgazdaságtani és a politikai gazdaságtani megközelítés különbségeivel, a fiskális és a monetáris politikáról való gondolkodás néhány meghatározó modelljével. A második rész egyrészt bevezeti az összehasonlító közgazdaságtani nézőpontot és tárgyalja az intézmények jelentőségét. Majd mindezek alkalmazásaként kerül sor a kínai átalakulás, az euróökonómia problémáinak elemzésére.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek Előadás diasorral kiegészítve, tanulmányok feldolgozása.								
Értékelés A félév teljesítésének nincs feltétele. A vizsga az e-learning rendszerben történik, és a teszteredmény adja a kollokviumi jegyet az alábbiak szerint: 0 - 50% – elégtelen 50,01% - 64% – elégséges 64,01% - 76% – közepes 76,01% - 87% – jó 87,01% - 100% – jeles								
Kötelező szakirodalom: Bara Z. – Szabó K. (2007): Összehasonlító közgazdaságtan. Gazdasági rendszerek, országok, intézmények.								

Budapest: Aula Kiadó. (A kijelölt fejezetek). ISBN: 963-9585-65-3

Benczes I. – Kutasi G. (2010): Költségvetési pénzügyek. Budapest: Akadémiai Kiadó. ISBN: 978-963-05-8918-5

Czeglédi P. (2023): A közösségi választások elmélete. Kézirat (e-learningben elérhető)

Gorton, G. – Metrick, A. (2012): The Financial Crisis of 2007-2009. In: Parker, R. – Whaples, R. (eds.): The Handbook of Major Events in Economic History, Routledge, link. ISBN 9780367866204

Király J. (2009): A tornádó és a hurrikán – a 2007. év válságos hatásai. In: Muraközy L. (szerk.) A jelen a jövő múltja. Budapest: Akadémiai Kiadó. 295-332. o. ISBN: 978-963-05-8686-3

Stiglitz, J. E. (2000): A kormányzati szektor gazdaságtana. KJK-KERSZÖV Jogi és Üzleti Kiadó Kft., Budapest. ISBN: 963 224 560 1

Szabó K. (2007): Összehasonlító közgazdaságtan. Budapest: Aula Kiadó. (A kijelölt fejezet). ISBN: 963-9585-65-3

Williamson, S. D. (2009): Makroökönómia. Osiris, Budapest. (A kijelölt fejezetek) ISBN: 978-963-276-015-5

Ajánlott szakirodalom (háttéranyag):

Blankart, Ch. B. (2013), Oil and Vinegar: A Positive Fiscal Theory of the Euro. Kyklos, 66(4), 497-528.

Bergh, A. (2008): A Race to the Bottom for the Welfare States? In: Bergh, A. – Höijer, R. (eds.): Institutional Competition. Cheltenham: Edward Elgar. 182-201.

Curzon-Price, V. (2008): Fiscal Competition and the Optimization of Tax Revenues for Higher Growth. In: Bergh, A. – Höijer, R. (eds.): Institutional Competition. Cheltenham: Edward Elgar. 154-181.

De Grauwe, P. (2013): The Political Economy of the Euro. Annual Review of Political Science, 16, 153-170.

Djankov, S. – Glaeser, E – La Porta, R. – Lopez-de-Silanes, F. – Shleifer, A. (2003): The New Comparative Economics. Journal of Comparative Economics, 31(4). 595-619.

Höijer, R. (2008): Tax Competition and Tax Cartels. In: Bergh, A. – Höijer, R. (eds.): Institutional Competition. Cheltenham: Edward Elgar. 129-154.

Selgin, G. (2012): Incredible commitments: Why the EMU Is Destroying Both Europe and Itself. Cato Journal, 33(1), 143-154.

Vaubel, R. (2004): The Future of The Euro: A Public Choice Approach. Cato Journal, 24(1–2), 151-161.

Egyéb ajánlott szakirodalom:

Acemoglu, D. (2019): The Fall of the Berlin Wall and Social Democracy, project-syndicate.org, Nov 13, [link](#)

Alesina, A. Tabellini, G., Trebbi, F. (2017), Europe as an optimal political area: New findings, voxeu.org, június 2. [link](#)

Blanchard, O., Leigh, D. (2013): Fiscal Consolidation: At What Speed? Voxeu.org, 3 May, link

Cukierman, A. (2007), The Revolution in Monetary Policymaking Institutions, voxeu.org, 27 September, [link](#).

Czeglédi Pál (2018): Miért kérdőjelezzük meg a piac szabadságát, amikor gazdasági válság van? Alföld, (69. évf.) 10. sz. 62-70. old. [link](#)

Czeglédi Pál (2022): A mi inflációnk. orszagut.com, szeptember 17. [link](#)

Easterly, W., Levine, R. (2017), The European origins of economic development, Voxeu.org, február 3., [link](#)

Munger, M. C., Villareal-Diaz, M. (2019): The Road to Crony Capitalism. Independent Review, 23(3), pp. 331-344. [link](#)

Pisani-Ferry, J. (2018): Euro Area Reform: An Anatomy of the Debate, voxeu.org, november 15, [link](#)

Pisani-Ferry, J. (2021): The Euro at 20. project-syndicate.org, Dec 28, [link](#)

Sinn, H.-W., Sinn, G. (2015): Do not perpetuate the Dutch Disease in Europe: Lessons from German reunification for a European Fiscal Union. voxeu.org, 1 Nov, [link](#)

Stiglitz, J. E. (2022): Wars aren't won with peacetime economies. project-syndicate.org, Oct. 17. [link](#)

Suyker, W., Mohlmann, J. (2015): An update of Blanchard's and Leigh's estimates in 'Growth Forecast Errors and Fiscal Multipliers '. voxeu.org, 1 December, [link](#)

Heti bontott tematika		
időpont	téma	tananyag
1.	Bevezetés; az állami szerepvállalás indokai I	Stiglitz (2000), 3. fejezet, Czeglédi (2023)
	TE*: A jóléti közgazdaságtan szemléletmódja, piaci kudarcok	
	Az állami szerepvállalás indokai II	
	TE: A közösségi választások szemléletmódja: kormányzati kudarcok	az előadáson elhangzottak; háttér: Blankart (2013), De Grauwe (2013), Vaubel (2004), Selgin (2012)
	Az euró politikai gazdaságtana	
	TE: Az euró „ortodox” és „keynesi” kritikájának érvei	
2.	Az összehasonlító közgazdaságtan nézőpontja	az előadás elhangzottak; háttér: Djankov és szerzőtársai (2003)
	TE: Az állami beavatkozás alapkérdése mint a magán és állami kisajátítási kockázat közötti átváltás	
	A piacgazdaság intézményrendszere	Bara – Szabó (2007), 2-3. fejezet
	TE: Az intézmények jelentősége, típusai a nyugati világ fejlődésében alapvető szerepet játszó intézményi innovációk	
	Kína	Szabó (2007), 9. fejezet
	TE: A kínai szocializmus átalakulása, a 80-es évek reformjai, tények a kínai gazdasági növekedésről	

*TE tanulási eredmények

VEZETÉS ÉS SZERVEZÉS SZAKMAI ISMERETEK

A tantárgy neve:		magyarul:		Haladó szervezetelmélet és szervezeti magatartás				Kódja:	GT_MVSL006-17
		angolul:		Advanced Organizational Theory and Organizational Behaviour					
Felelős oktatási egység:				DE GTK Vezetés- és Szervezéstudományi Intézet, Vezetéstudományi Tanszék					
Kötelező előtanulmány neve:								Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		Gyakorlati jegy	5	magyar	
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	10				
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Barizsné dr. habil. Hadházi Edit		beosztása:	egyetemi docens,
A kurzus célja, hogy a hallgatók a szervezetelmélet és szervezeti magatartástudomány területén az alapképzésben elsajátított ismereteiket továbbfejlesszék, megismerjék a tudományterület aktuális kutatási eredményeit, tanulmányozzák a vezetés és szervezés szempontjából kiemelt jelentőségű témaköröket. A gyakorlatok keretében lehetőségük legyen önismeretszerzésre, problémamegoldó képességük, kreativitásuk fejlesztésére, egyéni és szervezeti tanulásra. Megszerzett tudásuk birtokában képesek lesznek vezetni, menedzselni a versenyszektor és a közszféra szervezeteit vagy szervezeti egységeit. Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul <i>Tudás:</i> - Ismerik a szervezetelméleteket, a szervezetek jellemzőit, a magatartástudomány fogalmait. - Megértik az emberek sokszínűségéből adódó előnyöket és nehézségeket és azt, hogy a különböző egyéni jellemzők és csoport dinamikai jelenségek hogyan hatnak a szervezet teljesítményére. - Értik a gazdálkodó szervezetek struktúráját, működését. - Birtokában vannak a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás módszereinek, ismerik azok korlátait is. - Ismerik a vezetés- és szervezéstudomány és gyakorlat korszerű irányzatait és eredményeit. <i>Képesség:</i> - Képesek a szervezeteken belül előforduló szituációk elemzésére, csoportdinamikai jelenségek felismerésére, saját és mások magatartása mögött meghúzódó tényezők értelmezésére. - Képesek önálló következtetéseket levonni, eredeti megoldási módokat megfogalmazni, döntéseket hozni, képesek igényes elemzési feladatokat ellátni. - A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően képesek lesznek a szervezetek vezetésére. - Képesek a vezetés-szervezés tudományágában a kutatások és azok eredményeinek kritikus értékelésére. - Képesek tudásuk, képességeik és készségeik folyamatos, életen át tartó fejlesztésére. <i>Attitűd:</i> Kritikusan viszonyulnak saját munkájukhoz. Nyitottak mások magatartásának megértésére, aktív magatartást tanúsítanak a szervezeti problémák kezelésében. Nyitottak és befogadóak a magatartástudomány és gyakorlat új eredményei iránt. Kulturált, etikus és empatikus hozzáállás jellemzi őket. Elkötelezettek a szakmájuk iránt, ismerik és vállalják annak alapvető értékeit és normáit, törekednek azok kritikai értelmezésére és fejlesztésére. Szakmai munkájuk során törekednek tudásuk gyarapítására, a kíváncsiság, a tények és összefüggések megismerésének vágya hajtja őket. <i>Autonómia és felelősség:</i> A szervezetek menedzselésével, vezetésével kapcsolatos kérdésekben önálló elemzésre, véleményalkotásra és problémamegoldásra képesek. Gyakorlatszerzést követően önállóan létesítenek, szerveznek és vezetnek különböző profilú és méretű szervezeteket. Önállóan és felelősséggel tervezik és szervezik saját és beosztottaik szakmai és általános fejlődését.									
A kurzus rövid tartalma, témakörei A kurzus áttekinti a szervezetek alapvető jellemzőit, típusait, a szervezetelméletek különböző irányzatait. Az angolszász szakirodalomban megjelenő sztereotip szervezeti magatartás témakörök (képességek, személyiség,									

értékek, attitűd, érzelmek, észlelés, döntéshozatal, motiváció, csoportok és teamek, hatalom, szervezeti politika, vezetés, konfliktusok kezelése, tárgyalás, szervezeti struktúrák, szervezeti kultúra) áttekintése során azok szervezeti teljesítményre gyakorolt hatása, illetve az ezzel kapcsolatos legújabb kutatási eredmények kerülnek bemutatásra.
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek Előadás, esettanulmány elemzés, szerepjátékok, csoportos problémamegoldó feladatok.
Értékelés Beadandó dolgozat: 30% Írásbeli vizsga: 70%
Kötelező szakirodalom: Kispál-Vitai Zsuzsanna (2013): <i>Szervezeti viselkedés</i> Pearson Education Limited, Harlow, England. Robbins, Stephen P. – Judge, Timothy A. (2019): <i>Organizational Behavior</i> , Eighteenth edition, Global edition. Pearson Education Limited. Harlow, United Kingdom. Barizsné Hadházi Edit, Pierog Anita, Ujhelyi Mária (2018): <i>Fejezetek a szervezeti magatartás témaköreiből</i> . A tananyag elkészítését a „Duális képzések fejlesztése a Debreceni Egyetemen (DDE)” az EFOP-3.5.1-16-2017-00007 számú projekt támogatta. A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósult meg. Burnes, Bernard (2009): <i>Managing Change</i> Fifth Edition, Pearson Education Limited, Essex. Mullins, Laurie J. (2013): <i>Management and Organizational Behaviour</i> tenth edition Pearson Education Limited, Harlow, United Kingdom.
Ajánlott szakirodalom: Dobák Miklós – Antal Zsuzsanna (2013): <i>Vezetés és szervezés. Szervezetek kialakítása és működtetése</i> . Akadémiai Kiadó, Budapest. Yukl, Gary (2013): <i>Leadership in Organizations</i> , eighth edition, Global edition, Pearson Education Limited. Harlow, England. Tudományos folyóiratok tanulmányozása.

Konzultációkra bontott tematika	
1.	Bevezetés, formális és informális szervezetek, szervezetelméletek. Szervezeti magatartás, értékek, attitűdök, érzelmek a szervezetben. Személyiség, tanulás észlelés döntéshozatal. TE* Megérti a kurzus célját, jelentőségét, ismeri és érti a szervezet fogalmát, felismeri a formális és informális szervezetet. Ismeri, érti és kritikusan elemezni képes a szervezetelmélet különböző irányzatait. Ismeri a szervezeti magatartás, mint tudományterület fogalmát, elemzési módszereit, az értékek, hiedelmek, attitűdök és érzelmek fogalmát, szervezeten belüli jelentőségüket. Ismeri a személyiség fogalmát, legfontosabb modelljeit, a tanulás fogalmát, legfontosabb modelljeit, s mindezek gyakorlati jelentőségét.
3.	Motiváció elméletek, gyakorlati alkalmazásuk. Csoportok viselkedésének alapjai. Teamek. TE Ismeri és érti a motiváció fogalmát, jelentőségét, a motiváció különböző elméleteit és gyakorlati alkalmazási lehetőségeit. Tisztában van a csoportok legfontosabb jellemzőivel, a csoportdinamikai jelenségekkel, felismeri saját szerepét a csoportokban, képes kritikusan értékelni a csoport működését. Ismeri és érti a csoportok és teamek közötti különbségeket, felismeri a team típusokat, képes eredményesen közreműködni a teamek munkájában.
5.	Vezetés funkciói, elméletei. Hatalom és befolyás, szervezeti politika. TE Ismeri a vezetés fogalmát, elméleteit, képes felismerni az eltérő vezetési stílusokat, képes kritikusan elemezni azokat. Ismeri és érti a hatalom fogalmát, alapját, forrásait, felismeri a hatalmi taktikákat, tisztában van azok eredményességével. Érti a szervezeti politika fogalmát, hatását, a politikai magatartást befolyásoló tényezőket.
7.	Konfliktus és tárgyalás. Szervezeti struktúra. Szervezeti kultúra. TE Ismeri és érti a konfliktuskezelés és tárgyalás folyamatát, képes alkalmazni a különböző magatartásformákat, tárgyalási stratégiákat. Ismeri és érti a struktúra kialakítását befolyásoló tényezőket, a strukturális jellemzőket. Képes felismerni, elemezni és értékelni a különböző struktúra típusokat. Tisztában van az aktuális struktúraalakítási tendenciákkal. Ismeri és érti a kultúra fogalmát, szintjeit, megjelenési formáit, modelljeit, képes azokat konkrét szervezet esetén felismerni, értékelni, elemezni.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Termelés- és folyamatmenedzsment		Kódja:	GT_MVSL007-17	
		angolul:		Production and process management				
Felelős oktatási egység:				Alkalmazott Informatika és Logisztika Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:							Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	5	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Prof. Dr. Oláh Judit		beosztása:	egyetemi tanár
A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerjék a hatékony termelési és folyamatmenedzsmentet, képesek legyenek a folyamatok elemzésére, megismerkedjenek a beszerzés, elosztás, raktárkészlet optimalizálás, módszereivel, az értékesítés tervezésével, az erőforrások tervezésével, a lean rendszerrel, a termelés ütemezésével vállalkozás sikerességének érdekében.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i> - Birtokában van a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes matematikai-statisztikai, ökonometria, modellezési módszereinek, ismeri azok korlátait is. - Érti a szervezetek működése során felmerülő problémák és új jelenségek megoldási módozatait, illetve a kritikus feldolgozására irányuló módszereket. - Elsajátította a képzésnek megfelelő területeken az alapvető (funkcionális) gyakorlati módszereket és megoldásokat, valamint ezek hasznosításának lehetőségeit.								
<i>Képesség:</i> - Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is. - A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően képes közepes és nagyméretű vállalkozás, komplex szervezeti egység vezetésére, gazdálkodó szervezetben átfogó gazdasági funkciót képes ellátni, összetett gazdálkodási folyamatokat tervezni, irányítani, az erőforrásokkal gazdálkodni. - Nemzetközi, multikulturális környezetben is képes hatékony munkavégzésre. - Képes tudása, képességei és készségei folyamatos, egy életen át tartó fejlesztésére.								
<i>Attitűd:</i> - Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében. Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt. - Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során, munkájában figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékekre (ideértve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is). - Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, erre munkatársait és beosztottait is ösztönzi, segíti, támogatja.								
<i>Autonómia és felelősség:</i> - Önállóan létesít, szervez és irányít nagyobb méretű vállalkozást, vagy nagyobb szervezetet, szervezeti egységet is. Önállóan azonosítja, tervezi és szervezi saját és beosztottai szakmai és általános fejlődését, azokért felelősséget vállal és visel. - Vizsgálja, vállalja és kezeli annak felelősségét, hogy az elemzések és gyakorlatibb eljárások során kapott eredmények a választott módszertől is függenek. - Munkájára jellemző a szakmai kérdések megfogalmazásakor a gazdasági és gazdaságon kívüli következmények önálló és felelős végiggondolása és figyelembevétele.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A tárgy célja bemutatni a termelési folyamatok alaptulajdonságait, valamint a termelési feladatok tervezéséhez és azok hatékony végrehajtásához szükséges alapvető módszereket. A tárgy a termelő- és szolgáltató-rendszerek törvényszerűségeit egyaránt vizsgálja. A tananyag tárgyalásakor az elméleti alapok áttekintése mellett a gyakorlati								

alkalmazást példák és esettanulmányok segítségével tárgyaljuk.
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek Esettanulmányokon, gyakorlati példákon keresztül az elméleti tudás elmélyítése, kiegészítése. Külső vendégelőadók révén a jelenlegi vállalati problémák, tendenciák, megoldások bemutatása.
Értékelés Az előadást rendszeresen látogatók (2/3) megajánlott jegyet kaphatnak a félév végén, a gyakorlati jegy és a szorgalmi időszakban megírt dolgozat alapján. A vizsgaidőszakban javítási és pótlási lehetőség írásbeli formában történik.
Kötelező szakirodalom: Az előadásról készített digitális tananyag (PowerPoint) Bodnár V. (Szerk.) - Vida G. (Szerk.) (2008): Folyamatmenedzsment a gyakorlatban 2. ISBN 978-963-9659-21-6 Chikán A. - Demeter K. (2006): Az értékteremtő folyamatok menedzsmentje Aula Kiadó Kft. ISBN: 9789639585218 Kozma T. - Pónusz M. (2016): Ellátáslánc-menedzsment elmélete és gyakorlata-alapok, Károly Róbert Kutató-Oktató Közhazsnú Nonprofit Kft. ISBN: 978-963-941-94-6 Pakurár M. - Oláh J. - Terjék L. - Felföldi J. (2020): Termelési és szolgáltatási folyamatok menedzsmentje: munkafüzet, Debrecen, Magyarország, Debreceni Egyetem, 1-62 p., ISBN: 9789634902362 Pakurár M. - Oláh J. - Terjék L. - Felföldi J. (2020): Termelési és szolgáltatási folyamatok menedzsmentje: tankönyv, Debrecen, Magyarország, Debreceni Egyetem, 1-80 p., ISBN: 9789634902355
Ajánlott szakirodalom: Russell, R. S. - B. W. Taylor (2011): Operations Management, 7th Edition, Wiley & Sons, INC., ISBN: 978-0-470-64623-6 Wisner J. D. (2016): Principles of Supply Chain Management. Cengage Learning. ISBN: 978-1-285-42831-4 Koltai T. (2006): Termelés-menedzsment. Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Vörös J. (2010): Termelés- és szolgáltatás-menedzsment, Akadémia Kiadó Budapest (2011): Cellarendszerű gyártás: Egydarabos anyagáramlás. ISBN: 9789630814836 Pro Oktató és Tanácsadó Kft. Shopfloor könyvek (2011): Poka-yoke: Hibamentes gyártás. Pro Oktató és Tanácsadó Kft. (2011): Just-in-Time. ISBN: 9789630814829 Shopfloor könyvek Judit Oláh (2014): A Six Sigma minőségirányzat és a lean management kapcsolódási lehetőségei. Acta Oeconomica Universitatis Selye, 3. évf. 2. sz., 131-140.p. http://acta.selyeuni.sk/ Pakurár Miklós - Oláh Judit - Terjék László (2015): A lean six szigma jelentősége a kutatásban. TAYLOR: Gazdálkodás- és szervezéstudományi folyóirat. A Virtuális Intézet Közép-Európa Kutatásáért Közleményei. 1-2. sz. VII. évf./1-2. szám No.18-19. 185-191.p. Judit Oláh - József Popp (2016): Lean Management, Six Sigma and Lean Six Sigma: Possible Connections. Óbuda University E-Bulletin, 6(2), 25-31.p., http://www.uni-obuda.hu/e-bulletin/issue8.htm Judit Oláh - Ádám Szolnok - Gyula Nagy - Péter Lengyel- József Popp (2017): The Impact of Lean Thinking on Workforce Motivation: A Success Factor at LEGO Manufacturing Ltd., Journal of Competitiveness, Vol. 9, Issue 2, 93-109.p., https://doi.org/10.7441/joc.2017.02.07 Balázs Kocsi - Judit Oláh (2017): Potential connections of unique manufacturing and industry 4.0. Logforum, 13(4), 389-400.p., https://doi.org/10.17270/J.LOG.2017.4.1 , http://www.logforum.net/pdf/13_4_1_17.pdf Oláh Judit - Erdei Edina - Popp József (2017): A termelésirányítási rendszer hatékonyságának vizsgálata, Efficiency analysis of production management system, International Journal of Engineering and Management Sciences (IJEMS). Vol. 2. No. 4.. 401-415.p., https://doi.org/10.21791/IJEMS.2017.4.32 Judit Nagy - Judit Oláh - Edina Erdei - Domicián Máté- József Popp (2018): The Role and Impact of Industry 4.0 and the Internet of Things on the Business Strategy of the Value Chain - The Case of Hungary. Sustainability, 10(10), 3491, 25.p. https://doi.org/10.3390/su10103491 , https://www.mdpi.com/2071-1050/10/10/3491 Judit Oláh - Nemer Aburumman - József Popp - Muhammad Asif Khan - Hossam Haddad - Nicodemus Kitukutha (2020): Impact of Industry 4.0 on environmental sustainability. Sustainability, 12(11), 4674, 1-21., https://www.mdpi.com/2071-1050/12/11/4674 , https://doi.org/10.3390/su12114674 Beata Ślusarczyk - Manuela Tvaronavičienė - Adnan Ul Haque - Judit Oláh (2020): Predictors of Industry 4.0 Technologies Affecting Logistic Enterprises' Performance: International Perspective from Economic Lens. Technological and Economic Development of Economy, 26(6), 1263-1283.p. https://doi.org/10.3846/tede.2020.13376 , https://journals.vgtu.lt/index.php/TEDE/article/view/13376

Heti bontott tematika	
1.	Ellátási lánc meghatározása, fejlődése, értékteremtő folyamatok menedzsmentje, e-kereskedelem TE*
3.	Ellátási lánc dinamikája, átláthatósága, stratégia és tervezés, kiszervezés TE
5.	Globális beszerzés és értékesítés TE
7.	Előrejelzés TE
9.	Készletgazdálkodás menedzsment TE
11.	Raktárgazdálkodás TE
13.	Aggregált tervezés és értékesítés TE
15.	Lean menedzsment 1. TE
17.	Lean menedzsment 2. TE
19.	Szolgáltatások tervezése TE
21.	Telephelyválasztás és klaszterek TE
23.	E-kereskedelem TE
25.	Ipar 4.0. TE
27.	Fenntartható ellátási lánc TE

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Integrált információs rendszerek irányítása		Kódja:	GT_MVSL010-17	
		angolul:		ERP System Management				
Felelős oktatási egység:				Módszertani- és Üzleti Digitalizáció Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				-		Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	4	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Füzesi István		beosztása:	egyetemi docens
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
A tárgy általános célja megismertetni a hallgatókkal a korszerű vállalatirányítás információs rendszereinek szerepét és feladatait. Ennek keretében a hallgatók megismerkednek az információs rendszerek alapvető típusaival, az integrált vállalatirányítási rendszerek funkcionális alrendszereivel és a modulok kapcsolataival.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
- Ismeri a vállalati folyamatokat támogató informatikai és irodatechnikai eszközöket. - Ismeri a gazdasági szervezetek felépítését és működését. - Birtokában van a szakterület legalapvetőbb információgyűjtési, elemzési, feladat-, illetve probléma-megoldási módszereinek.								
Képesség:								
- Elméleti, fogalmi és módszertani ismeretei felhasználásával képes a feladatának ellátásához szükséges tényeket, adatokat összegyűjteni, rendszerezni, egyszerűbb oksági összefüggéseket feltár és következtetéseket von le, javaslatokat fogalmaz meg a szervezet rutin folyamataiban. - Egyszerűbb gazdasági folyamatokat, eljárásokat megtervez, megszervez, végrehajt. - Képes egyszerű gazdaságossági számítások, költségkalkulációk elvégzésére. - Képes a gazdasági folyamatok, szervezeti események következményeinek megértésére, alapvető gazdasági mutatók kiszámítására és azokból következtetések levonására.								
Attitűd:								
- Kritikusan szemléli saját munkáját. - Elkötelezett a minőségi munkavégzés iránt, betartja a vonatkozó szakmai, jogi és etikai szabályokat, normákat. - Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére.								
Autonómia és felelősség:								
- Felelősséget vállal, illetve visel saját munkájáért, döntéseiért. - Munkaköri feladatát önállóan végzi, szakmai beszámolóit, jelentéseit, kisebb prezentációit önállóan készíti. Szükség esetén munkatársi, vezetői segítséget vesz igénybe. - Fel tudja mérni, hogy képes-e egy rá bízott feladatot elvégezni.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
Információ és rendszerelmélet								
Adat-, információ modellezés								
Üzleti folyamatok modellezése								
Információs rendszerek								
Információs rendszerek típusai								
Integrált vállalati információs rendszerek								
Vezetői információs rendszerek								
Üzleti intelligencia								
Információs rendszerek értékelése, kiválasztása								
Információs rendszerek implementálása.								
Infrastruktúra menedzsment (Információs erőforrás menedzsment)								
Információs rendszerek működtetése								
Adatmodell készítés Power BI-ban								
Adattisztítás								
Adatvizualizáció Power BI segítségével								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Az oktatás elméleti előadásokból és gyakorlati órából áll. Az elméleti tananyag elsajátításához az előadáson elhangzottak, a prezentációk és jegyzetek, könyvek állnak a hallgatók rendelkezésére. A gyakorlati foglalkozások egy ERP rendszer és vezetői információs rendszer alkalmazásával folynak.

Értékelés

A félév során a hallgatóknak gyakorlati jegyet kell szerezniük, mely a következők alapján kerül kialakításra: az elméleti teszt az előadások és gyakorlatok anyagából (50 pont); két gyakorlati feladat (25-25 pont). Ponthatárok: 1:0-60; 2:61-70; 3:71-80; 4:81-90; 5:90-100.

Kötelező szakirodalom:

Herdon Miklós, Rózsa Tünde: Információs rendszerek az agrárgazdaságban Budapest: Szaktudás Kiadó Ház, 2011. 244 p.
Hetyei József (2004): ERP rendszerek Magyarországon a 21. században. ComputerBooks Kiadó, Budapest. ISBN 963-618-246-9
Gábor András (1997): Információ-menedzsment. Aula Kiadó, Budapest. ISBN 963 9078 42 5
Dobai Péter.

Ajánlott szakirodalom:

Efraim Turban, Dorothy Leidner, James Wetherbe, Ephraim Mclean (2008): Information Technology For Management, 6Th Ed(WITH CD). Wiley India Pvt. Ltd
Herdon M., Füzesi I., Rózsa T. (2005): Vezetői információs rendszerek. Egyetemi elektronikus jegyzet Gazdasági agrármérnök hallgatók számára. (Lektorálta: Salga Péter) Debreceni Egyetem, ATC AVK, Gazdasági- és Agrárinformatikai Tanszék, 1-125 p.
Jánosa András (2010): Üzleti intelligencia alkalmazások. Computer Books Kiadó. Budapest
Sántáné, Biró, Gábor, Kő, Lovrics (2008): Döntéstámogató rendszerek, Szerkesztette: Sántáné- Tóth Edit. Panem Kiadó, Budapest. ISBN 978-9-635454-82-2

Heti bontott tematika	
1.	Információ és rendszerelmélet
	TE* Adatmodell készítés Power BI-ban
3.	Adat-, információ modellezés
	TE Adatmodellezés - adatbázis kezelés
5.	Üzleti folyamatok modellezése
	Üzleti folyamatok modellezése - ARIS
7.	Információs rendszerek
	TE ARIS - feladatkészítés
9.	Információs rendszerek típusai
	TE Információs rendszer készítés - Access-el
11.	Integrált vállalati információs rendszerek
	TE 1. SAP, Partner felépítése, kezelése
13.	Vezetői információs rendszerek
	TE Adattisztítás, Power Query használata
15.	Üzleti intelligencia
	TE Multidimenzionális adatbázis modellezés
17.	Információs rendszerek értékelése, kiválasztása
	TE Információs rendszerek értékelése, kiválasztása
19.	Információs rendszerek implementálása.
	TE Információs rendszerek implementálása
21.	Infrastruktúra menedzsment (Információs erőforrás menedzsment)
	TE Adatvizualizációs technikák megismerése
23.	Információs rendszerek működtetése
	TE Demonstrációk, feladatok bemutatás

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Haladó stratégiai menedzsment		Kódja:	GT_MVSL030-17	
		angolul:		Advanced Strategic Management				
Felelős oktatási egység:		Debreceni Egyetem, GTK Gazdálkodástudományi Intézet, Vállalatgazdaságtani és Vállalkozásfejlesztés Tanszék						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		K	5	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Prof. Dr. Nábrádi András		beosztása:	egyetemi tanár	
A kurzus célja:								
A tantárgy célkitűzése, hogy a tananyagot abszolváló hallgatók tisztában legyenek a stratégiai menedzsment fő területeivel, a vállalati stratégiai tervezés módszerével, azt készség szinten tudják alkalmazni, megvalósítani.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
A hallgató olyan alapvető ismeretekre tesz szert, amelyek révén eligazodik a vállalati stratégia módszertanában, azokat megértve tudja a speciális eljárásokat a legmodernebb megközelítéseket elsajátítani. A kurzus előadásai három fő tématerület köré fókuszálódnak: 1. A stratégiai tervezés folyamata, speciális eljárásai, A stratégia bevezetése, a szervezés, a vezetés és a csapatépítés területei. 3. A stratégia bevezetésének és folyamatának ellenőrzése. A tantárgy révén a hallgató megismeri a stratégiai tervezés legújabb kutatási irányait, területeit, eredményeit is.								
Képesség:								
Legyen tisztában a vállalati küldetés és jövőkép fontosságával, az üzleti környezet és a vállalati belső értékelésnek, valamint a versenytársak elemzésének módszerével.								
Tudja elhelyezni az elemzések alapján a vállalati stratégiai irányokat, a defenzív, az offenzív és az intenzív területekre a vállalaton belül.								
Értse a módszerek alkalmazási korlátait és lehetőségeit, azok előnyeit és hátrányait.								
Legyen képes ismereteit felhasználni az üzleti környezet elemzésére, a stratégiai irányok meghatározására, a lehetséges stratégiák megválasztására a stratégia bevezetésének és ellenőrzésének kérdésköreire.								
Tudja alkalmazni a gyakorlatban, a tantárgy tanulásakor megszerzett ismereteket.								
Attitűd:								
A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató, megfelelő gazdálkodástudományi tudás, továbbá korszerű stratégiai szemlélet birtokában a végzés után az új szakmai információkat, kutatási eredményeket megfelelően értelmezni és értékelni tudja, továbbá alkalmas legyen gazdaságtudományi ismereteit gyarapítani. A hallgató ennek köszönhetően olyan gazdaságtudományi alapokkal bír, ami hozzásegíti ahhoz, hogy a szakmai feladatait hatékonyan végezze.								
Autonómia és felelősség:								
A kurzus hozzásegíti a hallgatót ahhoz, hogy munkájában innovatív, egyben befogadó és hatékony legyen, továbbá szakmai jövőépítéssel kapcsolatos kérdésekben megalapozottan és felelősséggel formáljon véleményt.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus szervesen épít F.R. David et al., Strategic Management Cases and Concepts című, 17-ik kiadást „megélt” 2020-as könyvre, amelyet több, mint 300 egyetemen használnak a tárgykörben. A témakörök szervesen épülnek egymásra, a stratégiai tervezés logikai folyamatában. A tervezés során kiemelt részek: stratégiai küldetés és jövőkép, stratégiai elemzések, stratégiai irányok meghatározásnak módszerei, hosszú távú stratégiai célok rögzítése, lehetséges stratégiák, döntés a legjobb stratégiáról. A tervezést követően a stratégia bevezetésének és ellenőrzésének kérdéskörei kerülnek megtárgyalásra. A témakörök mindegyike magyar példákkal, illetve esettanulmányokkal bővített.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Előadás, gyakorlatokon egy működő vállalkozás stratégiai tervének elkészítése, igény szerint konzultáció, az eredmények bemutatása, prezentálása.								

Értékelés

A félév során az előadáson elhangzottak alapján egy konkrét vállalkozás stratégiai tervének csoportmunkában történő elkészítése. A terv benyújtását követően (írásbeli értékelés) azt szóban is meg kell védeni. Az írásbeli rész max. 60%, a szóbeli max.40% eredményei alkotják a végső érdemjegyet.

Kötelező szakirodalom:

Nábrádi A. (szerk), Bittner B., Madai H., Nagy A., Nábrádi A. (2018): A stratégiai tervezés gyakorlata, Debreceni Egyetem, ISBN: 9789634900535

Nábrádi A.-Pupos T. (szerk). A stratégiai és az üzleti tervezés gyakorlata. Szaktudás Kiadó Ház, Budapest, 2010.

Ajánlott szakirodalom:

Fred R. David, Forest R. David: Strategic management, Concepts and Cases. 17th Edition. Pearson Education Limited, 2020. ISBN: ISBN 10: 1-292-01689-2, ISBN 13: 978-1-292-01689-4

Heti bontott tematika	
1. hét	A stratégia fogalma, területei, a hagyományos és a stratégiai terv eltérése, a stratégia felépítése TE: A hallgató megismeri a hagyományos és a stratégiai tervezés közötti eltéréseket, a tervezés fázisainak bemutatásával ráhangolódik a témakör sajátosságaira.
2. hét	Stratégiai elemzések, az üzleti küldetés a jövőkép megfogalmazása TE: A hallgatók tisztában lesznek az üzleti küldetés kialakításának menetével, az értékrend és elvárások mikéntjével, valamint a jövőkép kialakításának sajátosságaival.
3. hét	A vállalkozás külső makro-környezetének elemzése, a PEST analízis TE: A politikai a gazdasági a szociokulturális és a technológiai tényezők vizsgálatának alapszabályait elsajátítva képesek lesznek a makro környezeti elemzésekre.
4. hét	A vállalkozás külső mikro-környezetének elemzése, Porter féle öttényezős modell, Külső Faktor Értékelő Mátrix felállítása, értelmezése TE: A Porter f. 5 erő modell alkalmazásával a külső mikrokörnyezet elemzésének metodikáját sajátítják el, a KFÉM mátrix alkalmazásával a különböző elemek standardizálása történik és számszerűsíthetővé válik azok hatása a vállalkozásra.
5. hét	A vállalkozás belső tényezőinek elemzése, erőforrás alapú megközelítés, kulcsfontosságú belső tényezők alapú megközelítés, értéklánc alapú megközelítés TE: A három eltérő módszerre épülő belső elemzés lehetővé teszi, hogy eltérő szektorális besorolású vállalkozások esetében is objektív vizsgálati eredmények születhessenek.
6. hét	A Belső Faktor Értékelő Mátrix meghatározásának számításmenete TE: BFÉM mátrix alkalmazásával a különböző belső tényezők standardizálása történik és számszerűsíthetővé válik a javítandó területek egyébként heterogén befolyása.
7. hét	Versenytárs elemzés, a Competitive Profile Matrix (versenyképességi mátrix) elemi felállítása, az eredmények sugárdiagramos elemzése TE: A versenytárs elemzés alapjául a Consumer Satisfaction Index, illetve az abból levont következtetések szolgálnak. Ezt követően lehet a CPM mátrix alkalmazásával objektív alapokra fektetni az összehasonlítást. A standardizálás módszerével kvantitatív számszerűsítések válnak valóvá.
8. hét	Potenciális stratégiai irányok meghatározásának, módszerei, elméleti alapjai. TE: A potenciális stratégiai irányok a vállalati divíziókban eltérőek lehetnek. Ezek, bár egy vállalatról esik szó, mégis alapvetően különbözhetnek egymástól, amikor is az erőforrás allokáció optimalizálásával a lehető legnagyobb eredmény elérése törekszünk.
9. hét	Potenciális stratégiai irányok meghatározása, SWOT-2 mátrix, BCG Mátrix, GE mátrix, McKinsey mátrix, GSM mátrix, Porter f. generikus stratégiák TE: A lehetséges stratégiai irányok meghatározására eltérő megközelítésű módszerek kerülnek bemutatásra, amelyekkel a szektorális eltérések feloldhatók, más-más alapokon nyugvó elemzésekkel a stratégiai irányvektor objektív alapokra helyezhető.
10. hét	Hosszú távú stratégiai célkitűzések, offenzív stratégiák, integrációs stratégiák. TE: A hallgatók tisztában lesznek azzal, hogy mi a különbség a jövőkép és a hosszú távú stratégiai célkitűzések között. Megismerik a belső és a külső célkitűzések kapcsolatait. Az offenzív stratégiai irányok közül tisztában lesznek a vertikális integráció és a horizontális integráció adta lehetőségekkel, korlátokkal.
11. hét	

	Intenzív stratégiák, piacmélyítés-eladásösztönzés, piacfejlesztés, termékfejlesztés, kapcsolt és nem kapcsolt diverzifikációk TE: Az Ansoff f. megközelítés alkalmazásával a termék-piac kapcsolatok alapelemeivel ismerkednek meg a hallgatók. Az eladásösztönzés 16 módszerének, továbbá a piacfejlesztés és termékfejlesztés előnyeinek és veszélyeinek tisztázásával képesek lesznek elhelyezni a stratégiai eszközök tárházában az intenzív stratégiákat.
12. hét	Defenzív stratégiák, korlátozás, reorganizáció, leválasztás, részbeni értékesítés, felszámolás, végelszámolás, előnyei, korlátai, hátrányai. A kvantitatív Stratégiai Tervező Mátrix (Quantitative Strategic Planning Matrix) felépítése, alkalmazási lehetőségei. TE: A stratégiai döntés egyik kulcselem az, hogy mit ne tegyünk. Ha ez nem sikerült megtenni, akkor a leépítés, a visszafejlesztés szakaszait kell átgondoltan végrehajtani. A defenzív stratégiák ezekre a lehetőségekre mutatnak rá. A QSPM mátrix alkalmazásával objektívvá tehető az eltérő, de hasonló irányba mutató változatok közül a jobb megoldások kiválasztása.
13. hét	A stratégia megvalósítása TE: A döntést követően a stratégia bevezetését kell egy logikai láncolatra felépítve megtervezni. Ebben szervezési, csapatépítési, ösztönzési kérdések kerülnek elsődlegesen hangsúlyozásra, felkeltve a figyelmet ezek szükségességére.
14. hét	A stratégia megvalósulásának ellenőrzése TE: A külső és belső tényezőkben bekövetkező változások a stratégia folyamatos ellenőrzését, auditálását teszik szükségessé. A Gantt diagram alkalmazásával folyamatos visszacsatolást lehet megvalósítani, időben lehet módosításokat kezdeményezni a stratégia hosszú távú sikeressége érdekében.

A tantárgy neve:		magyarul:		Számvitel és controlling vezetőknek				Kódja:	GT_MVSL015-17	
		angolul:		Accounting and controlling for managers						
Felelős oktatási egység:				DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:								Kódja:		
Típus		Heti óraszámok						Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat		Labor				
Nappali	x	Heti	10	Heti	10	Heti		gyakorlati jegy	5	magyar
Levelező		Féléves		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Prof. Dr. Fenyves Veronika			beosztása:	egyetemi tanár
A kurzus célja, hogy										
A képzés célja, hogy a hallgatók megismerjék - a beszámoló tartalmi és formai követelményeit, - az általános és a sajátos értékelési szabályokat, - a mérleg, az eredménykimutatás, a könyvvezetés szintetizált kapcsolatrendszerét, - a kiegészítő melléklet és az üzleti jelentés általános és sajátos elemeit - a beszámolóból nyerhető információk, azok hasznosításának lehetőségeit.										
Tanulás eredmények, kompetenciák:										
Tudás: A hallgató elsajátította a gazdaságtudomány, a számvitel fogalmait, elméleteit, folyamatait és jellemzőit, ismeri a meghatározó gazdasági tényeket. Érti a gazdálkodó szervezetek struktúráját, működését és hazai, illetve nemzeti határokon túlnyúló kapcsolatrendszerét. Elsajátította a képzésnek megfelelő területeken az alapvető (funkcionális) gyakorlati módszereket és megoldásokat, valamint ezek hasznosításának lehetőségeit. A hallgató megismeri a számvitel alapfogalmait, a számviteli információs rendszert, a beszámoló részeit, az alapvető számviteli összefüggéseket, elsajátítja a számviteli gondolkodás alapjait. Ismeri a hazai és nemzetközi számviteli szabályokat, a gazdasági folyamatok számviteli megjelenítését. Képesség: A hallgató képes a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően vállalkozást vezetni, gazdálkodó szervezetben átfogó gazdasági funkciót képes ellátni, összetett gazdálkodási folyamatokat tervezni, irányítani, az erőforrásokkal gazdálkodni. A hallgató képessé válik a pénzügyi kimutatások összefüggéseinek értelmezésére, a számviteli nyilvántartási rendszerek használatára. Attitűd: A hallgató innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében, nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt. Érdeklődéssel fordul a kapcsolódó szaktudományok eredményei és megoldásai felé. Autonómia és felelősség: Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat. Önállóan létesít, szervez és irányít nagyobb méretű vállalkozást, vagy nagyobb szervezetet, szervezeti egységet is.										
A kurzus tartalma, témakörei										
A beszámoló tartalmi és formai követelményei, az általános és a sajátos értékelési szabályok, a mérleg, az eredménykimutatás, a kiegészítő melléklet és az üzleti jelentés általános és sajátos elemei, a beszámolóból nyerhető információk, azok hasznosításának lehetőségei.										
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek										
Elméleti és gyakorlati ismertek átadása illusztratív példákon keresztül.										
Értékelés										
Az aláírás megszerzésének feltételei: 1) Kötelező szemináriumi részvétel (max. 30% hiányzás) A félévi aláírás megszerzésének feltétele, hogy a hallgatók a gyakorlatokat rendszeresen látogassák, az igazolatlan hiányzások mértéke nem haladhatja meg az órák 30%-át, de az igazolt és igazolatlan hiányzások száma együttesen										

sem haladhatja meg az órák 50%-át.

2) 2 kötelező zárthelyi dolgozat (elmélet, gyakorlat) számonkérések összesített %-os eredménye min. 60% legyen, egyenként minimum ériék el a 40%-ot.

Számonkérés módja:

A gyakorlati jegy (gyj) megszerzése:

Követelmény, hogy a hallgatók a gyakorlatokon felkészülten jelenjenek meg. A kurzus anyagok (előadás és gyakorlat is) az elearning rendszeren keresztül érhetőek el. A gyakorlatokon, az előadáson elhangzott elméleti anyagokhoz kapcsolódó feladatok megoldására kerül sor, ezért az előadás anyagát ismerni kell.

Félév közben zárthelyi dolgozat megírására kerül sor 2 alkalommal a gyakorlatok és elméleti anyagából, amelynek eredménye 60%-ban beleszámít a félévvégi jegybe.

A félév során a hallgatóknak el kell készíteniük egy maguk által kiválasztott vállalkozás (éves) beszámolójának értelmezését, a tevékenység bemutatását, számviteli megjelenítésének ismertetését 3-5 oldal terjedelemben.

Pótlás, és javítás:

Pótlás: igazolt hiányzás esetén vehető igénybe; az utolsó héten; előre kijelölt időpontban (1 időpont). A hiányzó részt kell pótolni!

Javítás: vizsgaidőszak 1. és 3. hetében

Javító zárthelyi dolgozat a teljes féléves anyagból (az itt elért eredmény lesz a végleges!).

A hallgatók számonkérése 3 részből tevődik össze:

1. a gyakorlatokon megoldott feladatokhoz hasonló feladatok megoldása 2 alkalommal (35-35%),
2. az elkészített értelmezés szöveges megvédése (30%).

Kötelező olvasmány:

Kozma András: Vázlatok a számvitel tanuláshoz 1. kötet, Keletlombard Kft., Debrecen, 2004

Kozma András: Vázlatok a számvitel tanuláshoz 2. kötet, Keletlombard Kft., Debrecen, 2001

Dr. Kozma András: Számviteli gyakorlatok I.

Az előadásokon és a szemináriumokon kiadott anyagok, feladatok és a kar Moodle oldalára feltöltött tananyagok

Fenyves Veronika (2020): Controlling Debrecen, Campus Kiadó (2020), 158 p. ISBN: 9789639822733

Béhm I. - Zémán Z. (2016): A pénzügyi menedzsment kontroll elemzési eszköztára Akadémia Kiadó Zrt. ISBN: 9789630597746

Robert N. Anthony – Vijay Govindarajan: Menedzserkontroll-rendszerek Páner Könyvkiadó Kft. Budapest 2013. ISBN: 9789635455126

Ajánlott szakirodalom:

Róth - Adorján - Lukács – Veit: Pénzügyi számvitel, Magyar Könyvvizsgálói Kamara Oktatási Központ Kft., Budapest, 2015

Sztanó Imre: A számvitel alapjai, Perfekt Gazdasági Tanácsadó, Oktató és Kiadó Részvénytársaság, Budapest, 2015

Horváth Katalin: Számvitel a gyakorlatban Saldo kiadó

Éva Katalin: Számvitelelemzés I-II.

Bartha Ágnes - Gellért Henriett – Madarasiné dr. Szirmai Andrea: Nemzetközi számviteli ismeretek, Perfekt, 2016

Lakatos – Kovács – Mohl – Rózsa – Szirmai: NEMZETKÖZI PÉNZÜGYI BESZÁMOLÁSI STANDARDOK elmélete és gyakorlata 2013. Magyarázatok és példák. MKVK

2000. évi C. törvény a számvitelről

Tematika

A számvitel fogalma, célja. A vállalkozási tevékenység tartalma és főbb sajátosságai, a termelési folyamat és kapcsolata a számvittel. A vállalkozó vagyona, fogalma, a vagyon kimutatása. A vállalkozó vagyona, a vagyon kimutatása. Az egyes mérleg sorok tartalma. A mérleg és tartalma, a mérlegtételek értékelése. Az eredmény fogalma, csoportosítása, kimutatása. Az eredménykimutatás és tartalma, típusai. A gazdasági műveletek és hatásuk a vagyona. A controlling fogalma, a controlling koncepció lényege. A controller és feladata. A vállalati controlling szervezet. A vállalati controlling rendszer és működése. Vállalati controlling rendszerek kialakítása. A teljesítmény mérés. Vállalati teljesítménymérési rendszerek. A controlling informatikai támogatása, A döntéshozatal támogatása. Funkcionális controlling alrendszerek: pénzügyi controlling és további controlling területek. Controlling a gyakorlatban.

A hallgató ismeri a számvitel fogalmát, célját és a vállalkozási tevékenység tartalmát, a vagyont, és annak kimutatásának lehetőségeit. Ismeri a számviteli mérleg, eredménykimutatás lényegét, tartalmát. Ismeri az éves beszámoló tartalmát, részeit, képes azokat értékelni. Ismeri az értékcsökkenés fajtáit, kiszámításuk menetét, a leírás módját.

A hallgató képes lesz a controlling tevékenységet elhelyezni a vállalati szervezeten belül. A hallgató képes lesz átlátni a controlling rendszer működését. A hallgató képes lesz a controlling rendszer kialakításában való részvételre. A hallgató képes lesz alkalmazni a vállalati teljesítménymérési rendszereket. A hallgató képes lesz megkülönböztetni a controlling alrendszereket.

A tantárgy neve:		magyarul:		Változás- és tudásmenedzsment		Kódja:	GT_MVSL020-17	
		angolul:		Change and Knowledge Management				
Felelős oktatási egység:				DE GTK Vezetés- és Szervezéstudományi Intézet, Vezetéstudományi Tanszék				
Kötelező előtanulmány neve:				-			Kódja:	-
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		Kollokvium	3	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	0			
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Barizsné dr. Hadházi Edit	beosztása:	egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:			beosztása	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
a tantárgy segítségével elmélyítsék elméleti tudásukat a változás- és tudásmenedzsment területén, megismerjék a két tudományterület legfontosabb kutatási eredményeit, módszereit. Esettanulmányokon és a hallgatók által átélt szituációkon keresztül példákat ismerhetnek meg sikeres és kevésbé sikeres megoldásokra. Fejleszteni tudják elemző értékelő képességüket, hogy a gyakorlatba kikerülve képesek legyenek megbirkózni a környezeti kihívásokkal.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
A hallgató olyan alapvető ismeretekre tesz szert, amelyek révén megismeri a szervezeti változásokkal kapcsolatos kutatás legújabb eredményeit, megérti a változások kiváltó okait, a különböző változási típusokat. Megismerkedik több szervezeti változás modellel, a változásmenedzselés folyamatával és a sikeres változás megvalósítás jellemzőivel. Tisztában van a tudásmenedzsment alapfogalmaival, feladatával, folyamatával.								
Képesség:								
Képes a változásmenedzselés folyamatát átlátni, menedzselni, alkalmazni tudja az ellenállás leküzdésének módszereit.								
El tudja helyezni a megismert elméleteket a tudományterületen belül.								
Érti a modellek alkalmazási korlátait és lehetőségeit, azok előnyeit és hátrányait.								
Képes felismerni a szervezeti változások kiváltó okait, diagnosztizálni a szervezet jelenlegi helyzetét, meghatározni az elérni kívánt állapotot, megtervezni és megvalósítani a cél eléréséhez szükséges akciókat.								
Alkalmazni tudja a gyakorlatban, szervezeti szituációkban a megszerzett ismereteit. Változásmenedzselési és tudásmenedzsment programokba be tud kapcsolódni.								
Attitűd:								
A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató, megfelelő hozzáállást alakítson ki a szervezetek formális és informális alrendszerének változtatásával kapcsolatban. Nyitottá váljon az alkalmazkodásra, a tudatos magatartásváltoztatásra, a tudásmegosztásra.								
Autonómia és felelősség:								
Rendelkezik a folyamatos önképzés igényével, tudatosan keresi a szervezeti és egyéni tanulási formákat, belső motiváció alapján folyamatosan él a nonformális tanulás lehetőségével, ennek eredményeként szakmai érdeklődése elmélyül.								
Felelősséget érez csapatomunkában a csapattársak iránt, szakmai tudása szintetizálásával hozzájárul az eredményességhez.								
A kurzus hozzásegíti a hallgatót ahhoz, hogy felismerje a változás és tudásmenedzselés szükségességét, megértse és felelősségteljes határozott döntést tudjon hozni az ezekkel kapcsolatos kérdésekben.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus a változásmenedzselés magatartástudományi alapú megközelítéseit tekinti át. Főbb témakörei: a változást kiváltó tényezők elemzése, a változás természete, a változásmenedzselés elméleti megközelítései, a változás folyamata, ellenállás a változásokkal szemben, a változás megvalósítás szekvenciális modellje és annak lépései, a szervezeti változások jövője.								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek Előadásokon túl saját tapasztalatok megosztása, esettanulmányok elemzése, lehetőség a tapasztalati tanulás módszerének alkalmazására.
Értékelés Kollokvium írásbeli vizsga formájában, órai aktivitás figyelembevételével.
Kötelező szakirodalom: Cummings, Thomas G., Worley, Christopher G. (2015) Organization Development and Change. CENGAGE Learning, Stamford, USA. Spector, Bert (2013): Implementing Organizational Change, Theory into Practice, Third edition, Prentice Hall, Pearson Education International, London Hislop, Donald (2013): Knowledge Management in Organizations. A Critical Introduction. Oxford University Press, Oxford, UK. Ajánlott szakirodalom: Senior, Barbara - Swailes, Stephen (2010): Organizational Change, Fourth Edition, Financial Times Prentice Hall, Pearson Education, Harlow Bakacsi Gyula (2015): <i>A szervezeti magatartás alapjai</i>, Alaptankönyv Bachelor hallgatók számára. Semmelweis Kiadó, Budapest

Konzultációkra bontott tematika	
1.	Bevezetés, tematika, követelmények egyéni és szervezeti változások. A szervezetek és változó környezetük, a változások természete. Szervezeti változás, részvétel, ellenállás. A változásmenedzselés elméleti megközelítései. Kotter nyolc-lépéses változás modellje. A szervezeti változások folyamata. TE: Ismeri és érti az egyéni és szervezeti változások magatartási vetületét. Ismeri, és képes felismerni a szervezeti változásokat kiváltó külső és belső tényezőket. Ismeri a változások különböző formáit, természetét. Ismeri a szervezeti változásokkal szembeni ellenállás okait, leküzdésének sikeres és kevésbé sikeres megoldásait, a részvétel pozitív hatását. Ismeri a szervezeti változások különböző elméleti megközelítéseit, azok alkalmazásának feltételeit és hatását. Ismeri és érti a modell lépéseit, jelentőségét a szervezeti változások menedzselésében. Ismeri a szervezeti változások folyamatának legfontosabb lépéseit, azok jelentőségét.
2.	A szervezeti változás szekvenciális modellje. Elköteleződés, részvételen alapuló diagnózis. A szervezetek újratervezése. Emberi erőforrások fejlesztése. A szervezetek újratervezése. Emberi erőforrások fejlesztése. Az új magatartás megerősítése, struktúra és változás. Kultúra és változás. Változások vezetése. A „zölddé válás” folyamata. A sikeres változás jellemzői, a jövő irányai. A tudásmenedzsment lépései, szervezeti tudás létrehozása. TE: Ismeri a szekvenciális modell lépéseit, a lépések sorrendjének logikáját, a modell jelentőségét a sikeres változásmenedzselésben. Ismeri a szervezeti kultúra változtatásának kihívásait jelentőségét és megoldási alternatíváit. Ismeri a szervezeti változások vezetésének kihívásait, a változásvezetés szempontjából fontos képességek kialakításának lehetőségeit. Ismeri a szervezeti változásokkal kapcsolatos újabb irányzatokat, a „zölddé válás” folyamatát, kihívásait. Ismeri a tudásmenedzsmenttel kapcsolatos fogalmakat, érti a tudásmenedzsment célját, feladatát. Ismeri és érti a tudásmenedzsment lépéseit, a szervezeti tudás létrehozásának folyamatát, jelentőségét.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Világgazdasági és integrációs folyamatok				Kódja:	GT_MVSL021-17			
		angolul:		The World Economy and Economic Integration								
Felelős oktatási egység:		Világgazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet										
Kötelező előtanulmány neve:								Kódja:				
Típus		Óraszámok						Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve		
		Előadás		Gyakorlat								
Nappali		Heti				Heti				K	3	magyar
Levelező	x	Féléves		10		Féléves		0				
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Dr. Erdey László				beosztása:	egyetemi docens	
A kurzus célja, hogy a hallgatók az alapkézésben megszerzett világgazdasági, integrációs és európai uniós ismereteiket a kurzus során tovább mélyíthessék.												
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul												
Tudás: - Elsajátította a gazdaságtudomány, illetve gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek fogalmait, elméleteit, folyamatait és jellemzőit, ismeri a meghatározó gazdasági tényeket. - Érti a gazdálkodó szervezetek struktúráját, működését és hazai, illetve nemzeti határokon túlnyúló kapcsolatrendszerét, információs és motivációs tényezőit, különös tekintettel az intézményi környezetre. - Ismeri az európai integrációs folyamatot és az Európai Uniónak a tevékenységéhez kapcsolódó szakpolitikáit. Képesség: - Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is. - A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően képes közepes és nagyméretű vállalkozás, komplex szervezeti egység vezetésére, gazdálkodó szervezetben átfogó gazdasági funkciót képes ellátni, összetett gazdálkodási folyamatokat tervezni, irányítani, az erőforrásokkal gazdálkodni. - Nemzetközi, multikulturális környezetben is képes hatékony munkavégzésre. - Képes a vezetés-szervezés tudományágában a kutatások és azok eredményeinek kritikus értékelésére. - Képes tudása, képességei és készségei folyamatos, egy életen át tartó fejlesztésére. Attitűd: - Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében. Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt. - Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során, munkájában figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékekre (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is). - Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, erre munkatársait és beosztottait is ösztönzi, segíti, támogatja. - Elkötelezett a szakmája iránt, ismeri és vállalja annak alapvető értékeit és normáit, törekszik azok kritikai értelmezésére és fejlesztésére. - Szakmai munkája során a kíváncsiság, a tények és összefüggések megismerésének vágya hajtja. Autonómia és felelősség: - Vizsgálja, vállalja és kezeli annak felelősségét, hogy az elemzések és gyakorlatibb eljárások során kapott eredmények a választott módszertől is függenek. - Munkájára jellemző a szakmai kérdések megfogalmazásakor a gazdasági és gazdaságon kívüli következmények önálló és felelős végiggondolása és figyelembevétele.												
A kurzus rövid tartalma, témakörei												
A korábbi világgazdasági tanulmányok felidézése. A világgazdaság fejlődésének, legfontosabb erőközpontjainak,												

ágazatainak áttekintése. Migráció. Folk- és populáris kultúra. Nyelvek. Vallások. Nemzetiségek A korábbi európai uniós tanulmányok felidézése. Az Európai Unió és az európaiság gondolata. Bővülési folyamat az Európai Unióban. A szerződések és az intézményrendszer reformja. Hatáskörök és szakpolitikák az Európai Unióban. Az Európai Unió világgazdasági jelentősége. Az EU és Magyarország.
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek Interaktív előadások, multimédia használatával.
Értékelés A vizsgaidőszakban írt vizsgadolgozattal. 0-50% elégtelen (1), 51-63% elégséges (2), 64-76% közepes (3), 77-88% jó (4), 89-100% jeles (5)
Kötelező szakirodalom: James M. Rubenstein (2016): Contemporary Human Geography, 3rd Edition, Pearson, kijelölt részek Horváth Zoltán (2012): Kézikönyv az Európai Unióról. 8. kiadás, HVG-Orac Kiadó, Budapest, p. 684. ISBN 978 963 258 129 3 (a könyvből a fenti témákat lefedő fejezetek) Horváth Zoltán (2012): Handbook on the European Union. HVG-Orac Kiadó, Budapest, p. 707. ISBN: 978-963-258-146-0 (a könyvből a fenti témákat lefedő fejezetek) Ajánlott szakirodalom: Paul L. Knox – Sallie A. Marston: Human Geography – Places and Regions in the Global Context, 7th Edition, Pearson Moldicz Csaba (2012): A változó Európai Unió-Válságról válságra. Typotex Kiadó. p.210. ISBN: 978-963-2796-72-7

Heti bontott tematika	
1.	A korábbi világgazdasági tanulmányok felidézése
	TE* A világgazdaság fejlődésének, legfontosabb erőközpontjainak, ágazatainak áttekintése
	Migráció
	TE: A migráció tendenciái. A migráció okai. A migránsok előtt álló kihívások.
	Folk- és populáris kultúra
	TE: A folk- és populáris kultúra a szabadidős tevékenységekben és a tárgyi kultúrában. A kultúrához való hozzáférés egyenlőtlenségei. Fenntarthatósági problémák a területen.
	Nyelvek
	TE: Miért beszélünk különböző nyelveket? A nyelvek osztályozása, nyelvcsaládok, az angol nyelv szerepe. A nyelvek és a helyek: dialektusok, dialektusok vagy nyelvek, többnyelvű helyek. Miért képesek a nyelvek a túlélésre?
	Vallások
	TE: a vallások megoszlása, a vallások osztályozása, vallások közötti konfliktusok.
	Nemzetiségek
	TE: Etnikum és rassz. Szegregáció. Nemzetiség és etnikum. Etnikai tisztogatás.
	Politika
	Az államok világa. Hogyan jönnek létre az államok? Hogyan szerveződnek az államok? Milyen kapcsolatban állnak az államok egymással.
15.	A korábbi európai uniós tanulmányok felidézése
	TE: Az Európai Unió kialakulása, jelentősége. Alapfogalmak, alapadatok.
	Az Európai Unió és az európaiság gondolata.
	TE: Az európaiság gondolata és az Unió kialakulása. Mit jelent ma és mit jelentett európainak lenni az egyes történelmi korszakokban. Az EU eszmeisége. Az Unió jelképei. Az uniós polgárság.
	Bővülési folyamat az Európai Unióban.
	TE: Az egyes bővítések jelentősége. Milyen nehézségekbe és kihívásokba ütközött a közösség a bővülés során. Milyen pozitívumai és negatívumai voltak a bővülésnek.
	A szerződések és az intézményrendszer reformja.
	TE: A szerződések és az intézményrendszer reformja folyamatosan napirenden volt az EU-val kapcsolatban. A reformkényszer és a bővülés kapcsolatrendszere, társadalmi, gazdasági és politikai szempontból.
	Hatáskörök és szakpolitikák az Európai Unióban.
	TE: A hatáskörmegosztás kérdése és az uniós szakpolitikák kapcsolatrendszere. Szupranacionális vagy nemzetek Európája.
	Az Európai Unió világgazdasági jelentősége.
	TE: Az EU, mint a világgazdaság centrumtérsege. Az EU egységes belső piaca.
	Az EU és Magyarország.
	TE: Magyarország és az EU kapcsolatrendszere, Magyarország első 13 éve az Unióban.

*TE tanulási eredmények

EE SPECIALIZÁCIÓ

A tantárgy neve:		magyarul:		A szervezeti kultúra elemzése és fejlesztése			Kódja:	GT_MVSL500-17
		angolul:		Analysis and Development of Organisational Culture				
Felelős oktatási egység:				DE GTK Vezetés-és Szervezéstudományi Intézet Emberi Erőforrás Menedzsment Tanszék				
Kötelező előtanulmány neve:				nincs			Kódja:	–
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	nem	Heti		Heti		Kollokvium	5	magyar
Levelező	igen	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. habil. Kun András István		beosztása:	egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:			beosztása	
A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerjék, hogy a szervezeti kultúra milyen szerepet játszik a szervezetek működésében, hogyan képes a szervezeti és az egyéni teljesítményt is befolyásolni. A kurzus során a hallgatók elsajátítják a legfontosabb kultúramodelleket, a kultúra megjelenési formáit, rétegeit, mérésének eszközeit és a mérési eszközök előnyeit, hátrányait. A szervezeti kultúra változtatása, fejlesztése szintén fontos témaköre a tantárgynak. A kurzus kiemelten épít a hallgatók önálló elemzési- és vitakészségére. Az előadások az elméleti háttérrel biztosítják, a szemináriumok/gyakorlatok során pedig a csoport közösen hajt végre (oktatói irányítás mellett) szervezetikultúra-vizsgálatot létező, valódi szervezete(ke)n.								

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

A szervezetek, mint a gazdaság mikro szerveződési szintjeinek szervezeti kultúrára vonatkozó fogalmai, elméletei, folyamatai és jellemzői. A gazdálkodó szervezetek kultúrája és struktúrája működése és információs és motivációs tényezőit, intézményi környezete közti kapcsolatok. A nemzeti és a szervezeti kultúra viszonya. A problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás ismeretei a szervezeti kultúra-elemzés és menedzselés területén; az ehhez kapcsolódó modellezési és informatikai alapismeretek. Mindezek elméleti alapjai, gyakorlati hasznosítási lehetőségei és korlátai.

Képesség:

Önálló új következtetések, gondolatok és megoldási módok megfogalmazása a tantárgyhoz kapcsolódóan. Képes a tanult elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, a komplex problémákon belül a szervezeti kultúraszerepének azonosítására. Eligazodik a különböző kultúrájú szervezetekben, mert azonosítani tudja és érti a kultúrák szervezeti működést befolyásoló szerepét. Képes a szervezeti kultúra tudományterületén a kutatások és azok eredményeinek kritikus értékelésére. Képes tudása, képességei és készségei folyamatos, egy életen át tartó fejlesztésére.

Attitűd:

Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében. Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt. Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során, munkájában figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékekre (ideértve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is). Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, erre munkatársait és beosztottait is ösztönzi, segíti, támogatja. Elkötelezett a szakmája iránt, ismeri és vállalja annak alapvető értékeit és normáit, törekszik azok kritikai értelmezésére és fejlesztésére. Szakmai munkája során a kíváncsiság, a tények és összefüggések megismerésének vágya hajtja.

Autonómia és felelősség:

Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat. Önállóan azonosítja, tervezi és szervezi a szervezeti kultúra menedzselésének folyamatait. Vizsgálja, vállalja és kezeli annak felelősségét, hogy az elemzések és gyakorlatibb eljárások során kapott eredmények a választott módszertől is függenek. Munkájára jellemző a szakmai kérdések megfogalmazásakor a gazdasági és gazdaságon kívüli következmények önálló és felelős végiggondolása és figyelembevétele.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A kurzus keretében a következő témakörök kerülnek áttekintésre:

A szervezeti kultúra fogalma, szerkezete és szintjei; a kultúra jellemzői, kulturális web, szélrózsa modell, versengő értékek modell; a szervezeti kultúra kialakulása, fenntartása, szocializáció; a szervezeti kultúra típusai, modelljei; kultúra összehasonlító elméletek, kutatások: Hofstede, Trompenaars, Globe kutatások; akkulturáció, a szervezeti kultúra megváltoztatása;

Kutatásmódszertan a szervezeti kultúra elemzésben. A szervezeti kultúra mérése kvantitatív és kvalitatív módszerekkel: a szervezeti kultúra vizsgálatának tervezése, adatfelvétel, -előkészítés és -elemzés. A csoportos kutatómunka szervezése. Az eredmények értékelése.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Az előadások keretében történik az elméleti alapok átadása. A szemináriumi/gyakorlati órák keretében ezek megbeszélése, gyakorlati értelmezése mellett a hallgatók csoportos vagy egyéni kutatási projektet valósítanak meg oktatói irányítás mellett. A projekt egyes lépései a tervezéstől a kutatási jelentés és a prezentáció elkészítéséig a féléves menetrend részeként, folyamatos visszacsatolás mellett (az aktuális lépések közös megvitatása, egyes problémák szükség esetén közös megoldása).

Értékelés

Házi dolgozat (kutatási jelentés formájában) 40%. Zárthelyi dolgozat az elméleti alapokból (60%).

Kötelező szakirodalom:

Heidrich Balázs (2001): Szervezeti kultúra és interkulturális menedzsment, Budapest: Human Telex Consulting. Csak a megjelölt fejezetek!

Borgulya Istvánné és Vető Ágnes Ágota (2014): Kulturális távolságok. Budapest: Typotex Kiadó. Csak a megjelölt fejezetek!

Cameron, Kim S. – Quinn, Robert, E (2011): Diagnosing and Changing Organizational Culture: Based on the Competing Values Framework. Third Edition, San Francisco, CA: Jossey-Bass. Csak a megjelölt fejezetek!

Az előadásokon és a gyakorlaton elhangzott anyag, s az ajánlott irodalom meghatározott részeinek feldolgozása.

Ajánlott szakirodalom:

Alvesson, Mats és Sveningsson, Stefan (2016): Changing Organizational Culture: Cultural Change Work in Progress. London: Routledge.

Golnhofer Erzsébet (2001): Az esettanulmány. Budapest: Műszaki Könyvkiadó.

Hofstede, G. (2001): Culture's consequences: Comparing values, behaviors, institutions, and organizations across nations, Second edition, California: Sage Publication.

Hofstede, G. és Hofstede G. J. (2008): Kultúrák és szervezetek. Az elme szoftvere. Pécs: VHE Kft.

Horváth György (2004): A kérdőíves módszer. Műszaki Könyvkiadó, Budapest.

Sajtos László és Mitev Ariel [2007]: SPSS kutatási és adatelemzési kézikönyv. Budapest: Alinea Kiadó.

Székelyi Mária és Barna Ildikó [2005]: Túlélőkészlet az SPSS-hez. Typotex Kiadó, Budapest.

Trompenaars, F. és Hampden-Turner, C. (1999): Riding the waves of culture: Understanding cultural diversity in business, Second edition, London: Nicholas Brealey Publishing.

Heti bontott tematika	
1.	Előadás: Bevezetés. A szervezeti kultúra fogalma, szerkezete és szintjei; a kultúra jellemzői. Gyakorlat: Kutatásmódszertan és kutatástervezés a szervezeti kultúra vizsgálatában. A hallgatói kutatócsoportok kialakítása, téma- és szervezetválasztás szempontjainak megbeszélése. TE* Ea.: Ismeri és érti a szervezeti kultúra fogalmát, tisztában van a párhuzamosan használt kifejezések jelentésével. Érti e jelenség tanulmányozásának fontosságát. Gy: A hallgatók képessé válnak a megfelelő probléma-meghatározásra a szervezeti kultúra kutatásban. Alkalmazni tudják az általános kutatás-módszertani ismereteket a szervezeti kultúra-kutatási problémákra.
3.	Előadás: A kultúra jellemzői, McKinsey modell, kulturális web, Handy kultúra modellje. Gyakorlat: Kultúra-diagnosztika a gyakorlatban: alapfogalmak, néhány fontosabb modell (GLOBE, OCAI stb.) és ezek alkalmazási területeinek, értékelésük részletes bemutatása. A hallgatói kutatócsoportok és kutatási kérdéseik véglegesítése. TE. Ea.: Ismeri, és érti a modellek lényegét, a közöttük lévő hasonlóságokat és különbségeket. Gy: A hallgatók megismerkednek a fontosabb szervezeti kultúra-kutatási modellekkel, és képessé válnak arra, hogy azonosítsák ezek különbségeit, és az adott problémára való alkalmazhatóságát.
5.	Előadás: Versengő értékek modell és az OCAI. Gyakorlat: Vizsgálandó szervezetek véglegesítése. Kutatási terv véglegesítése (témához és választott szervezethez illesztve). TE Ea.: Ismeri a modell kialakításának folyamatát, érti a négy eltérő kultúra lényegét, tisztában van a mérési lehetőségeivel. Gy: Gyakorlatot szereznek a szervezeti kultúra-kutatási projektek átfogó tervezésében.
7.	Előadás: A szervezeti kultúra kialakulása, fenntartása, szocializáció. Gyakorlat: A választott módszertan (tartalomelemzés, megfigyelés, interjú, kérdőív...) közös, gyakorlati szempontú megbeszélése. Mintavétel, adatfelvétel, adatrögzítés kérdései. TE Ea.: Érti a kultúra kialakításának és fenntartásának folyamatát és az ezzel kapcsolatos szervezeti feladatokat. Gy: A hallgatók képet kapnak a kutatási technikák szervezeti kultúra-kutatásban való alkalmazhatóságáról, szerepéről.
9.	Előadás: A hallgatók által gyűjtött szervezeti kultúrát elemző szakcikkek bemutatása. Gyakorlat: A hallgatók által elkészített kérdőív/interjú/stb. vázlatok közös ellenőrzése, próbája a csoporton belül. TE Ea.: A szervezeti kultúra tudományterületéhez kapcsolódó kutatások eredményeinek kritikus értékelése. Gy: A hallgatók képessé válnak az önellenőrzésre és az egyes technikák kritikai vizsgálatára.
11.	Előadás: A szervezeti kultúra mérése kvantitatív és kvalitatív módszerekkel. Gyakorlat: Adatrögzítés és előkészítés a gyakorlatban. Otthoni feladat: pilot adatfelvétel TE Ea.: Ismeri és érti a szervezeti kultúra mérésének módszereit, azok előnyeit és korlátait. Gy: A hallgatók gyakorlatot szereznek az önálló adatfelvételen és a felvett adatok rögzítésében.
13.	Előadás: 1. zárthelyi dolgozat Gyakorlat: Pilot vizsgálat tapasztalatainak megbeszélése, szükség esetén a terv és/vagy a módszertan javítása, módosítása. TE Ea.: A hallgatók visszajelzést kapnak elméleti ismereteikről Gy: A hallgatók gyakorlatot szereznek a tervezett kutatás ellenőrzésére pilot vizsgálat alapján.
15.	Előadás: Etnocentrizmus és parokializmus. Gyakorlat: Tényleges adatfelvétel konzultáció. Adatfeldolgozás a foglalkozáson. TE Ea.: Ismeri ezeket a jelenségeket és a megjelenésükből adódó problémákat. Gy: Gyakorlat szerzése a felvett adatok kezelésében (rögzítés, ellenőrzés, előkészítés).
17.	Előadás: Hofstede modellje és a GLOBE kutatás. Gyakorlat: Létrehozott adatbázisok ellenőrzése közösen. Elemzés közösen. TE Ea.: Érti a kulturális különbségek mérésének okait és a megismert kutatások

	eredményeit. Gy: Megismerkednek az adatelemzés kezdeti lépéseivel.
19.	Előadás: Trompenaars szervezeti kultúra modellje. Gyakorlat: Elemzési gyakorlat. TE Ea.: Ismeri és érti a modell dimenzióit és különbözőségeiből adódó gyakorlati problémákat. Gy: Megismerkednek az adatelemzés teljes folyamatával a választott szervezeti kultúra modell esetében.
21.	Előadás: Kultúra és változás. Gyakorlat: Az eredmények értelmezése, a jelentés megírásának gyakorlati kérdései. TE Ea.: Ismeri a szervezeti kultúra változtatásának kihívásait jelentőségét és megoldási alternatíváit. Gy: A hallgatók gyakorlatot szereznek az eredmények kritikai értelmezésében és írásos interpretálásában.
23.	Előadás: Az akkulturáció fogalma, folyamata, akkulturációs módok. Gyakorlat: A jelentés és az elkészítendő prezentációk megbeszélése, javítása közösen. TE Ea.: Ismeri az akkulturáció fogalmát, folyamatát, az akkulturációs módokat. Érti a jelenség lényegét a felvásárolt és felvásárló szervezet szempontjából egyaránt. Gy: A hallgatók gyakorlatot szereznek az eredmények kritikai értelmezésében és írásos szóbeli interpretálásában.
25.	Előadás: Fogyasztóorientált, etikus, pozitív szervezeti kultúra kialakítása és fenntartása. Gyakorlat: A kutatási eredmények prezentációja csoportonként. Közös vita. TE Ea.: Ismeri a fogyasztóorientált, etikus, pozitív szervezeti kultúrák jellemzőit, értik a kialakításuk és fenntartásuk célját, módját, előnyeit és korlátait. Gy: A hallgatók gyakorlatot szereznek a kutatási eredmények bemutatásában, és mások eredményeinek vitájában, a szervezeti kultúra témakörében.
27.	Előadás: 2. zárthelyi dolgozat Gyakorlat: A kutatási jelentés véglegesítése előtti utolsó konzultáció (a prezentáción kapott kritikák alapján). TE Ea: A hallgatók visszajelzést kapnak elméleti ismereteikről Gy: A hallgatók pontosítják ismereteiket a szervezeti kultúra-kutatás gyakorlati megvalósításával kapcsolatban.

*TE tanulási ere

A tantárgy neve:		magyarul:		Stratégiai emberi erőforrás menedzsment		Kódja:	GT_MVSL501-17	
		angolul:		Strategic Human Resources Management				
Felelős oktatási egység:				DE GTK Vezetés-és Szervezéstudományi Intézet Emberi Erőforrás Menedzsment Tanszék				
Kötelező előtanulmány neve:				nincs			Kódja:	–
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	nem	Heti	–	Heti	–	Kollokvium	5	magyar
Levelező	igen	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. habil. Kun András István		beosztása:	egyetemi docens
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
A tárgy célja, hogy a hallgatók képesek legyenek az emberi erőforrás gazdálkodási és menedzselési folyamatokat stratégiai rendszerben szemlélni; meg tudják fogalmazni a vállalati stratégiához illeszkedő emberi erőforrás menedzselési főbb súlypontokat, feladatokat és módszereket. Értsék az egyes alrendszerek funkcióit és kapcsolódásait. Vállalati esettanulmányok elemzése révén megértsék a HR szervezeti működésben elfoglalt helye(i)t és szerepe(i)t; kapcsolatát a szervezet többi funkcionális egységével. A kurzus oktatási módszere alapvetően az előadás, az önálló hallgatói irodalom-feldolgozás és elemzés, és a szemináriumi, gyakorlati foglalkozások. Utóbbiak során a hallgatók betekintést nyernek és készségeket építenek ki egyes problémák alapvető elemzési és/vagy menedzselési módjainak használatában.								

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

A szervezetek, mint a gazdaság mikro szerveződési szintjeinek stratégiai szintű emberierőforrás-gazdálkodására vonatkozó fogalmai, elméletei, folyamatai és jellemzői. A szervezet stratégiai kihívásai és az emberi erőforrás gazdálkodás alrendszerének kapcsolatai, ezek menedzselése. Az emberi erőforrásokkal való gazdálkodás különböző felfogásai („paradigmái”) és ezek hasznosíthatósága a szervezetek szempontjából. A gazdálkodó szervezetek működése, információs és motivációs tényezőit, intézményi környezete közti kapcsolatok az emberi erőforrások szempontjából. Nemzeti és nemzetközi munkaerő-gazdálkodás kihívásai és kezelése. A stratégiai szintű problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és –feldolgozás ismeretei az emberierőforrás-menedzsment területén; az ehhez kapcsolódó modellezési és módszertani, technikai ismeretek. Mindezek elméleti alapjai és azok gyakorlati hasznosítási lehetőségei és korlátai.

Képesség:

Önálló új következtetések, gondolatok és megoldási módok megfogalmazása a tantárgyhoz kapcsolódóan. Képes a tanult elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, a komplex problémákon belül a szervezeti kultúraszerepének azonosítására. Eligazodik a különböző kontextusú (ágazat, méret, kultúra stb.) szervezetekben, mert azonosítani tudja és érti a az emberi erőforrás alrendszerek szerepét és összefüggéseit. Képes az emberi erőforrás gazdálkodás tudományterületén a kutatások és azok eredményeinek kritikus értékelésére. Képes tudása, képességei és készségei folyamatos, egy életen át tartó fejlesztésére.

Attitűd:

Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében. Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt. Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során, munkájában figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékekre (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is). Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, erre munkatársait és beosztottait is ösztönzi, segíti, támogatja. Elkötelezett a szakmája iránt, ismeri és vállalja annak alapvető értékeit és normáit, törekszik azok kritikai értelmezésére és fejlesztésére. Szakmai munkája során a kíváncsiság, a tények és összefüggések megismerésének vágya hajtja.

Autonómia és felelősség:

Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns probléma-megoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat. Önállóan azonosítja, tervezi és szervezi a szervezeti kultúra menedzselésének folyamatait. Vizsgálja, vállalja és kezeli annak felelősségét, hogy az elemzések és gyakorlatibb eljárások során kapott eredmények a választott módszertől is függenek. Munkájára jellemző a szakmai kérdések megfogalmazásakor a gazdasági és gazdaságon kívüli következmények önálló és felelős végiggondolása és figyelembevétele.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A munkaerőpiac és az emberi erőforrás gazdálkodás kapcsolata, A stratégiai emberierőforrás-gazdálkodás és az emberi erőforrás gazdálkodás modelljei. A vállalati stratégiai és az emberi erőforrás stratégiák kapcsolata. A stratégiai emberi erőforrás gazdálkodási funkciók elméleti és gyakorlati bemutatása (stratégia kialakítás, emberi erőforrás tervezés, munkakör elemzés és tervezés, munkaerő források, toborzás, kiválasztás, felvétel, javadalmazás, teljesítménymenedzsment, fejlesztés). Végül kitérünk a nemzetközi és az esélyegyenlőségi emberi erőforrás menedzsment stratégiákra is.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Az előadások keretében történik az elméleti alapok átadása. A szemináriumi/gyakorlati órák keretében ezek megbeszélése, gyakorlati értelmezése mellett a hallgatók csoportos vagy egyéni módon a témakörökhöz kapcsolódó feladatokat oldanak meg, esettanulmányok vagy egy-egy konkrét technika gyakorlásának formájában. A hallgatók a félév során saját esetfeldolgozást is készítenek, beadandó dolgozat formájában.

Értékelés

Beadandó dolgozat 25%. Írásbeli vizsga 75%.

A jegyek ponthatárai: 50%-ig elégtelen, 51-62%-ig elégséges, 63-74%-ig közepes, 75-88%-ig jó, 89% felett jeles.

Kötelező szakirodalom:

Armstrong, Michael (2016): Armstrong's Handbook of Strategic Human Resource Management. 6th ed. Kogan Page, London & Philadelphia. Selected chapters. ISBN: 9780749476823
Azmi, Feza Tabassum (2019): Strategic Human Resource Management: Text and Cases. Cambridge University Press, Cambridge, UK.

Bakacsi Gyula és társai (1999): Stratégiai emberi erőforrás menedzsment. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest.

Phillips, Jean – Gully, Stan (2015): Strategic Staffing. 3rd edition. Prentice Hall, New Jersey. Selected chapters. ISBN: 978-0-133-57176-9

Purcell, John – Boxall, Peter (2015): Strategy and Human Resource Management, 4th ed., Palgrave Macmillan, London – New York, ISBN 978-1-137-40763-4. Selected chapters.

Ajánlott szakirodalom:

Ambrus Tibor – Lengyel László (2006): Humán controlling számítások. Complex Kiadó, Budapest.

Ehrenberg, R. G. – Smith, R. (2003): Korszerű munkagazdaságtan. Panem Kiadó, Budapest.

Farkas Ferenc – Karoliny Mártonné – Poór József (szerk.) (1994): Személyzeti/emberi erőforrás-menedzsment. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest.

Kővári György (2003): Stratégiai szemléletű emberi erőforrás menedzsment. Zsigmond Király Főiskola, Budapest.

Lazear, E. P. (1998): A humán erőforrások közgazdaságtana vállalati vezetők részére. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.

Lindner Sándor – Dihe Lajosné (2006): A személyügyi controlling gyakorlata. L'Harmattan Kiadó – Zsigmond Király Főiskola, Budapest.

Poór József (szerk.) (2009): Nemzetközi emberi erőforrás menedzsment. Complex, Budapest.

Storey, John – Ulrich, Dave – Wright, Patrick M. (2019): Strategic Human Resource Management: A Research Overview. Routledge, London. Selected chapters. ISBN: 978-1-138-59199-8

Heti bontott tematika	
1.	Előadás: A szervezeti HR munkaerő-piaci környezete. A munkaerőpiac gazdaságtana (munkanélküliség, foglalkoztatáspolitikai, demográfia, a munkaerő-kínálat egyéb környezeti elemei) munka-gazdaságtani megközelítésben, és ezen ismeretek szerepe a stratégiai emberi erőforrás gazdálkodásban. Gyakorlat: A emberi erőforrás menedzsment funkció helye, szerepe a szervezetekben. TE*: A hallgatók megismerik a munkaerő-piaci folyamatok, jelenségek, helyzet stratégiai emberi erőforrás gazdálkodás szempontjából lényeges aspektusait, és ezek alapvető elemzési módszereit. el tudják helyezni a HR funkciót a szervezet alrendszerei közt és a szervezeti folyamatokban.
3.	Előadás: Az emberi erőforrás menedzsment (EEM) modelljei. A Stratégiai EEM (SEEM) fogalma és megközelítései („paradigmái”). Az EEM és a SEEM viszonya. Gyakorlat: Kapcsolatok a stratégiai humán erőforrás-gazdálkodás és az üzleti stratégia és a humántőke-gazdálkodás között. HR stratégia kialakítása. Esettanulmányok. TE. A hallgatók képessé válnak az emberi erőforrások stratégiai szerepének átlátására, és az EEM és a SEEM funkcióinak elkülönítésére. A hallgatók megismerkednek az alapvető emberi erőforrás stratégiákkal, és a stratégia-kialakítás folyamatával, kihívásaival.
5.	Előadás: Stratégiai munkaerő-ellátás. Stratégiai munkaerő-tervezés. Gyakorlat: Előrejelzési és tervezési módszerek a SEEM-ben. TE. A hallgatók megismerkednek az emberi erőforrás ellátás és munkaerő-tervezés stratégiai kérdéseivel, alapvető módszereivel.
7.	Előadás: Stratégiai munkakörelemzés, tervezés & kompetencia-menedzsment. Gyakorlat: Munkakör-elemzési, tervezési módszerek. TE: A hallgatók megismerkednek a munkakörelemzés, tervezés és a kompetencia-menedzsment stratégiai szintű feladataival, módszereivel.
9.	Előadás: Munkaerőforrások elemzése, tervezése (sourcing). Gyakorlat: Munkaerőforrások elemzése. TE: A hallgatók megismerkednek a munkaerő források menedzselésének stratégiai szintű feladataival, módszereivel.
11.	Előadás: Toborzás stratégiai szempontjai. A toborzás célcsoportjának meghatározása. A toborzási stratégiai kialakítása. Gyakorlat: Toborzási technikák. Tervezés, elemzés. TE: A hallgatók megismerkednek a toborzás stratégiai szintű feladataival, módszereivel.
13.	Előadás: Mérés a kiválasztás során. Belső és külső jelentkezők értékelése. Gyakorlat: Értékelési módszerek. TE: A hallgatók megismerkednek a munkaerő-kiválasztás stratégiai szintű feladataival, módszereivel.
15.	Előadás: A kiválasztási döntés. A munkaerő-felvétele (hiring). Beillesztés. Munkaerő-áramlás menedzselése. Gyakorlat: Értékelési módszerek II. A fluktuáció mérési, elemzési módszerei. TE: A hallgatók megismerkednek a munkaerő-felvétel és beillesztés, illetve a munkaerő-áramlás menedzselésének stratégiai szintű feladataival, módszereivel.
17.	Előadás: Az emberi erőforrás fejlesztés stratégiai kérdései. A szükségletek felmérése, tervezés, értékelés. Gyakorlat: Emberi erőforrás fejlesztés: tervezés és értékelés. TE: A hallgatók megismerkednek az emberierőforrás-fejlesztés stratégiai szintű feladataival, módszereivel.
19.	Előadás: A teljesítménymenedzsment stratégiai kérdései. Gyakorlat: Teljesítmény-értékelési módszerek. TE: A hallgatók megismerkednek a teljesítmény-menedzsment stratégiai szintű feladataival, módszereivel.
21.	Előadás: Az javadalmazás- és ösztönzés-menedzsment stratégiai kérdései. Gyakorlat: Javadalmazási rendszerek és technikák. TE: A hallgatók megismerkednek a javadalmazás- és ösztönzés-menedzsment stratégiai szintű feladataival, módszereivel.
23.	Előadás: Emberi tőke menedzsment (HCM) és humán controlling. Gyakorlat: Emberi tőke és humán controlling számítások. TE: A hallgatók megismerkednek az emberitőke-menedzsment elméleti háttérével, feladataival, módszereivel.
25.	Előadás: Az esélyegyenlőségi stratégia az emberi erőforrás gazdálkodásban. Gyakorlat: Esettanulmányok.

	TE: A hallgatók megismerkednek az esélyegyenlőségi stratégia mibenlétével, szerepével, elkészítésének folyamatával.
27.	Előadás: Nemzetközi emberierőforrás-gazdálkodási stratégiák és diverzitási stratégia. Gyakorlat: Esettanulmányok
	TE A hallgatók megismerkednek a nemzetközi emberierőforrás-gazdálkodási stratégiákkal és diverzitási stratégiával, és ezek kihívásaival.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	A szervezetfejlesztés elmélete modelljei és gyakorlata				Kódja:	GT_MVSL502-17	
	angolul:	Theoretical Models of Organisational Development and their Practical Application						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Vezetés- és Szervezéstudományi Intézet, Vezetéstudományi Tanszék						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		Kollokvium	5	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. habil Pierog Anita		beosztása:	egyetemi docens,	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek a szervezetfejlesztés modelljeivel, gyakorlati megvalósításuk folyamatával, eszközeivel, módszereivel. Esettanulmányok, szimulációk és valós vállalati példák elemzésének segítségével lehetőséget biztosítani arra, hogy megértsék e terület fontosságát, és praktikus tapasztalatokat is szerezzenek e magatartástudományi alapokon álló változásmenedzselési mód alkalmazásáról.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
- Ismeri és érti a változásmenedzseléssel és magatartástudományi szervezetfejlesztéssel kapcsolatos alapfogalmakat. - Ismeri a különböző változásmenedzselési modelleket, különös tekintettel a szervezetfejlesztésre. - Megérti a szervezetfejlesztés során alkalmazott beavatkozásokat, ismeri azok módszertanát és alkalmazhatóságát - Reális énképpel, önismerettel rendelkezik - Megérti az emberek sokszínűségéből adódó előnyöket és nehézségeket és azt, hogy a különböző egyéni jellemzők és csoport dinamikai jelenségek hogyan hatnak a szervezet teljesítményére, az szervezeti tagok közötti interakciókra. - Birtokában van a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás módszereinek, ismeri azok korlátait is. - Ismeri a szervezetfejlesztés legújabb kutatási eredményeit.								
Képesség:								
- Képes reális önértékelésre, saját szervezetfejlesztői, tanácsadói stílusáról. - Képes a szervezeten belül előforduló szituációk elemzésére, csoportdinamikai jelenségek felismerésére, saját és mások magatartása mögött meghúzódó tényezők értelmezésére. - Képes önálló következtetéseket levonni, eredeti megoldási módokat megfogalmazni, döntéseket hozni, képes igényes elemzési feladatokat ellátni. - Képes másokat meghallgatni, bevonni, mások ötleteit, javaslatait figyelembe venni a szervezeti problémák megoldásánál - Rendelkezik folyamat tanácsadói képességekkel. - Képes tudása, képességei és készségei folyamatos, életen át tartó fejlesztésére.								
Attitűd:								
- Kritikusan viszonyul saját jellemvonásaihoz, képességeihez, magatartásához, nyitott az önkritikára. - Nyitott mások magatartásának megértésére, aktív magatartást tanúsít a szervezeti problémák kezelésében. - Nyitott és befogadó a magatartástudomány és gyakorlat új eredményei iránt. - Kulturált, etikus és empátikus hozzáállás jellemzi. - Elkötelezett a szakmája iránt, ismeri és vallja annak alapvető értékeit és normáit, törekszik azok kritikai értelmezésére és fejlesztésére. - Szakmai munkája során törekszik tudásának gyarapítására, a kíváncsiság, a tények és összefüggések megismerésének vágya hajtja.								
Autonómia és felelősség:								
- A szervezeti változások során felelősséggel tudja alkalmazni a szervezetfejlesztéssel kapcsolatos elméleti és gyakorlati ismereteit. - Felelősséggel gondolkodik saját tanácsadói kompetenciáinak fejlesztéséről. - Gyakorlatszerzést követően önállóan is képes szervezetfejlesztési projektek támogatására.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus részletesen tárgyalja a magatartástudományi szervezetfejlesztés elméletét, tudományos hátterét, modelljeit és a gyakorlatban alkalmazott beavatkozásokat. A folyamat lépésein végighaladva szó esik a változást								

kiváltó tényezőkről, a vezető és tanácsadó kapcsolatteremtéséről, a tanácsadó szerepéről, stílusáról, a diagnosztizálásról, az ellenállás leküzdéséről, végül a különböző típusú beavatkozásokról és az eredmények értékeléséről.	
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek	
Előadások, a témakörök közös megbeszélése, esettanulmányok, szerepjátékok, tesztek, csoportos problémamegoldó feladatok.	
Értékelés	
A kollokviumi jegy kialakítása a konzultációk 75%-án jelenlévő és aktívan közreműködő hallgatóknak:	
Órai aktivitás	20%
Házi dolgozat, vagy előadás egy konkrét változási folyamat elemzéséről	20%
Írásbeli vizsga	60%
A kollokviumi jegy kialakítása a többi hallgató számára:	
Házi dolgozat, vagy előadás egy konkrét változási folyamat elemzéséről	20%
Írásbeli vizsga	80%
Kötelező szakirodalom:	
Waddell, Dianne M., Creed, Andrew, Cummings, Thomas G., Worley, Christopher G. (2017): <i>Organizational Change: Development and Transformation</i> . sixth edition, Cengage Learning Australia Pty Limited, New Zealand.	
Cummings, Thomas G., Worley, Christopher G. (2015): <i>Organization Development and Change</i> . Cengage Learning, Stamford, USA.	
Brown, Donald R. – Harvey, Don (2011): <i>An Experimental Approach to Organizational Development</i> eighth edition, Pearson Education Inc., Upper Sadle River, New Jersey.	
A tananyagról készített diasor	
Ajánlott szakirodalom:	
Senior, Barbara - Swailes, Stephen (2010): <i>Organizational Change</i> , Fourth Edition, Financial Times Prentice Hall, Pearson Education, Harlow.	
Tudományos folyóiratok tanulmányozása.	

Konzultációkra bontott tematika	
1. konzultáció	Bevezetés, követelmények megbeszélése, szervezetfejlesztés és a változás kihívása. A kultúra változtatása. A tanácsadó szerepe és stílusa. TE* Megérti a szervezetfejlesztés koncepcióját, a szervezetfejlesztés öt lépését. Érti a szervezeti kultúra jelentőségét a szervezeti siker elérése szempontjából. Ismeri a szervezetfejlesztési specialista szerepét a szervezetfejlesztésben. Meghatározza saját tanácsadó stílusát.
3. konzultáció	A diagnózis folyamata. A változással szembeni ellenállás leküzdése. Szervezetfejlesztési stratégiák. Folyamat beavatkozási képességek. TE Meghatározza a tüneteket, a problémákat és a problémák okait. Megismeri az információgyűjtés technikáit, és a legfontosabb diagnosztizáló modelleket. Ismeri és érti az egyénektől és szervezetektől eredő ellenállás okokat. Meghatározza a stratégiákat, amelyek segítségével növelhető a változás iránti hajlandóság, motiváció. Ismeri és érti a szervezetfejlesztési beavatkozások széles körét, és tudja, hogyan kell azokat alkalmazni. Megérti a folyamat beavatkozás lényegét, és elsajátítja azok alkalmazását.
5. konzultáció	Alkalmazottak felhatalmazása, egyéni beavatkozások. Csapat fejlesztő beavatkozások. Csoportok közötti kapcsolatokat fejlesztő beavatkozások. Célkitűzés a hatékony szervezetekért. TE Felismeri a dolgozók felhatalmazásának szükségességét a szervezetfejlesztési programokban. Megtapasztalja a személyek közötti kommunikáció dinamikáját. Érti, hogy hogyan illeszkednek a csapatfejlesztő technikák a szervezetfejlesztési programba. Felismeri a csapat problémákat, és az ebből adódó működési nehézségeket. Felismeri a csapatok közötti konfliktusokból eredő problémákat. Megtapasztalja a versengés negatív hatását a szervezeti teljesítményre. Stratégiákat ismer meg, mellyel együttműködő csapatok közötti kapcsolatokat alakíthatók ki. Ismeri a kutatás megállapításait a célkitűzésre vonatkozóan.
7. konzultáció	Munkacsoportok fejlesztése. Magas-teljesítményű rendszerek és a tanuló szervezetek. Szervezeti transzformáció és stratégiai változás. Kihívások a szervezetek számára. A szervezetfejlesztés jövője TE Megismeri a minőséggel és teljesítménnyel kapcsolatos legfontosabb szervezetfejlesztési beavatkozásokat és a munkakör tervezés problémáját. Ismeri és érti a rendszer szintű beavatkozások lényegét, a kérdőíves kutatást, a tanuló szervezeteket, az újraszervezést. Ismeri és érti a szervezeti transzformáció kapcsolatát a változási programokkal. Érti a kultúra-stratégia modell lényegét. Érti, hogy hogyan kell fenntartani, belsővé tenni és stabilizálni a változási programokat. Meghatározza a jövőre vonatkozó legfontosabb trendeket.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:		HR trendek és tendenciák				Kódja:	GT_MVSL507-17
	angolul:		HR trends and tendencies					
Felelős oktatási egység:			VEZETÉS- ÉS SZERVEZÉSTUDOMÁNYI INTÉZET					
Kötelező előtanulmány neve:							Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	3	magyar
Levelező	L	Féléves	5	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató			neve:		Prof. Dr. Dajnoki Krisztina		beosztása:	egyetem tanár
A kurzus célja, hogy a hallgató megismerje a környezeti változások és a globalizáció hatására megjelenő új HR tevékenységeket, amelyek a hagyományos HR funkciók mellett jelentek meg. A tantárgy értelmezi az új tevékenységterületek jelentőségét a stratégiai emberi erőforrás gazdálkodásban, segít feltárni az összefüggéseket a HRM integrált rendszerében. Az elméleti ismeretek kiegészülve esettanulmányok feldolgozásával, szituációs feladatokkal, csoportmunkára épülő tréningekkel, alkalmassá teszi a hallgatót hazai és nemzetközi környezetben való gyakorlati alkalmazására.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul <i>Tudás:</i> Mélyrehatóan ismeri az emberierőforrás-gazdálkodás hagyományos funkcióit és a környezeti változások, a globalizáció hatására megjelenő új tevékenységterületek feladatait és módszereit, melyek jelentősége nem vitatható. Átfogóan ismeri és érti a szervezetek HR működési jellemzőit, gazdasági és társadalmi szerepüket. Ismeri az erőforrások, a tényezők és jelenségek összefüggéseit, az erőforrások felhasználásának szabályait és törvényszerűségeit. Mélyrehatóan ismeri az emberi erőforrás gazdálkodással kapcsolatos, a tantárgy keretében releváns témakörök tudományos eredményeit, a kutatás módszereit, az adott HR tevékenységterület sajátosságait. <i>Képesség:</i> Képes a szervezetek erőforrás gazdálkodási feladataiban szerepet vállalni, a tantárgy keretében megszerzett szakmai tudását az elvárásoknak megfelelően felhasználni, a szervezet céljaival összefüggésben tervező, fejlesztő és támogató tevékenységeket folytatni a megtartás-, munkaélmény-, kompetencia- humán tőke-, tudás-, generáció-, sokszínűség-menedzsment emberi erőforrás gazdálkodás területeken. Képes megérteni a szervezeti folyamatok természetét, külső-belső összefüggéseit, kapcsolatát az emberi erőforrás gazdálkodással és képes a környezeti változásokra rugalmasan reagálni. Képes a szakmai problémák beazonosítására, a nemzetközi tapasztalatok, jó példák hazai követelményeknek megfelelő adaptálására a tantárgy keretében releváns emberi erőforrás menedzsment területen. Képes az emberi erőforrás menedzsment területén magyar és idegen nyelvű publikációs forrásokat felhasználni, ezeket értelmezni, feldolgozni, szakértői anyagokat összeállítani. <i>Attitűd:</i> A folyamatok megértése során kritikus gondolkodás, az elemzésre törekvés jellemzi. Jellemzője az értékalapú megközelítés, amelynek középpontjában a munka, mint alkotó és kreatív tevékenység jelenik meg. Elkötelezett a minőségi munka iránt. <i>Autonómia és felelősség:</i> A humán erőforrás gazdálkodás folyamatos fejlődése, illetve a változások, trendek megismerése végett a hallgató rendelkezik a folyamatos önképzés igényével, tudatosan keresi a szervezeti és egyéni tanulási formákat, belső motiváció alapján folyamatosan él a nonformális tanulás lehetőségével, ennek eredményeként szakmai érdeklődése elmélyül.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei Változó HR – a környezeti változások és a globalizáció hatása az EEM funkciókra; Megtartás-menedzsment és elköteleződés, job-hopping; Munkaélmény-menedzsment (Flow); Sokszínűség-menedzsment; Érzékenyítő tréning; Befogadó munkahelyi szemlélet; Generációmenedzsment; Munkakörök kialakítása, kihívások; Tehetségmenedzsment rendszerek alkalmazása; Karriermenedzsment jelentősége, karriertervezés egyén és szervezeti szinten; Globális karrier – karrier határok nélkül; A HR szerepe a társadalmi felelősségvállalásban; Egészségmegőrzés szerepe, jelentősége a szervezetben; Munkavállalói jólét, családbarát munkahely; Digitalizáció és robotizáció hatása a kapacitástervezésre.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek Ismeretátadó interaktív előadás és esettanulmányok feldolgozására, szituációs helyzetekre, csoportos								

feladatmegoldásra épülő gyakorlatok. A foglalkozásokon való részvétel a kari Tanulmányi és Vizsgaszabályzatban rögzítettek szerint.
Értékelés Gyakorlati jegy (írásbeli vizsga)
Kötelező szakirodalom: Dajnoki K. – Kun A. I.: Stratégiai emberi erőforrás menedzsment – Esettanulmány gyűjtemény. Debreceni Egyetem, 84 p. (2020) ISBN: 9789634902386 POÓR J – KAROLINY M.-NÉ – KOVÁCS I. É. – ILLÉS B. CS. (szerk.): A HR gyakorlata. Wolters Kluwer, Budapest, 2018. POÓR J. – FARKAS F. (szerk): Átalakuló emberi erőforrás menedzsment a multinacionális cégek helyi leányvállalatainál Közép- és Kelet-Európában. Gödöllő, 2011. ISBN: 978-963-295-083-9 POÓR J. – KAROLINY M.-NÉ – BERDE CS. – TAKÁCS S. (szerk.): Átalakuló emberi erőforrás menedzsment. Complex Kiadó Kft., Budapest, 2012. POÓR J. – BÓDAY P. – KISPÁL-VITAY ZS. (szerk.): Trendek és tendenciák a kelet-európai emberierőforrás-menedzsmentben. Gondolat Kiadó, Budapest, 2011. KERECSENDI-MESTER SZ.: Humántőke-menedzsment. Eger, 2013. NÁBELEK F. - STURCZ A. - TÓTH I.J.: Az automatizáció munkaerő-piaci hatásai Járási munkaerő-piacok automatizációs kitettségének becslése, MKIK Gazdaság- és Vállalkozáskutató Intézet, Budapest, 2016/4 50.p. ARMSTRONG, M. (2017): „ARMSTRONG’S HANDBOOK OF HUMAN RESOURCE MANAGEMENT PRACTICE” KOGAN PAGE PUBLISHERS, LONDON AND PHILADELPHIA, 1089.p. KAROLINY M.-NÉ – POÓR J. (szerk.): Emberi erőforrás menedzsment kézikönyv Rendszerek és alkalmazások. Complex Kiadó Kft., Budapest, 2016. + előadás anyag + a témában kiadott releváns szacikkek Ajánlott szakirodalom: BOUDREAU, J.W.: HR újratöltve. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2012. LOSEY, M. – ULRICH, D. – MEISINGER, S. (SZERK.): A HR JÖVŐJE – AZ EMBERIERŐFORRÁS-MENEDZSMENT perspektívái. HVG Kiadói Zrt., Budapest, 2006. + a témában releváns szacikkek

Heti bontott tematika (2 konzultációs alkalom 5+5 óra)	
1.	Változó HR – a környezeti változások és a globalizáció hatása az EEM funkciókra
	TE a hallgató megismeri a HR fejlődés területén jelentkező változásokat, új trendeket, megjelenő funkciókat
	Megtartás-menedzsment és elköteleződés, a job-hopping jelenség
	TE A hallgató megismeri a megtartás, elkötelezettség, lojalitás szerepét, jelentőségét a szervezetben, megismerkedik a modellel, illetve a job-hopping jelenség kiváltó okaival, hatásaival.
	Munkaélmény-menedzsment (Flow)
	TE A hallgató megismeri a munkaélmény-menedzsment alapjaival, hatásaival, gyakorlati megvalósulás formáival.
	Sokszínűség-menedzsment
	TE A hallgató megismeri az esélyegyenlőség szemlélet mellett a sokszínűség-menedzsment szemléletét, hatásait.
	Érzékenyítő tréning
	TE: A hallgató megismeri a kirekesztettség érzését, a hátrányos megkülönböztetéshez kapcsolódó sztereotípiákat, előítéleteket.
	Befogadó munkahelyi szemlélet
	TE: A hallgató megismeri az esélyegyenlőségi szemlélet tudatos beépítését a szervezet stratégiájába, az érzékenyítő tréningek jelentőségét, tartalmát.
	Generációmenedzsment
	TE A hallgató megismeri a generációk hatékony együttműködésének sajátosságait.
15.	Munkakörök kialakítása, kihívások
	TE A hallgató megismeri a munkakör kialakítással kapcsolatos legújabb trendeket, munkakör értékelési módszereket, munkaköri leírások típusait, a 3D-s munkaköri leírást.
	Tehetségmenedzsment rendszerek alkalmazása
	TE A hallgató megismeri a nemzetközi és hazai tehetségmodelleket, alkalmazott TM rendszereket, összefüggéseit más rendszerekkel.
	Karriermenedzsment jelentősége, karriertervezés egyén és szervezeti szinten
	TE A hallgató megismeri a karriermenedzsment jelentőségét, a karriertervezési módszereket, a KTR jelentőségét egyéni és szervezeti szinten.
	Globális karrier – karrier határok nélkül
	TE A hallgató megismeri a nemzetközi karrier lehetőségeket, annak tervezését, a kiküldetés sajátosságait, hatásait.
	Egészségmegőrzés szerepe, jelentősége a szervezetben
	TE A hallgató megismeri a munkavédelem és egészségmegőrzés szerepét, jelentőségét, napjaink kihívásait
	Munkahelyi jólét, családbarát munkahely
	TE A hallgató megismeri a munkahelyi jóllétet, mint stratégiai eszközt, illetve melyek a gondoskodás 21. századi eszközei, valamint a családbarát munkahely ismérveit.
	Digitalizációs és robotizáció hatása a kapacitásstervezésre, automatizáció munkaerőpiaci hatásai
	TE A hallgató megismeri a digitális ipari forradalom, az automatizáció munkaerő-piaci hatásait, következményeit.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Munkaerő-piaci ismeretek		Kódja:	GT_MVSL508-17	
		angolul:		Labour market studies				
Felelős oktatási egység:				DE GTK Vezetés-és Szervezéstudományi Intézet Emberi Erőforrás Menedzsment Tanszék				
Kötelező előtanulmány neve:				nincs		Kódja:	–	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	nem	Heti		Heti		Gyakorlati jegy	3	magyar
Levelező	igen	Féléves	0	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. habil. Kun András István	beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:		beosztása		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
A tárgy célja megismertetni a hallgatókat a munkaerőpiac alapvető közgazdasági modelljeivel, ezek gyakorlatban való alkalmazhatóságával, illetve a munkaerőpiacot meghatározó intézményi tényezők szerepével (kiemelten a foglalkoztatáspolitikával és a szakszervezetekkel). A kurzus elvégzésével az emberierőforrás-tanácsadói pályán elhelyezkedők képessé válnak a munkaerő-piaci folyamatok megértésére, az egyes gazdaságpolitikai intézkedések főbb várható hatásainak előrejelzésére, ezen keresztül pedig a szervezeti emberierőforrás-gazdálkodás szempontjából lényeges tényezők változásaira való felkészülésre, reagálásra. Megértik továbbá a szervezetek és a munkaerőpiac közti kölcsönhatásokat, és így a szervezeti döntések hosszú távú, munkaerő-piaci környezetre gyakorolt hatásait is, ami a stratégiai szintű emberierőforrás-menedzsment alapvető dimenziója. A hallgatók betekintést nyernek ezen felül az alapvető munkaerőpiac-elemző technikákba is.								

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

- Elsajátította a gazdaságtudomány, illetve gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek fogalmait, elméleteit, folyamatait és jellemzőit, ismeri a meghatározó gazdasági tényeket.
- Birtokában van a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes matematikai-statisztikai, ökonometriai, modellezési módszereinek, ismeri azok korlátait is.
- Elsajátította a képzésnek megfelelő területeken az alapvető (funkcionális) gyakorlati módszereket és megoldásokat, valamint ezek hasznosításának lehetőségeit.

Képesség:

- Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is.
- Képes a vezetés-szervezés tudományágában a kutatások és azok eredményeinek kritikus értékelésére.
- Képes tudása, képességei és készségei folyamatos, egy életen át tartó fejlesztésére.

Attitűd:

- Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében. Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt.
- Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során, munkájában figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékekre (ideértve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is).
- Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, erre munkatársait és beosztottait is ösztönzi, segíti, támogatja.
- Elkötelezett a szakmája iránt, ismeri és vállalja annak alapvető értékeit és normáit, törekszik azok kritikai értelmezésére és fejlesztésére.
- Szakmai munkája során a kíváncsiság, a tények és összefüggések megismerésének vágya hajtja. *Autonómia és felelősség:*
- Vizsgálja, vállalja és kezeli annak felelősségét, hogy az elemzések és gyakorlatibb eljárások során kapott eredmények a választott módszertől is függenek.
- Munkájára jellemző a szakmai kérdések megfogalmazásakor a gazdasági és gazdaságon kívüli következmények önálló és felelős végiggondolása és figyelembevétele

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A munkaerőpiac áttekintése. A munkaerő-kereslete. Keresleti rugalmasságok. Félig állandó munkaerőköltségek. A munkaerő kínálata. Kiegyenlítő bérkülönbségek. Munkaerő-mobilitás. Emberitőke-beruházások. Ösztönzés és termelékenység. Nem, faj, etnikum, diszkrimináció. Szakszervezetek. Kereseti egyenlőtlenségek. Munkanélküliség és munkaerőhiány.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Előadások során kerülnek megvitatásra a munkaerő-piaci ismeretek egyes területei. Ezek megbeszélése, közös értelmezése mellett a hallgatók csoportos vagy egyéni irodalom-feldolgozást végeznek oktatói irányítás mellett, mely prezentációval zárul.

Értékelés

Zárthelyi dolgozat 100%.
Ponthatárok: 50%-ig elégtelen, 51-63% elégséges, 63-74% közepes, 75-88% jó, 89% felett jeles.

Kötelező szakirodalom:

Ehrenberg, Ronald G. – Smith, Robert S. [2003]: *Korszerű munkagazdaságtan*. Panem Könyvkiadó, Budapest.
Ehrenberg, Ronald G. – Smith, Robert S. [2017]: *Modern Labor Economics: Theory and Public Policy*. 13th ed. Routledge, London & New York.
Az előadásokon és a gyakorlaton elhangzott anyag, s az ajánlott irodalom meghatározott részeinek feldolgozása.

Ajánlott szakirodalom:

A „Munkaerőpiaci Tükör” sorozat.
Ehrenberg, Ronald G. – Smith, Robert S. [2017]: *Modern Labor Economics: Theory and Public Policy*. 13th ed.

Routledge, London & New York.

Galasi Péter [1994]: A munkaerőpiac gazdaságtana. Aula Kiadó, Budapest.

Gömöri András [2001]: Információ és interakció. Typotex Kiadó, Budapest.

Henczi Lajos [szerk.]: Munkaerő-piaci ismeretek. AIFSZ kollégium Egyesület, Budapest.

Spence, Michael A. [1974a]: Market Signaling: Informational Transfer in Hiring and Related Screening Processes. Harvard University Press, Cambridge, MA.

Stiglitz Joseph E. [1977]: Monopoly, Non-linear Pricing and the Imperfect Information: The Insurance Market. Review of Economic Studies, vol. 44 no. 138., pp. 407-430.

Varga Júlia [1998]: Oktatás-gazdaságtan. Közgazdasági Szemle Alapítvány, Budapest.

Vámosi Tamás [2013]: Munkaerő-piaci ismeretek: e-learning tananyag. PTE FEEK, Pécs, url: <http://digitalia.lib.pte.hu/?p=3689>

Van Parijs, Phillippe – Vonderbourght, Yannik [2014]: Alapjövedelem. L' Hartman Kft., Budapest

Varian, Hal R. [2005]: Mikroökonómia középfolon. Akadémiai Kiadó, Budapest.

Heti bontott tematika	
1.	A munkaerő-piaci ismeretek tárgya, módszerei. A munkagazdaságtan alapfogalmai. TE* A hallgatók megismerik a munkaerő-piaci ismeretek tárgykörét és a munkagazdaságtani megközelítésmódot. .
3.	A munkaerőpiac áttekintése. TE: A hallgatók megismerkednek munkaerőpiac főbb definícióival, alapfogalmaival, alapvető folyamataival.
5.	A munkaerő-kereslete TE: a hallgatók értelmezni tudják a munkaerő iránti keresletet, annak meghatározó tényezőit, a keresleti függvényt.
7.	Keresleti rugalmasságok TE: A hallgatók megismerkednek a keresleti rugalmasságok típusaival és ezek felhasználhatóságával a későbbi elemzések során.
9.	Félig állandó munkaerőköltségek. TE: A hallgatók elsajátítják a változó, az állandó és a félig állandó munkaerőköltségek fogalmait, ezek megjelenési formáit, és azt, hogy miképp szolgálhatja ez a szervezeten belüli munkaerő-folyamatok jobb megértését.
11.	A munkaerő kínálata. TE: A hallgatók a munkaerő-piaci kínálatot meghatározó tényezőkkel, folyamatokkal ismerkednek meg.
13.	Kiegyenlítő bérkülönbségek. TE: A kiegyenlítő bérkülönbségek fogalma, és a vérek változékonyságában játszott szerepe, valamint tényezői kerülnek megismertetésre a hallgatókkal.
15.	Munkaerő-mobilitás. TE: A földrajzi, és munkahelyek közti mobilitás egyéb formáival, ezek tendenciáival ismerkednek meg a hallgatók.
17.	Emberitőke-beruházások. TE: Az emberi tőke koncepciójának, összetevőinek, beruházási módjainak és hatásainak megismertetése a hallgatókkal.
19.	Ösztönzés és termelékenység TE: A munkavállalók termelékenységének főbb tényezői és meghatározó folyamatai kerülnek megismertetésre
21.	Nem, faj, etnikum, diszkrimináció. TE: A munkaerőpiacon megjelenő csoportkülönbségek okai és ezek közül is kiemelten a diszkrimináció fogalmával, folyamataival ismerkednek meg a hallgatók.
23.	Szakszervezetek TE: A hallgatók megismerik a munkavállalói érdekképviseltek munkaerőpiacon játszott szerepét.
25.	Kereseti egyenlőtlenségek. TE: a kereseti egyenlőtlenségek mibenlétével és mérésének lehetőségeivel ismerkednek meg a hallgatók.
27.	Munkanélküliség és munkaerőhiány: aktuális trendek TE: A munkaerő-piaci egyensúlytalanságok két fajtájával, ezek elemzési módjaival találkoznak a hallgatók.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Üzleti etika			Kódja:	GT_MVSL503-17
		angolul:		Business ethics				
Felelős oktatási egység:				DE GTK Vezetés- és Szervezéstudományi Intézet, Vezetéstudományi Tanszék				
Kötelező előtanulmány neve:				-			Kódja:	-
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		GY	5	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Barizsné Dr. habil. Hadházi Edit		beosztása:	egyetemi docens
A kurzus célja, hogy a hallgatók egyrészt bepillantást nyerjenek az üzleti etika elméleti ismereteibe, a legalapvetőbb modellek és empirikus kutatások eredményeibe. A foglalkozások célja másrészt az, hogy az esettanulmányok feldolgozása során személyiségük és érzelmi intelligencia készségük fejlődjön, és felismerjék, hogy munkájuk során, hosszú távon akkor lesznek hatékonyabbak és eredményesebbek, ha a társadalmi, erkölcsi és etikai normákat ismerik, azok szerint tevékenykednek.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i> A kurzus során a következő témaköröket kívánjuk feldolgozni: az üzleti etika kialakulása, értelmezése, hatásintervalluma, változása; az erkölcsi felelősség a piac szereplőinek: a fogyasztók, a tulajdonosok, az alkalmazottak, a kormányzat, a szállítók, a helyi közösségek és a természeti környezet vonatkozásában. Hangsúlyt helyezve emellett arra, hogy a hallgatók betekintést nyerjenek a szaktetikákba, és megismerkedjenek az etikai kódex fogalmával és alkalmazásával.								
<i>Képesség:</i> A hallgatók képesek lesznek a különböző érintettek felé etikusan fordulni, az alapvető etikai normákat munkájukban és mindennapjaikban alkalmazni.								
<i>Attitűd:</i> A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató, megfelelő hozzáállást alakítson ki az etikus munkavégzéssel kapcsolatban. Nyitottá válnak továbbá az ezzel kapcsolatos ismeretek megszerzésére, alkalmazására.								
<i>Autonómia és felelősség:</i> A kurzus hozzásegíti a hallgatót ahhoz, hogy munkájában az etikai térkép valamennyi szereplőjének értékeit megismerje, azokat figyelembe véve hozza meg döntéseit.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus áttekinti a következő témaköröket: az üzleti etika kialakulása, értelmezése, hatásintervalluma, változása; az erkölcsi felelősség a piac szereplőinek: a fogyasztók, a tulajdonosok, az alkalmazottak, a kormányzat, a szállítók, a helyi közösségek és a természeti környezet vonatkozásába; szaktetikák; etikai intézmények a vállalaton belül.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek Előadások, gyakorlatokon a témakörökhöz kapcsolódó feladatok, esettanulmányok megoldása.								
Értékelés Gyakorlati jegy, írásbeli vizsga és beadandó formájában.								
Kötelező szakirodalom: Csurgó Ottóné (szerk.) (2006): Üzleti etika, Saldo Pénzügyi Tanácsadó és Informatikai Rt., Budapest Pálincás Jenő (2006): Üzleti etika, INOK Kft., Budapest Colin Fisher – Alan Lovell – Néstor Valero-Silva (2013): Business Ethics and Values, Fourth Edition,								

Pearson Education Limited, Harlow

Peter A. Stanwick – Sarah D. Stanwick (2009): Understanding Business Ethics, First Edition, Pearson Education International, New Jersey

Morgen Witzel (2019): Az etikus vezető, Miért jelenthet versenyelőnyt, ha helyesen cselekszünk? Pallas Athéné Könyvkiadó Kft., Budapest

Larry R. Churchill (2020): Etika mindenkinek, Készségalapú megközelítés, Pallas Athéné Könyvkiadó Kft., Budapest

Ajánlott szakirodalom:

- Angyal Ádám (2001): Vállalati kormányzás, Aula Kiadó, Budapest
- Csurgó Ottóné – Hajdu Péter (szerk.) (1997): Bevezetés az üzleti etikába, PSZF, Budapest
- D. K. Prahalad (2005): Esélyek a piramis alján, HVG Könyvek, HVG Kiadó, Budapest
- George, D. Chryssides. – John, H. Kaler (1995): Introduction to Business Ethics, Chapman and Hall, London
- Hajdu Péter (2004): Gazdaságetikai alapismeretek, Képzőművészeti Kiadó, Budapest
- Kerekes Sándor (2007): A környezetgazdaságtan alapjai, Aula Kiadó, Budapest
- Philip, Kotler –Nancy Lee (2007): Vállalatok társadalmi felelősségvállalása, HVG Kiadó ZRt. Budapest
- Sheridan, Thomas – Kendall, Nigel (1992): Corporate Governance, Pitman Publishing, London
- Tóth Gergely (2007): A valóban felelős vállalat, Környezettudatos Vállalatirányítási Egyesület, Budapest
- Török Attila (2002): Üzleti etika, Századvég Kiadó, Budapest

Heti bontott tematika	
1.	Előadás: Tematika, követelményrendszer ismertetése, a félév szervezési feladatainak egyeztetése Gyakorlat: Bevezető esettanulmányok elemzése TE: Ismeri az általános és üzleti etikához kapcsolódó értékeket Előadás: Elméleti bevezető I. Gyakorlat: KÖVET Egyesület filmjének megtekintése Másért vállalkozók címmel TE: Ismeri a jog és az erkölcs hasonlóságait és különbségeit, a gazdaságetika fogalmát és szintjeit, az üzleti etika történeti fejlődését, az etikai irányzatokat. Előadás: Elméleti bevezető II. Gyakorlat: Esettanulmány elemzése TE: Ismeri a vállalati etika irányzatait, az üzleti etika fogalmát és alapelveit, az etikai térkép alanyait, a vállalati etikai intézményeket. Előadás: CSR (Vállalatok társadalmi felelősségvállalása) Gyakorlat: Esettanulmány elemzése TE: Ismeri társadalmi felelősségvállalás fogalmát, annak Caroll-féle dimenzióit, legfontosabb szakmai területeit.
13.	Előadás: Etikus emberi erőforrás menedzsment Gyakorlat: Etikátlan EEM gyakorlati példák gyűjtése, HR dilemmák etikai szempontú elemzése esettanulmányok segítségével TE: Ismeri az etikus toborzás, kiválasztás, ösztönzés-menedzsment, előléptetés és elbocsátás legfontosabb szempontjait. Előadás: Etikus marketing, etikus tárgyalás Gyakorlat: Fogyasztó gyerekek: A gyermekkor elüzletiesítése TE: Ismeri az etikus marketing fogalmát, a reklámetika fogalmát, a reklámetika általános és szakma specifikus jegyeit, a tárgyalás szakaszaiban tudja alkalmazni az üzleti etika alapelveit, szemléletét. Előadás: Felelősség a természeti környezet irányába Gyakorlat: Mít tesztek/tehetek én a környezetvédelem érdekében? - Beszámoló TE: Ismeri a fenntartható fejlődés fogalmát, elveit, az ökológiai lábnyom fogalmát, a környezetvédelmi szabályozás eszközeit, a hulladékgazdálkodás alapelveit.
22.	Előadás: Fogyasztóvédelem Gyakorlat: Fogyasztóvédelmi problémák kezelésének lehetőségei, példák TE: Ismeri a fogyasztóvédelem célját, a fogyasztó fogalmát, a fogyasztók alapvető jogait, a leggyakoribb fogyasztóvédelmi problémákat, megoldási lehetőségeiket. Előadás: Szaketikák Gyakorlat: Pozitív/negatív példák gyűjtése bármely szaketikához kötődően, esettanulmányok elemzése TE: Ismeri a szaketikák szükségességének okait, a legfontosabb szaketikák problematikáját (számviteli munka etikája, adómorál, sajtóetika). Előadás: A pénzügyi tevékenység etikája Gyakorlat: Pozitív/negatív példák gyűjtése a pénzügyi szaketikához kötődően TE: Ismeri a banketika legfontosabb kérdésköreit, a bank és dolgozóinak felelősségeit, az ügyfelek jogait, a biztosításetika legfontosabb elveit.
31.	Előadás: Etikai intézmények, etikai kódexek Gyakorlat: Ismerkedés etikai kódexekkel, a DE Etikai kódexének tanulmányozása TE: Ismeri az etikai intézményeket, az etikai kódex fogalmát, csoportosítási lehetőségeit, legfontosabb tartalmi követelményeit. Előadás: Empirikus kutatások az üzleti etika területén Gyakorlat: kutatások az egyetemi hallgatók csalással kapcsolatos etikai attitűdjeiről TE: Ismeri az említett témakör kutatásait mind hazai, mind nemzetközi szinten Előadás: Empirikus kutatások az üzleti etika területén Gyakorlat: kutatások az egyetemi hallgatók munkahelyi etikai attitűdjeiről TE: Ismeri az említett témakör kutatásait mind hazai, mind nemzetközi szinten Előadás: Empirikus kutatások az üzleti etika területén Gyakorlat: Az etikus vezető mibenléte TE: Ismeri az etikus vezetőhöz kapcsolódó legfontosabb fogalmakat, teóriákat.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Tanulószervezetek, szervezeti tanulás			Kódja:	GT_MVSL504-17
		angolul:		Learning organisations, organisational learning				
Felelős oktatási egység:		DE GTK Vezetés-és Szervezéstudományi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		nincs					Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	Nem	Heti		Heti		kollokvium	2	magyar
Levelező	Igen	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. habil. Kun András István		beosztása:	egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:			beosztása	
A kurzus célja, hogy a hallgatókat megismertesse a szervezeti tanulás, illetve a tanuló szervezetek sajátosságaival, legfontosabb alapfogalmaival, összetevőivel és alapelveivel, célja továbbá esettanulmányokkal hozzájárulni a téma elmélyítéséhez.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás: A szervezetek, mint a gazdaság mikro szerveződési szintjeinek szervezeti tanulásra vonatkozó fogalmai, elméletei, folyamatai és jellemzői. A tanulószervezetek, szervezeti tanulási folyamatok működése és információs és motivációs tényezőit, intézményi környezete közti kapcsolatok. Az egyéni és a szervezeti tanulás viszonya. A problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és –feldolgozás ismeretei a szervezeti tanulás területén; az ehhez kapcsolódó modellezési alapismeretek. Mindezek elméleti alapjai, gyakorlati hasznosítási lehetőségei és korlátai.								
Képesség: Önálló új következtetések, gondolatok és megoldási módok megfogalmazása a tantárgyhoz kapcsolódóan. Képes a tanult elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, a komplex problémákon belül a szervezeti tanulás szerepének azonosítására. Eligazodik a különböző szervezetek tanulási folyamatában, mert azonosítani tudja és érti ezek szervezeti működést befolyásoló szerepét. Képes a szervezeti tanulás tudományterületén a kutatások és azok eredményeinek kritikus értékelésére. Képes tudása, képességei és készségei folyamatos, egy életen át tartó fejlesztésére.								
Attitűd: Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében. Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt. Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során, munkájában figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékekre (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is). Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, erre munkatársait és beosztottait is ösztönzi, segíti, támogatja. Elkötelezett a szakmája iránt, ismeri és vállalja annak alapvető értékeit és normáit, törekszik azok kritikai értelmezésére és fejlesztésére. Szakmai munkája során a kíváncsiság, a tények és összefüggések megismerésének vágya hajtja.								
Autonómia és felelősség: Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns probléma-megoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat. Önállóan azonosítja, tervezi és szervezi a szervezeti tanulás menedzselésének folyamatait. Vizsgálja, vállalja és kezeli annak felelősségét, hogy az elemzések és gyakorlatibb eljárások során kapott eredmények a választott módszertől is függenek. Munkájára jellemző a szakmai kérdések megfogalmazásakor a gazdasági és gazdaságon kívüli következmények önálló és felelős végiggondolása és figyelembevétele.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
Az egyéni és a szervezeti tudás. A tudásmenedzsment alapjai. Szervezeti szintű tanulási görbék. A szervezeti tanulás: elméleti keretek. A szervezeti felejtés. A szervezeti memória. A csoportok tanulása, mint a szervezeti tanulás alapja.								

Tudástranszfer a szervezetekben. A szervezeti tanulás vezetési és stratégiai kérdései.
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek A kurzus alapvetően az előadásokra, kisebb részben pedig önálló irodalom-feldolgozásra épül. Az előbbi írásbeli vizsgával, az utóbbit pedig a feldolgozott anyag (cikk) prezentációján keresztül értékeljük.
Értékelés Írásbeli vizsga (100%) + beadandó dolgozat (20%). A vizsgadolgozatokra 45 perc áll a hallgatók rendelkezésére. A dolgozatok feleletválasztásos tesztet és fogalom-magyarázatot tartalmaznak. Ponthatárok: 51% elégséges, 63% közepes, 75% jó, 88% jeles.
Kötelező szakirodalom: Argote, Linda (2013): Organizational learning. Creating, Retaining and Transferring Knowledge. Springer, New York. Davenport, Thomas H. – Prusak, Laurence (2001): Tudásmenedzsment. Kossuth Kiadó, Budapest. 1-4. fejezet.
Ajánlott szakirodalom: Bencsik Andrea (2015): A tudásmenedzsment elméletben és gyakorlatban. Akadémiai Kiadó, Budapest. Boda György (2008): A tudástőke kialakulás és hatása a vállalati menedzsmentre. Információs Társadalomért Alapítvány, Budapest. Edwards, John S. (2015): The Essentials of Knowledge Management. Palgrave Macmillan, New York. Gates, Bill (1999): Üzlet @ gondolat sebességével: működik a digitális idegrendszer. Geopen, Budapest. Kearns, Paul (2013): Organizational Learning And Development. From an evidence base. Routledge, London. March, G. James (2005): Szervezeti tanulás és döntéshozatal. Alien kiadó – Rajk László Szakkollégium, Budapest. North, Klaus – Kumta, Gita (2014): Knowledge Management. Value Creation Through Organizational Learning. Springer, London. Pedler, Mike – Burgoyne, John G. (2017): Is the learning organisation still alive? The Learning Organization, Vol. 24 Issue: 2, 119–126. https://doi.org/10.1108/TLO-12-2016-0087 Pintér Róbert (szerk.) (2007): Az információs társadalom. Az elmélettől a politikai gyakorlatig. Gondolat – Új Mandátum, Budapest. http://mek.oszk.hu/05400/05433/05433.pdf Santa, Mijalce (2015): Learning organisation review – a “good” theory perspective. The Learning Organization, Vol. 22, No. 5, pp. 242–270. https://doi.org/10.1108/TLO-12-2014-0067 Szabó Katalin – Hámosi Balázs (2006): Információgazdaság, Akadémia Kiadó, Budapest. Néhány ajánlott folyóirat ábécé szerint: Development and Learning in Organizations (ISSN 14777282), Journal of Knowledge Management (ISSN 13673270), Journal of Workplace Learning (ISSN 13665626), Knowledge Management & E-Learning (ISSN 20737904), Knowledge Management Research and Practice (ISSN 14778238, 14778246), Learning Organization (ISSN 09696474), Organization Science (ISSN 15265455, 10477039), Organization Studies (ISSN 01708406)

Heti bontott tematika	
1.	Bevezetés, követelmények megbeszélése, a téma körülhatárolása. Az egyéni és a szervezeti tudás. TE a hallgatók képesek lesznek a szervezeti tanulás, mint témakör, és a kapcsolódó szervezeti problémák azonosítására.
3.	A tudásmenedzsment alapjai: tudástermelés. TE A tudásmenedzsment, mint alapozó diszciplína részterületeinek áttekintése, az ismeretek felelevenítése, és tantárgy specifikus kiegészítése.
5.	A tudásmenedzsment alapjai: kodifikálás. TE A tudásmenedzsment, mint alapozó diszciplína részterületeinek áttekintése, az ismeretek felelevenítése, és tantárgy specifikus kiegészítése.
7.	Szervezeti tanulási görbék TE Az egyéni és a szervezeti szintű tanulási görbék fogalmának megértése és az alapvető elemzési műveletek megismerése.
9.	A szervezeti tanulás: elméleti keretek I. TE A szervezeti tanulás fontosabb elméleteinek megismerése.
11.	A szervezeti tanulás: elméleti keretek II. TE A szervezeti tanulás fontosabb elméleteinek megismerése.
13.	A szervezeti felejtés TE A szervezeti felejtés jelenségének, negatív és pozitív következményeinek megértése a szervezetek szempontjából.
15.	A szervezeti memória TE A szervezeti memória koncepciójának elsajátítása, és azonosítási, elemzése, menedzselési lehetőségeinek megismerése.
17.	A csoportok tanulása, mint a szervezeti tanulás alapja TE A csoportos és a szervezeti tanulás összekapcsolása, a lehetőségek és veszélyek megismerése menedzselési oldalról.
19.	Tudástranszfer a szervezetekben TE A legfontosabb tudástranszfer folyamatok, lehetőségek, és az ezeket veszélyeztető jelenségek megismerése.
21.	A szervezeti tanulás vezetési és stratégiai kérdései TE az eddig tanultak vezetői szempontú alkalmazási lehetőségeinek megismerése.
23.	A tanuló szervezet struktúrái TE A hallgatók megismerik, hogy miképpen képzőnek le a szervezeti tanulási folyamatok a szervezetek struktúrájába(n), illetve hogyan szolgálhatja a struktúra a tudás- és szervezeti-tanulásmenedzsmentet.
25.	A szervezeti tanulás jogi vetületei Magyarországon TE Praktikus ismeretek elsajátítása a tudás és tanulás menedzselésének hazai jogi akadályairól, lehetőségeiről.
27.	Hallgatói cikkbeszámolók, prezentációk és megbeszélésük TE A hallgatók gyakorlatot szereznek a kapcsolódó szakirodalom értelmezésében, használatában.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Vezetői kompetenciafejlesztés		Kódja:	GT_MVSL505-17	
		angolul:		Leadership Competence Development				
Felelős oktatási egység:				DE GTK Vezetés- és Szervezéstudományi Intézet, Vezetéstudományi Tanszék				
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		Gyakorlati jegy	5	magyar
Levelező	X	Féléves	0	Féléves	20			
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Dr. habil Pierog Anita	beosztása:	egyetemi docens,
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:			beosztása	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
betekintést nyerjenek a vezetők feladataiba, elsajátítsák a munkaerő eredményes vezetéséhez, valamint a munkafeladatok hatékony megszervezéséhez szükséges társas és technikai kompetenciákat, ezáltal a későbbiekben a munkahelyi gyakorlatban is sikeresen oldanak meg összetett feladatokat, hatékonyan kezelnek vezetői fellépést igénylő helyzeteket, emberi kapcsolatokat.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
- Ismeri és érti a vezetéssel kapcsolatos alapfogalmakat. Tisztában van a vezetéselméletek különböző irányzataival, ismeri a vezetési funkciókat, szerepeket, kompetenciákat.								
- Reális énképpel, önismerettel rendelkezik								
- Megérti az emberek sokszínűségéből adódó előnyöket és nehézségeket és azt, hogy a különböző egyéni jellemzők és csoport dinamikai jelenségek hogyan hatnak a szervezet teljesítményére.								
- Birtokában van a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás módszereinek, ismeri azok korlátait is.								
- Ismeri a vezetés- és szervezéstudomány és gyakorlat korszerű irányzatait és eredményeit.								
Képesség:								
- Képes reális önértékelésre, saját vezetői kompetenciáinak fejlesztésére.								
- Képes a szervezeteken belül előforduló szituációk elemzésére, csoportdinamikai jelenségek felismerésére, saját és mások magatartása mögött meghúzódó tényezők értelmezésére.								
- Képes önálló következtetéseket levonni, eredeti megoldási módokat megfogalmazni, döntéseket hozni, képes igényes elemzési feladatokat ellátni.								
- A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően képes lesz a szervezetek vezetésére.								
- Képes a vezetés-szervezés tudományágában a kutatások és azok eredményeinek kritikus értékelésére.								
- Képes tudása, képességei és készségei folyamatos, életen át tartó fejlesztésére.								
Attitűd:								
- Kritikusan viszonyul saját jellemvonásaihoz, képességeihez, magatartásához, nyitott az önkritikára.								
- Nyitott mások magatartásának megértésére, aktív magatartást tanúsít a szervezeti problémák kezelésében.								
- Nyitott és befogadó a magatartástudomány és gyakorlat új eredményei iránt.								
- Kulturált, etikus és empátikus hozzáállás jellemzi.								
- Elkötelezett a szakmája iránt, ismeri és vallja annak alapvető értékeit és normáit, törekszik azok kritikai értelmezésére és fejlesztésére.								
- Szakmai munkája során törekszik tudásának gyarapítására, a kíváncsiság, a tények és összefüggések megismerésének vágya hajtja.								
Autonómia és felelősség:								
- A szervezetek menedzselésével, vezetésével kapcsolatos kérdésekben önálló elemzésre, véleményalkotásra és problémamegoldásra képes.								
- Felelősséggel gondolkodik saját kompetenciáinak fejlesztéséről.								
- Gyakorlatszerzést követően önállóan létesít, szervez és vezet különböző profilú és méretű szervezeteket.								
- Önállóan és felelősséggel tervezi és szervezi beosztottai szakmai és általános fejlődését.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus részletesen tárgyalja a vezetéssel kapcsolatos fogalmakat, áttekinti a vezetéselméleteket, majd a vezetői								

jellemzők, készség, képesség, kompetencia, magatartás vizsgálatán keresztül tekinti át a sikeres vezetés kérdéskörét. A vezetői kompetencia fa ismertetését követően a következő témakörök kerülnek áttekintésre: önismeret, érzelmi intelligencia, kapcsolatépítés, kommunikáció, figyelem, időmenedzselés, stressz menedzselés, célkitűzés, visszajelzés, delegálás, empowerment, csapatépítés, konfliktuskezelés, tárgyalás, analitikus és kreatív problémamegoldás, befolyásolás, meggyőzés, hatalomgyakorlás, motiválás, teljesítményértékelés, értekezletek tartása, coaching, mentorálás, változásvezetés.				
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek A témakörök közös megbeszélése, kompetenciák értékelése, tesztek, szerepjátékok, csoportos problémamegoldó feladatok segítségével.				
Értékelés A tárgy gyakorlati jellegű, így a különböző témakörökhöz feladatok, tesztek kapcsolódnak, amelyek megoldását és értelmezését a konzultációk végén az e-learning rendszerbe kell a hallgatóknak feltölteni. Az utolsó konzultációra a hallgatók egy önértékelést készítenek saját vezetői kompetenciáikról, és megosztják azt csoporttársaikkal (akik nem tudnak ezen a foglalkozáson részt venni írásban készítik el a legalább 5 oldalas önértékelést és feltöltik az e-learning rendszerbe). A gyakorlati jegy kialakításának módja: <table><tr><td>Konzultációkon kiadott feladatok megoldása, értékelése</td><td>70%</td></tr><tr><td>Önértékelés</td><td>30%</td></tr></table>	Konzultációkon kiadott feladatok megoldása, értékelése	70%	Önértékelés	30%
Konzultációkon kiadott feladatok megoldása, értékelése	70%			
Önértékelés	30%			
Kötelező szakirodalom: Whetten, David A. – Cameron, Kim S. (2016): <i>Developing Management Skills</i> , Ninth Edition, Pearson Education Limited, Boston Yukl, Gary (2013): <i>Leadership in Organizations</i> , eighth global edition, Pearson Education Limited. Edinburgh Gate Harlow, England.				
Ajánlott szakirodalom: Kispál-Vitai Zsuzsanna (2013): <i>Szervezeti viselkedés</i> Pearson Education Limited, Harlow, England Robbins, Stephen P. – Judge, Timothy A. (2019): <i>Organizational Behavior</i> , Eighteenth edition, Global edition. Pearson Education Limited. Harlow, United Kingdom Tudományos folyóiratok tanulmányozása.				

Heti bontott tematika	
1.	Bevezetés, követelmények megbeszélése, vezetői képességek. Vezetői funkciók, szerepek, kompetenciák, vezetéselméletek. Önértékelés (elméleti áttekintés), érzelmi intelligencia. TE* Megérti a kurzus célját, jelentőségét, játékos feladat keretei közt értékeli saját vezetői kompetenciáit. Ismeri, érti és kritikusan elemezni képes a vezetéselméleteket, vezetési funkciókat, szerepeket. Ismeri az önértékelés és önismeretszerzés technikáit. Önkitöltős tesztek segítségével a gyakorlatban is teszteli azokat.
3.	Kapcsolatok építése, kapcsolati háló. Időmenedzselés, stressz menedzsment. Kommunikáció, célkitűzés, visszajelzés, meggyőzés. TE Ismeri a kapcsolatépítés fontosságát, tesztek és feladatok segítségével megismeri saját kapcsolatépítési stílusát, kapcsolati hálóját, illetve a kapcsolatok típusait. Ismeri és érti az időmenedzselés és stressz menedzselés módszereit, technikáit, elemzi saját gyakorlatát. Tisztában van a kommunikáció vezetésben betöltött szerepével, ismeri a támogató kommunikáció lényegét. Ismeri és alkalmazza a célkitűzés, hatékony visszajelzés és meggyőzés szempontjait, technikáit.
5.	Felhatalmazás, delegálás. Csapat építés, konfliktusok kezelése, tárgyalás, analitikus és kreatív problémamegoldás. Hatalom és befolyás, szervezeti politika. TE Ismeri és érti a felhatalmazás és delegálás folyamatát, alkalmazásának lépéseit, előnyeit, hátrányait, illetve alkalmazásukat akadályozó tényezőket. Tréning feladatok segítségével megtapasztalja a csapat építés, konfliktuskezelés és tárgyalás folyamatát, az analitikus és kreatív problémamegoldást. Ismeri és érti a hatalom fogalmát, alapját, forrásait, felismeri a hatalmi taktikákat, tisztában van azok eredményességével. Érti a szervezeti politika fogalmát, hatását, a politikai magatartást befolyásoló tényezőket.
7.	Motiválás, teljesítményértékelés, mentorálás, coaching. Értekezletek tartása. Változásvezetés. TE Ismeri és érti a teljesítményértékelés és motiválás vezetésben betöltött szerepét, a mentorálás és coaching alkalmazásának körülményeit. Ismeri és érti a sikeres értekezlettartás fontosságát, áttekinti a témához kapcsolódó gyakorlati tanácsok sokaságát. Ismeri és érti a vezetés speciális szerepét a változások menedzselésében.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Vezetői döntéshozatal			Kódja:	GT_MVSL509-17
		angolul:		Management decision making				
Felelős oktatási egység:				Alkalmazott Informatika és Logisztika Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				----			Kódja:	----
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		gyakorlat	4	magyar
Levelező	X	Féléves	5	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Dr. habil. Pierog Anita	beosztása:	egyetemi docens
A kurzus célja , hogy a hallgatók megismerkedjenek a hazai és nemzetközi vezetői döntési megközelítések alapvető sajátosságaival. Mivel a döntési készségek területén való jártasság alapvetően hozzátartozik a vezetők eszköztárához, ezért megismerkednek döntésemélet kialakulásával, irányzataival, módszertanával, kutatási eredményekkel és azok alkalmazási lehetőségeivel.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i> Ismeri a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes matematikai-statisztikai, ökonometria, modellezési módszereit, valamint azok korlátait is.								
<i>Képesség:</i> Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is. Képes sokoldalú, interdiszciplináris megközelítéssel speciális szakmai problémákat azonosítani, továbbá feltárni és megfogalmazni az azok megoldásához szükséges részletes elméleti és gyakorlati háttérrel. - Saját elemzésen alapuló egyéni álláspontot alakít ki és azt vitában is megvédi és képes komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, a megoldás megtervezésére, döntések meghozatalára.								
<i>Attitűd:</i> Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében. Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt. Hitelesen közvetíti szakmája összefoglaló és részletezett problémakörét. Új, komplex megközelítést kívánó, stratégiai döntési helyzetekben, illetve nem várt élethelyzetekben is törekszik a jogszabályok és etikai normák teljeskörű figyelembevételével dönteni.								
<i>Autonómia és felelősség:</i> Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés előkészítő, tanácsadói feladatokat. Felelősséget vállal saját munkájáért, az általa irányított szervezetért, vállalkozásáért, az alkalmazottakért.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei Vezetésemélet és döntés, Problémamegoldás elmélete, döntéseméleti felfogások, irányzatok, korlátozott racionalitás, a döntéshozatal pszichológiája, játékelmélet, döntéshozatal csoportosítása, kultúra és döntésemélet, etika és döntésemélet								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek A tantárgyhoz elméleti és gyakorlati óra is tartozik. Az elméleti órákon összefoglalóan kapnak információt a döntésemélet megközelítéseiről, a lehetséges módszerekről. A gyakorlatokon interaktív formában dolgozzuk az elméleti anyagot. Emellett egyéni, kiscsoportos tréningek keretein belül szituációs feladatok, döntési helyzetek megoldását valósítják meg.								
Értékelés								

A hallgatók a félév végén gyakorlati jegyet szereznek, ennek megfelelően írásbeli zárthelyi dolgozatot írnak az elméleti óra és a gyakorlati feladatok anyagaiból az e-learning felületen. Értékelés a szokásos ötös skálán történik.

Ötfokozatú skála:

elégtelen (1)

elégséges (2)

közepes (3)

jó (4)

jeles (5)

Kötelező szakirodalom:

Salamon Júlia- Makó Zoltán (2020): Döntésmélet közgazdászoknak. S c i e n t i a K i a d ó Kolozsvár. ISBN 978-606-975-030-8

Köves Alexandra- Wimmer Ágnes-Gáspár Judit-Becser Norbert- Szántó Richárdó- Zoltayné Paprika Zita, (2019) Feladatgyűjtemény a Döntésmélet tantárgy elsajátításához. Budapesti Corvinus Egyetem ISBN 978-963-503-794-0

Berde Csaba- Szabados György Norbert (2010): A döntés vezetési megközelítése-vezetői döntések. Jegyzet. Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar

Zoltayné Paprika Zita (2005): Döntésmélet. Alinea Kiadó, Budapest. ISBN: 9789638665126

Ajánlott szakirodalom:

Hámori Balázs- Vajda Beáta- Tóth László- Derecskei Anita- Prónay Szabolcs (2012): Érzelmek és indulatok a gazdaságban: A gazdasági szereplők viselkedésének sajátosságai a döntésekben és folyamatokban. ISBN 978-963-306-117-6

<https://dtk.tankonyvtar.hu/handle/123456789/4624>

Szántó R.- Wimmer Á.- Zoltayné Paprika Z.(2011): Döntéseink csapdájában. Alinea Kiadó, Budapest.

Hámori Balázs: Érzelem Gazdaságtan. A közgazdasági elemzés kiterjesztése, Kossuth Kiadó, Budapest, 2003.

Komócsin L. (2009-2011): Módszertani kézikönyv coachoknak és coachingszemléletű vezetőknek I-II. Manager Könyvkiadó, Budapest.

Az önigazolás. In: Aronson, E.: A társas lény.KJK-Kerszöv-Jogi és üzleti kiadó Kft. 187-255.p.

Prahalad, C.K: Esélyek a piramis alján. HVG Kiadó, Budapest.

Harrington, J.E. (2009): Games, Strategies and Decision Making, Worth Publishers, New York.

Saaty, T.L.: Decision making with the analytic hierarchy process, International Journal of Services Sciences, 1. (1), 2008.

Heti bontott tematika	
1.	Előadás: Vezetéstudomány és döntés. Gyakorlat: Bevezetés, követelmény, vezetővel szembeni elvárások TE*: Az ismeretanyag elsajátítása, önismeret fejlődése
4.	Előadás: - Gyakorlat: A döntések vizsgálatának aktualitása. Emberekkel kapcsolatos döntések. TE: Az ismeretanyag elsajátítása, kutatási módszerek, alkalmazott módszerek megismerése
7.	Előadás: Problémamegoldás elmélete Gyakorlat: Probléma felismerés, és megoldás feladatokon keresztül TE: Az ismeretanyag elsajátítása, problémaészlelés és felismerés készségének fejlődése
10.	Előadás: Gyakorlat: Híres vezetők-vezetői döntések-döntések és tanácsadók. TE: Az ismeretanyag elsajátítása, döntési szituációk átlátása, felismerése
13.	Előadás: Döntéstudományi felfogások, irányzatok, korlátozott racionalitás, Gyakorlat: Az elméleti anyaghoz tartozó gyakorlati feladatok, esetek megoldása TE: Az ismeretanyag elsajátítása, szintetizálás, értelmezése a hallottaknak, gyakorlatba való átültetése
16.	Előadás: Gyakorlat: Csoportnyomás-12 dühös ember-vita TE: Az ismeretanyag elsajátítása, önismeret, vitakészség, érvelési készség fejlődése
19.	Előadás: A döntéshozatal pszichológiája Gyakorlat: Az elméleti anyaghoz tartozó gyakorlati feladatok, esetek megoldása TE: Az ismeretanyag elsajátítása, szintetizálás, értelmezése a hallottaknak, gyakorlatba való átültetése
22.	Előadás: Gyakorlat: Ismertebb szociálpszichológiai kísérletek elemzése. TE: Az ismeretanyag elsajátítása, kritikus gondolkodás fejlődése
25.	Előadás: Játékelmélet, döntési fa Gyakorlat: Szituációs feladatok, esetek feldolgozása TE: Az ismeretanyag elsajátítása, szintetizálás, értelmezése a hallottaknak, gyakorlatba való átültetése
28.	Előadás: Gyakorlat: Kreatív döntéshozatal feladatok, esetek megoldása TE: Az ismeretanyag elsajátítása, döntéshozatali kompetencia fejlődése
31.	Előadás: Döntéshozatal csoportosítása Gyakorlat: Egyéni és csoportos döntéshozatali gyakorlat TE: Az ismeretanyag elsajátítása döntéshozatali kompetencia, érvelési készségek fejlődése
34.	Előadás: Gyakorlat: Etika és döntés gyakorlati feladatok TE: Az ismeretanyag elsajátítása döntéshozatali kompetencia, érvelési készségek fejlődése
37.	Előadás: Zárthelyi dolgozat Gyakorlat: Kultúra és döntéstudomány TE: Az ismeretanyag elsajátítása, érzékenység az egyes kultúrák megközelítései felé
40.	Előadás: Gyakorlat: Pót zárthelyi dolgozat TE: -

*TE tanulási eredmények

CONTROLLING SPECIALIZÁCIÓ

A tantárgy neve:		magyarul:		Vállalati elemzés és teljesítménymérés		Kódja:		
		angolul:						
Felelős oktatási egység:				DE GTK				
Kötelező előtanulmány neve:				-		Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti				
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:		beosztása:		
A kurzus célja, hogy a hallgatók Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul <i>Tudás:</i> <i>Képesség:</i> <i>Attitűd:</i> <i>Autonómia és felelősség:</i> 								
A kurzus rövid tartalma, témakörei 								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek 								
Kötelező szakirodalom: Ajánlott szakirodalom: 								

Heti bontott tematika	
1.	Előadás:
	Gyakorlat:
	TE*:
4.	Előadás:
	Gyakorlat:
	TE:
7.	Előadás:
	Gyakorlat:
	TE:
10.	Előadás:
	Gyakorlat:
	TE:
13.	Előadás:
	Gyakorlat:
	TE:
16.	Előadás:
	Gyakorlat:
	TE:
19.	Előadás:
	Gyakorlat:
	TE:
22.	Előadás:
	Gyakorlat:
	TE:
25.	Előadás:
	Gyakorlat:
	TE:
28.	Előadás:
	Gyakorlat:
	TE:
31.	Előadás:
	Gyakorlat:
	TE:
34.	Előadás:
	Gyakorlat:
	TE:
37.	Előadás:
	Gyakorlat:
	TE:
40.	Előadás:
	Gyakorlat:
	TE:

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Vezetői számvitel		Kódja:	GT_MVSL603-17	
		angolul:		Management Accounting				
Felelős oktatási egység:				DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				-		Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	5	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Prof. Dr. Fenyves Veronika		beosztása:	egyetemi tanár
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
- A tantárgy oktatásának célja olyan ismeretanyag biztosítása és elsajátíttatása, mely alapot és segítséget nyújt minden vállalkozásnak az eredményességet növelő munkához, hozzájárul a vállalkozások gazdasági és pénzügyi stabilitásának megalapozásához. - Az oktatásban résztvevők legyenek képesek controlling szemléletű divíziókénti hozam- és költségelszámolásra; költség helyi tervezett-tényleges adatok összehasonlítására és a leterheltség vizsgálatára; vertikális üzemek hozam és költségelszámolására, belső felhasználásra kerülő termékek esetében; hozam- és költségelszámolásra munkakalkulációs rendszerben; folyamat kalkuláció készítésére - folyamatköltség elszámolásra; önköltségszámításra.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
Birtokában van a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes pénzügyi modellezési módszereinek, ismeri azok korlátait is. Ismeri és érti a vállalkozásfejlesztés alapvető és átfogó fogalmait, elméleteit, jellegzetességeit és összefüggéseit, tudományos problémafelvetéseit								
Képesség:								
A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően közepes és nagyméretű vállalkozást, komplex szervezeti egységet vezet, gazdálkodó szervezetben átfogó gazdasági funkciót lát el, összetett gazdálkodási folyamatokat tervez, irányít, az erőforrásokkal gazdálkodik.								
Attitűd:								
Nyitott a vállalkozásfejlesztést érintő gazdasági, társadalmi változások iránt, társadalmi és szociális érzékenységgel rendelkezik								
Autonómia és felelősség:								
Elemzi és értékeli a vállalkozás működésének tapasztalatait, kezeli annak a felelősségét, hogy az elemzések és gyakorlati eljárások során kapott eredmények a választott módszertől is függenek.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A hallgatók részére olyan ismeretanyag biztosítása és elsajátíttatása, mely alapot és segítséget nyújt minden vállalkozásnak az eredményességet növelő munkához, hozzájárul a vállalkozások gazdasági és pénzügyi stabilitásának megalapozásához, képesek legyenek controlling szemléletű divíziókénti hozam- és költségelszámolásra; költség helyi tervezett-tényleges adatok összehasonlítására és a leterheltség vizsgálatára; vertikális üzemek hozam és költségelszámolására, belső felhasználásra kerülő termékek esetében; hozam- és költségelszámolásra munkakalkulációs rendszerben; folyamat kalkuláció készítésére - folyamatköltség elszámolásra; önköltségszámításra. A vezetői beszámolási rendszerek megismerésével az irányításban résztvevők döntéseinek megalapozottságát képesek legyenek segíteni.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Az előadások keretében a hallgatók a vezetői számvittel kapcsolatos jellemzőkkel, feladatokkal és módszerekkel ismerkednek meg. A gyakorlatokon pedig olyan számításokat végeznek, és olyan esettanulmányokat oldanak meg, amelyek biztosítják, hogy kellő gyakorlatot szerezzenek a vezetői számviteli módszerek alkalmazásában.								
Értékelés								
A hallgatók számonkérése 2 részből tevődik össze:								

1. az gyakorlaton megoldott feladatokhoz hasonló feladatok megoldása 1 alkalommal (50 %) a vizsga alkalmával, amelynek eredménye el kell, hogy érje a minimum 50%-ot. 3.szóbeli vizsga a kiadott tételsor alapján (50%).
Kötelező szakirodalom: Órai tananyag és a Moodle-ra feltett anyagok. Laáb Ágnes. Döntéstámogató vezetői számvitel Complex Kiadó Kft. Budapest 2011 Robert N. Anthony – Vijay Govindarajan: Menedzserkontroll-rendszerek Pánem Könyvkiadó Kft. Budapest 2013. ISBN: 9789635455126 Ajánlott szakirodalom: Kaplan, Robert S. – Atkinson, Anthony A.: Vezetői üzleti gazdaságtan – haladó vezetői számvitel. Panem Könyvkiadó Kft. Budapest 2003. Wileman A: Költségmenedzsment – a hatékony költséggazdálkodás és – csökkentés stratégiái HVG Kiadó, Budapest 2009 Alasdair Gilchrist (2015): Management Accounting (Projects & Budgets): New Manager Series (English Edition) Kindle Edition ISBN 978-0470952344

Tematika

A költségmenedzselést támogató (hagyományos) vezetői számvitel. A vezetői számvitel hozzájárulása a költséggazdálkodáshoz. A költségallokáció hagyományos módszerei. Eltéréslemzés, a költségellenőrzés hatásos eszköze. Felelősségelv a vezetői számvitelben A transzferárak szerepe. Törekvések a vállalati általános költségek ésszerűbb menedzselésére. A japán értékalapú módszerek. A stratégiai menedzselést támogató vezetői számvitel. Stratégiai információk a vezetői számvitelben. Stratégiai kompetenciák a vezetői számvitelben. Környezeti erőforrások és fenntarthatósági célok a vezetői számvitelben.

A hallgató képes lesz a vezetői számvitel és a pénzügyi számvitel megkülönböztetésére. A hallgató képes lesz a költségek csoportosítására, költségszámításokra. A hallgató képes lesz az önköltségszámításra. A hallgató képes lesz az eltéréselemzés módszerének alkalmazására. A hallgató képes értelmezni a felelősségi központok szerepét. A hallgató képes értelmezni a transzferárak jelentőségét. A hallgató képes lesz értelmezni az újabb kalkulációs módszereket. A hallgató képes lesz alkalmazni a stratégiai menedzselést támogató vezetői számviteli módszereket. A hallgató képes lesz megkülönböztetni a vezetői számvitelt támogató stratégiai információkat. A hallgató képes lesz megkülönböztetni, felismerni a stratégiai kompetenciák a vezetői számvitelben. A hallgató képes lesz felismerni a környezeti erőforrásokat és fenntarthatósági célokat a vezetői számvitelben

A tantárgy neve:		magyarul:		Az SAP használata a számvitelben és a controllingban I.				Kódja:	GT_MVSL604-17
		angolul:		Using SAP in Financial Accounting and Controlling I.					
2024/2025/1									
Felelős oktatási egység:				Számviteli és Pénzügyi Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:				-				Kódja:	-
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		GYAKORLATI JEGY	4	MAGYAR	
Levelező	X	Féléves	0	Féléves	15				
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Dr. Kárpáti Tibor		beosztása:	adjunktus
A kurzus célja kettős: —Egyrészt bemutatni az SAP integrált vállalatirányítási rendszer jellemzőit, valamint a működését, összefüggéseit a számvitel és a controlling területek folyamatai mentén. A kurzus ebből a célból egy konkrét minta vállalati környezet (GBI vállalat) folyamatainak keresztül vezeti végig a hallgatót. —Másképp mély számviteli és controlling felhasználói ismeretek adása az SAP integrált vállalatirányítási rendszerre vonatkozóan. A kurzus ebből a célból pedig egy magyar nyelvű, a hazai jogszabályi előírásoknak megfelelően beállított intézményi környezetben teszi lehetővé olyan tevékenységeknek a megismerését, amelyek mindenképpen szükségesek egy intézmény számviteli és controlling tevékenységének támogatásához az SAP rendszer oldaláról.									
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul									
Tudás: A tantárgy gyakorlatainak való részvétel során megszerezhető: • Az SAP integrált vállalatirányítási rendszer Pénzügyi számviteli (FI) és Controlling (CO) moduljai jellemzőinek, összefüggéseinek ismerete. • Az SAP integrált vállalatirányítási rendszer Pénzügyi számviteli (FI) és Controlling (CO) moduljai törzsadatkezelésének, könyvelések, adatrögzítések, lekérdezések végzésének felhasználói szintű ismerete. • Az SAP integrált vállalatirányítási rendszer és a MS Excel program integrációjának ismerete.									
Képesség: Rálátással rendelkezik az SAP integrált vállalatirányítási rendszer Pénzügyi számviteli (FI) és Controlling (CO) moduljainak működésére. Ismeri egy adott vállalat, intézmény számviteli, ügyviteli, logisztikai támogatásáért felelős SAP rendszer előbb említett moduljainak fontos funkcióit, és érti az üzleti folyamatok leképezését a rendszerben. A bevitt adatok összefüggéseit, integrációs pontjait ismeri a két modul vonatkozásában. Továbbá mély, gyakorlati ismeretekkel is rendelkezik a Pénzügyi számviteli (FI) és Controlling (CO) modulok működéséről. Kezeli tudja az SAP rendszer előbb felsorolt moduljainak olyan funkcióit, üzleti tranzakcióit, melyek a vállalat, intézmény gazdálkodásának nyilvántartásához és nyomon követéséhez feltétlenül szükségesek. Képes bizonyos adatokat a megfelelő formában lekérdezni, az információs igényeket az SAP rendszer segítségével teljesíteni.									
Attitűd: A képzésben résztvevő hallgatónak az elsajátított ismeretek hatékony hasznosítása érdekében az alábbi attitűdökkel érdemes rendelkeznie: • nyitottság a modern informatikai megoldásokra, technikákra, • rendszerelvű gondolkodás.									
Autonómia és felelősség: A témában fellelhető jelentős mennyiségű szakirodalom, online tartalom, esettanulmány miatt a szaktudás elmélyítésében fontos az önálló ismeretszerzés, majd a gyakorlati életben, munkában az alábbi tulajdonságok: • önképzésre való igény és képesség, • problémamegoldó, innovatív gondolkodás, • önálló, felelősségteljes munkavégzés munkaköri feladatai ellátásában.									

A kurzus rövid tartalma, témakörei

Az SAP integrált vállalatirányítási rendszer története, jellemzői. A számvitel számítógépes támogatásával kapcsolatos alapismeretek. Az SAP rendszer általános felület- és funkciókezelési, valamint navigációs ismereteinek kifejtése. Az SAP rendszer Pénzügyi számvitel (FI) és Kontrolling (CO) moduljainak bemutatása. A modulok üzleti folyamatainak törzs és mozgás adatkör szintű ismertetése, az adatkörök integrációs pontjainak bemutatása, SAP bizonylatok készítése a gazdálkodási folyamatok mentén minta példákon keresztül. A Pénzügyi számvitel (FI) és Kontrolling (CO) modulok működésének, használatának részletes ismertetése.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A módszerek alkalmazkodnak a gazdaságinformatikai képzés lehetőségeihez és elvárásaihoz. Az oktatás egyrészt egy nemzetközi SAP környezetben (SAP S/4HANA GBI mintavállalat) történik, másrészt egy magyar nyelvű és a hazai jogszabályi környezetnek megfelelően beállított SAP gyakorló környezetben (SAP ERP 6.0). A rendszerekben előre beállított struktúrák, üzleti folyamatok mentén futnak le a tárgy oktatása során bemutatott folyamatok. Az ismereteket szakterületek szerinti bontásban kapják a hallgatók. Nagy hangsúly helyeződik a hallgatók önálló SAP rendszer használatára.

Értékelés

A tárgy jellegéből adódóan ajánlott a részvétel minden egyes órán. A félévközi óra látogatás gyakorlati jeggyel zárul, amely megegyezik a zárthelyi dolgozat eredményével. A ZH eredményei a következők szerint alakulnak:

0-59,99%	elégtelen
60-69,99%	elégséges
70-79,99%	közepes
80-89,99%	jó
90% -	jeles

Kötelező szakirodalom:

Az e-Learning rendszerbe felöltött dokumentumok, és az órákon az oktató által megosztott információk.

Ajánlott szakirodalom:

José A. Hernández - Jim Keogh - Franklin F. Martinez (2007): SAP R/3 Kézikönyv. Panem Kft.
Krishnamoorthy V. - Carvalho A. (2015): Discover SAP. Galileo Press Inc., Boston (MA) 3rd edition.
Burns D. (2016): Financial Accounting in SAP. Rheinwerk Publishing, Inc., Boston (MA) 1st edition.
Salmon J. (2018): Controlling with SAP ERP. Rheinwerk Publishing, Inc., 3rd edition.

Órára bontott tematika	
1-2.	Az integrált vállalatirányítási rendszerek evolúciójának, az SAP történetének, megoldás portfóliójának, az SAP integrált vállalatirányítási rendszerek jellemzőinek, architektúrájának és alapvető moduljainak bemutatása. Az SAP S/4HANA rendszer alapvető kezelési ismereteinek átadása.
	TE*: Az SAP integrált vállalatirányítási rendszerek jellemzőinek bemutatására képes, továbbá elemi ismeretekkel rendelkezik az SAP S/4HANA rendszer használatáról.
3-4.	Pénzügyi számviteli (FI) modul: alapvető üzleti folyamatok, funkciók, törzsadatok, bizonylatok bemutatása a GBI mintavállalatban.
	TE: ismeri a Pénzügyi számviteli modulban az alapvető üzleti folyamatokat, funkciókat, törzsadatok, bizonylatokat.
5.	Kontrolling (CO) modul: alapvető üzleti folyamatok, funkciók, törzsadatok, bizonylatok bemutatása a GBI mintavállalatban.
	TE: ismeri a Kontrolling modulban az alapvető üzleti folyamatokat, funkciókat, törzsadatok, bizonylatokat.
6.	A számvitel számítógépes támogatásával kapcsolatos alapismeretek.
	TE: Ismeri a számviteli tevékenység informatikai rendszerben való végzésének legfontosabb jellemzőit, sajátosságait.
7.	Az SAP ERP 6.0 rendszer kezelési felületének részletes megismerése.
	TE: Az SAP ERP 6.0 rendszer felületének magabiztos használatára képes.
8.	Vevői, szállítói és egyéb számviteli törzsadatok kezelése részletekbe menően a Pénzügyi számviteli (FI) modulban.
	TE: Számviteli törzsadatok rögzítésére, módosítására és zárolására képes.
9.	Vevői számla könyvelése, módosítása és stornóztatása részletekbe menően a Pénzügyi számviteli (FI) modulban.
	TE: Vevői számlák könyvelésére, módosítására és stornóztatására képes.
10.	Szállítói számla iktatása, könyvelése, módosítása és stornóztatása részletekbe menően a Pénzügyi számviteli (FI) modulban.
	TE: Szállítói számlák iktatására, könyvelésére, módosítására és stornóztatására képes.
11.	Főkönyvi könyvelés, pénztárkönyvelés, kimenő és bejövő fizetések kezelése, fizetés kiegyenlítéssel, összepontozás, szétzedés végrehajtása a Pénzügyi számviteli (FI) modulban.
	TE: Főkönyvi könyvelések végzésére, pénztár könyvelésére, valamint fizetések feldolgozására képes.
12.	Költségnem, költséghely, rendelés és egyéb kontrolling törzsadat kezelés részletekbe menően a Kontrolling (CO) modulban.
	TE: Kontrolling törzsadatok rögzítésére és módosítására képes.
13.	Költségek elszámolása rendelésekre, rendelések elszámolása, kontrolling könyvelések végzése és riportok lekérdezése a Kontrolling (CO) modulban.
	TE: Rendelések kezelésére, kontrolling könyvelések végzésére és riportok lekérdezésére képes.
14-15.	Ismétlés és gyakorlás.
	TE: A korábban megszerzett ismeretek önálló alkalmazására képes.
	Zárthelyi dolgozat megírása.
	TE: a megszerzett tudás átadására képes.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Az SAP használata a számvitelben és a controllingban II.				Kódja:	GT_MVSL608-17
		angolul:		Using SAP in Financial Accounting and Controlling II.					
2024/2025/2									
Felelős oktatási egység:				Számviteli és Pénzügyi Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:				-				Kódja:	-
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		GYAKORLATI JEGY	3	MAGYAR	
Levelező	X	Féléves	0	Féléves	10				
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Dr. Kárpáti Tibor		beosztása:	adjunktus
A kurzus célja további mély számviteli és controlling felhasználói ismeretek adása az SAP integrált vállalatirányítási rendszerre vonatkozóan. A kurzus ebből a célból egy magyar nyelvű, a hazai jogszabályi előírásoknak megfelelően beállított intézményi környezetben teszi lehetővé olyan tevékenységeknek a megismerését, amelyek mindenképpen szükségesek egy intézmény számviteli és controlling tevékenységének támogatásához az SAP rendszer oldaláról.									
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul Tudás: A tantárgy gyakorlatain való részvétel során megszerezhető: - Az SAP integrált vállalatirányítási rendszer Pénzügyi számviteli (FI), Eszközgazdálkodás (FI-AA) és Controlling (CO) moduljaiban, valamint a Költségkeret-kezelési rendszer (PSM-BCS) komponensében végzendő tevékenységekkel kapcsolatos felhasználói szintű ismeretek. - Az SAP integrált vállalatirányítási rendszer és a MS Excel program integrációjának ismerete. Képesség: További mély, gyakorlati ismeretekkel rendelkezik egy adott vállalat, intézmény számviteli és controlling támogatásáért felelős modulok működéséről. Kezeli tud az SAP rendszer Pénzügyi számviteli (FI), Eszközgazdálkodás (FI-AA), Controlling (CO) moduljaiban és a Költségkeret-kezelési rendszer (PSM-BCS) komponensében olyan funkciókat, üzleti tranzakciókat, melyek a vállalat, intézmény gazdálkodásának nyilvántartásához és nyomon követéséhez feltétlenül szükségesek. Képes bizonyos adatokat a megfelelő formában lekérdezni, az információs igényeket az SAP rendszer segítségével teljesíteni. Attitűd: A képzésben résztvevő hallgatónak az elsajátított ismeretek hatékony hasznosítása érdekében az alábbi attitűdökkel érdemes rendelkeznie: - nyitottság a modern informatikai megoldásokra, technikákra, - rendszerelvű gondolkodás. Autonómia és felelősség: A témában fellelhető jelentős mennyiségű szakirodalom, online tartalom, esettanulmány miatt a szaktudás elmélyítésében fontos az önálló ismeretszerzés, majd a gyakorlati életben, munkában az alábbi tulajdonságok: - önképzésre való igény és képesség, - problémamegoldó, innovatív gondolkodás, - önálló, felelősségteljes munkavégzés munkaköri feladatai ellátásában.									
A kurzus rövid tartalma, témakörei Navigáció az SAP ERP 6.0 rendszerben és az SAP S/4HANA rendszerben. A Pénzügyi számvitel (FI) és a Controlling (CO) modulokban további (a tárgy első részében nem tárgyalt) alapvető felhasználói ismeretek nyújtása, valamint az Eszközgazdálkodás (FI-AA) modul és a Költségkeret-kezelési rendszer (PSM-BCS) komponens									

működésének, használatának ismertetése.										
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek A módszerek alkalmazkodnak a gazdaságinformatikai képzés lehetőségeihez és elvárásaihoz. Az oktatás alapvetően egy magyar nyelvű és a hazai jogszabályi környezetnek megfelelően beállított SAP gyakorló környezetben (SAP ERP 6.0) történik, kis mértékben egy nemzetközi SAP környezetben (SAP S/4HANA GBI mintavállalat). Az SAP ERP 6.0 rendszerben előre beállított struktúrák, üzleti folyamatok mentén futnak le a tárgy oktatása során bemutatott folyamatok. Az ismereteket szakterületek szerinti bontásban kapják a hallgatók. Nagy hangsúly helyeződik a hallgatók önálló SAP rendszer használatára.										
Értékelés A tárgy jellegéből adódóan ajánlott a részvétel minden egyes órán. A félévközi óra látogatás gyakorlati jeggyel zárul, amely megegyezik a zárhelyi dolgozat eredményével. A ZH eredményei a következők szerint alakulnak: <table><tr><td>0-59,99%</td><td>elégtelen</td></tr><tr><td>60-69,99%</td><td>elégséges</td></tr><tr><td>70-79,99%</td><td>közepes</td></tr><tr><td>80-89,99%</td><td>jó</td></tr><tr><td>90% -</td><td>jeles</td></tr></table>	0-59,99%	elégtelen	60-69,99%	elégséges	70-79,99%	közepes	80-89,99%	jó	90% -	jeles
0-59,99%	elégtelen									
60-69,99%	elégséges									
70-79,99%	közepes									
80-89,99%	jó									
90% -	jeles									
Kötelező szakirodalom: Az e-Learning rendszerbe felöltött dokumentumok, és az órákon az oktató által megosztott információk. Ajánlott szakirodalom: José A. Hernández - Jim Keogh - Franklin F. Martinez (2007): SAP R/3 Kézikönyv. Panem Kft. Krishnamoorthy V. - Carvalho A. (2015): Discover SAP. Galileo Press Inc., Boston (MA) 3rd edition. Burns D. (2016): Financial Accounting in SAP. Rheinwerk Publishing, Inc., Boston (MA) 1st edition. Salmon J. (2018): Controlling with SAP ERP. Rheinwerk Publishing, Inc., 3rd edition.										

Órára bontott tematika	
1-2.	Navigáció az SAP ERP 6.0 rendszerben. TE*: Képes használni, eligazodni az SAP ERP 6.0 rendszerben.
3-4.	Az ÁFA bevallás, számviteli levelek, mérleg, eredménykimutatás és egyéb beszámoló űrlapok lekérése a Pénzügyi számviteli (FI) modulban. TE: Számviteli levelek kiállítására, valamint ÁFA bevallás, mérleg, eredménykimutatás és egyéb beszámoló űrlapok lekérésére képes.
5-6.	Tárgyi eszközök kezelése (törzs- és mozgásadat létrehozás, módosítás és riportolás) az Eszközgazdálkodás (FI-AA) modulban. TE: Tárgyi eszköz gazdálkodással kapcsolatos létrehozási, módosítási és riportolási feladatok elvégzésére képes.
7.	Törzsadatok, bizonylatok létrehozása, adatok lekérdezése és egyéb gazdálkodási tevékenységek végzése a Költségkeret-kezelési rendszer (PSM-BCS) komponensben. TE: A Költségkeret-kezelési rendszer (PSM-BCS) komponensben törzs- és mozgásadatok bevitelére, riportolására és egyéb rendszerfunkciók használatára képes.
8.	A költségek felosztásának bemutatása: statisztikai mutatószámok, ciklusok, szegmensek létrehozása, módosítása, költségfelosztás futtatása a Kontrolling (CO) modulban. TE: Költségfelosztáshoz szükséges objektumok létrehozására és a költségfelosztás elvégzésére képes.
9-10.	Ismétlés és gyakorlás. TE: A korábban megszerzett ismeretek önálló alkalmazására képes.
	Zárthelyi dolgozat megírása. TE: a megszerzett tudás átadására képes.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Döntéstámogatás a controllingban I.		Kódja:	GT_MVSL615-17	
		angolul:		Decision making in controlling I.				
Felelős oktatási egység:				DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				-		Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	5	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Prof. Dr. Fenyves Veronika		beosztása:	egyetemi tanár
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
- A hallgatók megismerjék a vállalkozások pénzügyi tervezésének módszertanát, a pénzügyi tervezés végrehajtását. - A hallgatók megismerkedjenek a pénzügyi tervezés különböző szintjeinek gyakorlati kérdéseivel. a tervezési munka menetével. - A hallgatók megismerkedjenek, felhasználói szinten tudják alkalmazni a Microsoft Office 2007 Excel programját								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
Ismeri a vállalkozás, gazdálkodó szervezet pénzügyi tervezési szabályait, szakmai és etikai normáit								
Képesség:								
A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően képes közepes és nagyméretű vállalkozás, komplex szervezeti egység vezetésére, gazdálkodó szervezetben átfogó gazdasági funkciót képes ellátni, összetett gazdálkodási folyamatokat tervezni, irányítani, az erőforrásokkal gazdálkodni.								
Attitűd:								
Elkötelezett a szakmája iránt, ismeri és vállalja annak alapvető értékeit és normáit, törekszik azok kritikai értelmezésére és fejlesztésére								
Autonómia és felelősség:								
Vizsgálja, vállalja és kezeli annak felelősségét, hogy az elemzések és gyakorlatibb eljárások során kapott eredmények a választott módszertől is függenek.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A hallgatók megismertetése a vállalkozások pénzügyi tervezésének módszertanával, a pénzügyi tervezés különböző szintjeinek gyakorlati kérdéseivel. a tervezési munka menetével. A hallgatók ismereteket szerezzenek a vezetői döntések előkészítésének feladatival kapcsolatban, elsajátítsanak különböző döntés előkészítési módszerket. A hallgatók megismerkedjenek, felhasználói szinten tudjanak pénzügyi tervezést végezni a Microsoft Office 2007 Excel programjában.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Az előadások keretében a hallgatók a döntés, a tervezés és a pénzügyi tervezéssel kapcsolatos jellemzőkkel, feladatokkal és módszerekkel ismerkednek meg. A gyakorlatokon pedig olyan számításokat végeznek, amelyek biztosítják, hogy kellő gyakorlatot szerezzenek a pénzügyi tervezésben.								
Értékelés								
A hallgatók számonkérése egy, a gyakorlatokon megoldott feladatokhoz hasonló feladatok megoldásából áll MS Excelben (60%)								
Kötelező szakirodalom:								
Órai tananyag és a Moodle-ra feltett anyagok.								
Hanyecz L.: Modern vezetői controlling Saldo Kiadó ISBN 978963638 379 4								
Maczó, K. - Horváth, E-né: Controlling a gyakorlatban. Verlag Dashöfer Szakkiadó Kft. és T. Bt., 2007.								
http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tkt/controlling-gyakorlatban/adatok.html								
Robert N. Anthony - Vijay Govindarajan: Menedzsmentkontroll-rendszerek Panem Kft. ISBN 9789635455126								

2013.

A Controller és a Controller Info c. folyóiratok témához kapcsolódó cikkei

Ajánlott szakirodalom:

Atrill, P.: Financial management for decision makers. Pearson Education Limited. 2009.

Bragg, Steven M.: The Essential Controller: an introduction to what every financial manager must know. John Wiley & Sons, Inc. 2012.

Sinkovics Alfréd: Vállalati pénzügyi tervezés Wolters Kluwer Kft. 2012.

Bontott tematika	
1.	A controlling szerepe a szervezetek életében. A controlling folyamat elemei.
	<i>TE: A hallgató képes a controlling tevékenységet elhelyezni a szervezetek struktúrájában, áttekinteni a controlling folyamat elemeit.</i>
	A döntés fogalma, a döntés csoportosítása, a döntési folyamat, a döntési folyamat szakaszai, döntéshozatal, a gazdasági döntések, pénzügyi döntések
	<i>TE: A hallgató képes átlátni a döntési folyamat szakaszait, megismeri a döntéshozatal, gazdasági döntés fogalmát.</i>
	Gazdasági modellezés, döntési modellek
	<i>TE: A hallgató képes rendszerezni a különböző döntési modelleket</i>
	A tervezés, a tervezési rendszer modellezése, a tervezési rendszer elemei,
2.	<i>TE: A hallgató képes felismerni, átlátni a tervezési rendszer elemeit</i>
	A tervezési rendszer struktúrája, a tervek struktúrája
	<i>TE: A hallgató képes megkülönböztetni a különböző terveket.</i>
	A stratégiai tervezés, stratégiai controlling
	<i>TE: A hallgató képes alkalmazni a stratégiai tervezési módszereket</i>
	A taktikai tervezés
	<i>TE: A hallgató képes alkalmazni a taktikai tervezési módszereket</i>
3.	Az operatív tervezés, operatív controlling
	<i>TE: A hallgató képes alkalmazni az operatív tervezési módszereket</i>
	A cash-flow kimutatás, a cash-flow kimutatás fajtái, kapcsolódási pontjai az egyes beszámoló részekkel
	<i>TE: A hallgató képes elkészíteni és értelmezni egy cash-flow kimutatást</i>
	A cash-flow kimutatás, a cash-flow kimutatás fajtái, kapcsolódási pontjai az egyes beszámoló részekkel
	<i>TE: A hallgató képes elkészíteni és értelmezni egy cash-flow kimutatást.</i>
	Költségvetés készítés, kerettervezés szerepe, előnyei, hátrányai, tipizálása
4.	<i>TE: A hallgató képes átlátni egy szervezet éves költségvetését.</i>
	A mesterköltségvetés készítése (értékesítési terv, termelési terv, közvetlen anyagterv, közvetlen bérterv)
	<i>TE: A hallgató képes elkészíteni egy szervezet egyes részterveit (értékesítési terv, termelési terv, közvetlen anyagterv, közvetlen bérterv)</i>
	A mesterköltségvetés készítése (üzemi általános költségterv, késztermékterv, értékesítési és adminisztrációs terv, készpénzterv)
	<i>TE: A hallgató képes elkészíteni egy szervezet egyes részterveit (üzemi általános költségterv, késztermékterv, értékesítési és adminisztrációs terv, készpénzterv)</i>
	A mesterköltségvetés készítése (eredménykimutatás terv, mérlegterv, cash-flow terv)
	<i>TE: A hallgató képes elkészíteni egy szervezet eredménykimutatás tervét, mérlegtervét és cash-flow tervét.</i>

A tantárgy neve:		magyarul:		A controlling funkcionális területei		Kódja:	GT_MVSL612-17	
		angolul:		Special areas of controlling				
Felelős oktatási egység:				DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:							Kódja:	
Típus		Heti óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		Kollokvium	5	magyar
Levelező	X		10		10			
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Tömöri Gergő		beosztása:	egyetemi adjunktus
A kurzus célja, hogy megismertesse a hallgatókat a controlling speciális területeivel, funkcióival.								
Tanulás eredmények, kompetenciák:								
Tudás: A controlling-rendszer vállalaton belüli funkcionális területeinek megismerése.								
Képesség: Képessé válik a hallgató a controlling funkcionális területei sajátosságainak elkülönítésére, valamint az alapvető összefüggések értelmezésére.								
Attitűd: Ismeretek nyújtása a controlling speciális területeinek gyakorlati megvalósulásairól.								
Autonómia és felelősség: Felelősséggel dönt a kurzus során szerzett ismeretek bővítéséről és fejlesztéséről.								
A kurzus tartalma, témakörei A tantárgy oktatásának célja a controlling funkcionális területi sajátosságainak megismerése, ismertek nyújtása a controlling gyakorlati megvalósulásairól.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek Elméleti és gyakorlati ismertek átadása illusztratív példák, vállalati esettanulmányokon keresztül.								
Értékelés A hallgatók számonkérésére a vizsgaidőszakban egy írásbeli és egy szóbeli kollokviumi vizsga keretében kerül sor, melyben elméleti kérdések és a gyakorlatokon megoldottakhoz hasonló feladatok egyaránt szerepelnek.								
Kötelező olvasmány: Anthony, R. N. – Govindarajan, V. [2009]: Menedzsmentkontroll – rendszerek. Panem kiadó, Budapest Magyar Controlling Egyesület Oktatói Munkacsoportjának tagjai [2014]: Controlling esettanulmányok. Saldo Kiadó, Budapest Maczó K. (szerk.) [2007]: Controlling a gyakorlatban, Kempelen Farkas Hallgatói Információs Központ, http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tkt/controlling-gyakorlatban/ch01.html Controller Info folyóirat cikkei (www.controllerinfo.hu) Az órán kiadott feladatlapok, anyagok.								
Ajánlott szakirodalom: Boda György – Szilávik Péter [2005]: Controlling rendszerek tervezése. KJK-KERSZÖV Kiadó, Budapest Hanyecz Lajos [2009]: Controlling és üzleti tervezés. Saldo Kiadó Sinkovics Alfréd [2007]: Költség és pénzügyi controlling Complex kiadó Marketing –controlling RAABE Kiadó, 2005 Lean –controlling RAABE Kiadó, 2006								

Bontott tematika	
	Téma / Képesség
1.	A controlling általános működési elve – A controlling koncepció lényege
	TE*: A hallgató ismeri az alapfogalmakat, a kontroll, vezetés és rendszerek definícióját.
	Értékesítési controlling – Előrejelzési modellek alkalmazása
	TE: A hallgató képes előrejelzési modellek alkalmazására az értékesítési controlling területén.
	Marketingcontrolling – A játékelmélet alkalmazása optimális marketingstratégiák kialakításában
	TE: A hallgató képes a játékelmélet alkalmazására a marketingcontrolling területén.
	Termeléscontrolling – Többszörös szűk keresztmetszet probléma megoldása erőforrás optimalizálással
	TE: A hallgató képes problémákat megoldani a termeléscontrolling területén.
	Beszerezési és logisztikai controlling – Szállítási költség optimalizálás LP modell keretében
	TE: A hallgató képes problémákat megoldani a logisztikai controlling területén.
	Multinacionális és divizionális szervezetek controllingja – Transzferárazás és nyereségadó optimalizálás nemlineáris programozással
	TE: A hallgató képes problémákat megoldani a divizionális szervezetek controlling területén.
	Nonprofit szervezetek controllingja – DEA elemzés Excel makró programozásával
	TE: A hallgató képes problémákat megoldani a szolgáltatói controlling területeken.
15.	Humán controlling – Munkaerőhatékonyság és -tervezés bérhatás elemzése érzékenységvizsgálattal
	TE: A hallgató képes problémákat megoldani a humán controlling területén.
	Projektcontrolling – Gantt diagram és a CPM alkalmazása, a tervek költségétől való eltérés elemzése
	TE: A hallgató képes problémákat megoldani a projektcontrolling területén.
	Banki controlling – Likviditásszükséglet tervezése, eredményfelosztás és CAMELS elemzés
	TE: A hallgató képes problémákat megoldani a banki controlling területén.
	Beruházási és K+F controlling – Monte Carlo szimuláció egy termékinnováció pénzügyi megtérülésére
	TE: A hallgató képes problémákat megoldani a beruházási controlling területén.
	Ökocontrolling – Ökológiai környezetterhelés csökkentésének pénzügyi hatáselemzése
	TE: A hallgató képes problémákat megoldani az ökocontrolling területén.
	Válságmegelőző és pénzügyi controlling – Csődelőrejelzési modellek alkalmazása
	TE: A hallgató képes problémákat megoldani a válságmegelőző controlling területén.
	Összefoglalás
	TE: Alapos ismeretekkel rendelkezik a controlling rendszer vállalaton belüli funkcionális területeiről.

*TE: Tanulási Eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Fenntarthatósági controlling				Kódja:		
	angolul:							
Felelős oktatási egység:		DE GTK						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti				
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve:				beosztás a:		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
Képesség:								
Attitűd:								
Autonómia és felelősség:								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Kötelező szakirodalom:								
Ajánlott szakirodalom:								

Heti bontott tematika	
41.	Előadás:
	Gyakorlat:
	TE*:
44.	Előadás:
	Gyakorlat:
	TE:
47.	Előadás:
	Gyakorlat:
	TE:
50.	Előadás:
	Gyakorlat:
	TE:
53.	Előadás:
	Gyakorlat:
	TE:
56.	Előadás:
	Gyakorlat:
	TE:
59.	Előadás:
	Gyakorlat:
	TE:
62.	Előadás:
	Gyakorlat:
	TE:
65.	Előadás:
	Gyakorlat:
	TE:
68.	Előadás:
	Gyakorlat:
	TE:
71.	Előadás:
	Gyakorlat:
	TE:
74.	Előadás:
	Gyakorlat:
	TE:
77.	Előadás:
	Gyakorlat:
	TE:
80.	Előadás:
	Gyakorlat:
	TE:

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Nemzetközi Számvitel és Információs Rendszerei						Kódja:	GT_MVSL610-17	
	angolul:	International Accounting and Information systems								
Felelős oktatási egység:		DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet								
Kötelező előtanulmány neve:								Kódja:		
Típus		Heti óraszámok						Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat		Labor				
Nappali		Heti		Heti		Heti		gyakorlati jegy	3	magyar
Levelező	x	Féléves		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve		Dr. habil. Orbán Ildikó				beosztása:	egyetemi docens	
A kurzus célja, hogy										
A képzés célja, hogy a hallgatók megismerjék										
- a nemzetközi számviteli, pénzügyi beszámolósi rendszereket, azok jellegzetességeit,										
- az IFRS beszámoló tartalmi és formai követelményeit,										
- az általános és a sajátos értékelési szabályokat,										
- a beszámolóból nyerhető információk, és azok hasznosításának lehetőségeit.										
Tanulás eredmények, kompetenciák:										
Tudás:										
A hallgató ismeri és érti a gazdálkodó szervezetek struktúráját, működését és hazai, illetve nemzeti határokon túlnyúló kapcsolatrendszerét. Ismeri és érti a nemzetközi üzleti, számviteli, pénzügyi folyamatok beazonosítására alkalmas szakértői tudás alapjait, a szakterület szerint releváns információgyűjtési,										
Képesség:										
A hallgató képes a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően vállalkozást vezetni, összetett gazdálkodási folyamatokat tervezni, irányítani, az erőforrásokkal gazdálkodni. Képes a hazai és nemzetközi gazdasági folyamatok, a gazdálkodó szervezetek környezetének rendszerszemléletű elemzésére. Képes hatékony nemzetközi üzleti stratégiák kidolgozására.										
Attitűd:										
A hallgató innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében, nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt.										
Autonómia és felelősség:										
Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat.										
A kurzus tartalma, témakörei										
A nemzetközi számviteli, pénzügyi beszámolósi rendszerek, IFRS beszámoló tartalmi és formai követelményei, az általános és a sajátos értékelési szabályok, a beszámolóból nyerhető információk, azok hasznosításának lehetőségei.										
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek										
Elméleti és gyakorlati ismeretek átadása illusztratív példákon keresztül.										
Értékelés										
Aláírás és érdemjegy megszerzése: A félévi aláírás megszerzésének feltétele, hogy a hallgatók a gyakorlatokat rendszeresen látogassák. Az érdemjegy egy zh megírásával szerezhető, amely papír alapon valósul meg. A feladatsor elméleti és gyakorlati feladatokat is tartalmaz. A zh megírására a hallgatóknak 3 időpont áll rendelkezésre. A feladatsor értékelése és ezzel a végső érdemjegy kialakítása a következőképpen történik: 60% felett 2 (elégséges), 70% felett 3 (közepes), 80% felett 4 (jó), 90% felett 5 (jeles) érdemjegy adható.										
Kötelező olvasmány:										
Bartha Ágnes - Gellért Henriett – Madarasiné dr. Szirmai Andrea: Nemzetközi számviteli ismeretek, Perfekt, 2016 Az előadásokon és a szemináriumokon kiadott anyagok, feladatok és a kar Moodle oldalára feltöltött tananyagok										
Ajánlott szakirodalom:										
Lakatos – Kovács – Mohl – Rózsa – Szirmai: NEMZETKÖZI PÉNZÜGYI BESZÁMOLÁSI STANDARDOK elmélete és gyakorlata 2013. Magyarázatok és példák. MKVK Rózsa – Büdy – Karai: IFRS Példatár. Hessyn Informatikai és Oktatási Kft. 2016.										

IFRS szerinti beszámolók tanulmányozása (interneten számos megtalálható)
Számvitel – Adó - Könyvvizsgálat szakmai folyóirat IFRS témájú cikkei
International Accounting Standards Board www.iasb.org.uk
Deloitte: <http://www.iasplus.com/fs/fs.htm>
PWC anyagok: <http://www.pwc.com/gx/en/ifrs-reporting/index.jhtml>
Ernst & Young anyagok: <http://www.ey.com/GL/en/Issues/Governance-and-reporting/IFRS>
<http://www.iasplus.com/index.htm>

Heti bontott tematika	
1.	A számvitel nemzetközi szabályozása, nemzetközi számviteli rendszerek. Harmonizáció. Számviteli szabályozás az EU-ban. Szabályozás standardokkal (IFRS). Az IFRS jogi környezete, kapcsolata az EU szabályozással. A Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok Keretelvei (Framework). TE: Ismeri a számvitel nemzetközi, regionális és nemzeti szabályozását. Ismeri a standardokkal történő szabályozás lényegét, az IFRS jogi környezetét és kapcsolatát az EU szabályozással. Ismeri a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok Keretelveit (Framework).
2.	Az IFRS-ek szerinti pénzügyi kimutatások tartalmára, felépítésére, szerkezetére vonatkozó elvárások (IAS 1). A pénzügyi helyzet kimutatása. Az átfogó eredménykimutatás. A saját tőke változás kimutatása. A Cash-flow kimutatás. A Notes. IFRS 5 Értékesítésre tartott befektetett eszközök és megszünt tevékenységek IFRS 8 Működési szegmensek IAS 33 EPS TE: Ismeri az IFRS-ek szerinti pénzügyi kimutatások tartalmára, felépítésére, szerkezetére vonatkozó elvárásokat (IAS 1), Ismeri az IFRS 5 előírásait.

A tantárgy neve:		magyarul:		Üzleti intelligencia alkalmazása a controllingban		Kódja:	GT_MVSL609-17	
		angolul:		Applying business intelligence in controlling				
Felelős oktatási egység:				Számvitel és Pénzügy Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				-		Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti	-	Heti	-	gyakorlati jegy	3	magyar
Levelező	x	Féléves	-	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Tömöri Gergő		beosztása:	egyetemi adjunktus
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:			beosztása	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
A tárgy kialakításánál a főbb szempont az volt, hogy megismertettesse a hallgatókkal a Power BI, az Excel adatbázis funkció, valamint a dashboard készítés legfontosabb tulajdonságaival, a fejlődésük történetével és a controlling területen történő felhasználásukban rejlő előnyökkel.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
Ismeri a korszerű informatikával és know-how-val támogatott vezetési és szervezési módszereket és azok gyakorlati alkalmazását.								
Képesség:								
A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően képes közepes és nagyméretű vállalkozás, komplex szervezeti egység vezetésére, gazdálkodó szervezetben átfogó gazdasági funkciót képes ellátni, összetett gazdálkodási folyamatokat tervezni, irányítani, az erőforrásokkal gazdálkodni.								
Attitűd:								
Szakmai munkája során a kíváncsiság, a tények és összefüggések megismerésének vágya hajtja.								
Autonómia és felelősség:								
Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
Az alapvető Power BI és dashboard készítéséhez kapcsolódó ismeretek megismerése után a hallgatók megértik, hogy miért és mire érdemes a Power BI rendszereket a gyakorlatban használni, valamint képesek lesznek még a navigációs alapismeretek elsajátítása után a Power BI felhasználói felületén keresztül üzleti folyamatokat és konkrét megoldandó gazdasági problémákat, eseteket kezelni. A tananyag ezért referenciául szolgálhat a Power BI rendszerek későbbi felhasználói számára.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Az elméleti megalapozás után a gyakorlatokon elhangzottak, megoldott feladatok, elvégzett munkafolyamatok és kiosztott esettanulmányok.								
Értékelés								
A félévközi munka gyakorlati jeggyel zárul, amely a zárthelyi dolgozat(ok) és a szemináriumi munka eredményeként tevődik össze. Az érdemjegy (100%) megszerzésének követelményei:								
• gyakorlati órák látogatása (legfeljebb 3 igazolt és/vagy igazolatlan hiányzás)								
• a hallgatók aktívan részt vesznek egyénileg a szemináriumi munkában.								
a hallgatók a félév során két alkalommal zárthelyi dolgozatban bizonyíthatják tudásukat (50-50%).								
A vizsga eredményei a következők szerint alakulnak:								
0-50% elégtelen								

50-59% elégséges
60-69% közepes
70-79% jó
80% felett jeles

Kötelező szakirodalom:

Mazzulo, J. – Wheatley, P. (2011): SAP R/3 for Everyone: Step-by-Step Instructions, Practical Advice, and Other Tips and Tricks for Working with SAP, Prentice Hall

Ajánlott szakirodalom:

Anderson, G. (2011): Teach Yourself SAP in 24 Hours, Fourth Edition, Sams publisher

George Anderson.

Bodnár Pál: SAP alkalmazások I. Perfekt, 2008

Hetyei József (szerk): ERP rendszerek Magyarországon, a XXI. században. Computerbooks, 2009.

Hernandez-Keogh-Martinez: SAP R/3 kézikönyv, Panem, 2006,

Heti bontott tematika	
1.	A félévi tantárgyi követelmények és feladatok ismertetése. TE* Megismeri a félévi követelményeket.
3.	Bevezetés az Excel makró programnyelv alkalmazásába. TE Megismeri a Excel makró alkalmazás alapjait.
5.	Összetettebb adatmodellek felállítása Excel makró programnyelv alkalmazásával TE Képes kezelni az Excel makró programnyelvet összetettebb feladatok megoldására
7.	A Pivot táblák gyakorlati alkalmazása controlling problémák megoldására TE Megismeri a Pivot alkalmazásban rejlő lehetőségeket.
9.	A Power Pivot gyakorlati alkalmazása controlling problémák megoldására TE Megismeri a Power Pivot alkalmazást.
11.	Adatmodellek kiépítése a Power Pivot segítségével. TE Képes kezelni az adatmodelleket a Power Pivot segítségével.
13.	Adatok importálása és kezelése a Power Query segítségével TE Képes kezelni és importálni adatokat a Power Query segítségével
15.	Számítások létrehozása a DAX formula segítségével. TE Képes létrehozni és kezelni számításokat a DAX formula segítségével.
17.	A Power BI Desktop bemutatása TE Megismeri a Power BI Desktop alkalmazás alapjait.
19.	Riportok és dashboardok készítése a Power BI Desktop alkalmazással I. TE Képesse válik riportok és dashboardok készítésére a Power BI Desktop alkalmazással
21.	Riportok és dashboardok készítése a Power BI Desktop alkalmazással II. TE Képesse válik riportok és dashboardok készítésére a Power BI Desktop alkalmazással
23.	Riportok és dashboardok készítése a Tableau alkalmazással TE Képesse válik riportok és dashboardok készítésére a Tableau Desktop alkalmazással
25.	Zárthelyi Dolgozat TE A megszerzett tudás átadására képes lesz.
27.	Konzultáció TE Félév közben felmerült problémák gyakorlása.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Döntéstámogatás a controllingban II.		Kódja:	GT_MVSL611-17	
		angolul:		Decision making in controlling II.				
Felelős oktatási egység:				DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				-		Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	x	Heti	2	Heti	2	gyakorlati jegy	5	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Prof. Dr. Fenyves Veronika		beosztása:	egyetemi tanár
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
- A hallgatók megismerjék a vállalkozások pénzügyi tervezésének módszertanát, a pénzügyi tervezés végrehajtását. - A hallgatók megismerkedjenek a pénzügyi tervezés különböző szintjeinek gyakorlati kérdéseivel. a tervezési munka menetével. - A hallgatók megismerkedjenek, felhasználói szinten tudják alkalmazni a Microsoft Office 2007 Excel programját								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
Ismeri a vállalkozás, gazdálkodó szervezet pénzügyi tervezési szabályait, szakmai és etikai normáit								
Képesség:								
A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően képes közepes és nagyméretű vállalkozás, komplex szervezeti egység vezetésére, gazdálkodó szervezetben átfogó gazdasági funkciót képes ellátni, összetett gazdálkodási folyamatokat tervezni, irányítani, az erőforrásokkal gazdálkodni.								
Attitűd:								
Elkötelezett a szakmája iránt, ismeri és vállalja annak alapvető értékeit és normáit, törekszik azok kritikai értelmezésére és fejlesztésére								
Autonómia és felelősség:								
Vizsgálja, vállalja és kezeli annak felelősségét, hogy az elemzések és gyakorlatibb eljárások során kapott eredmények a választott módszertől is függnék.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A hallgatók megismertetése a vállalkozások pénzügyi tervezésének módszertanával, a pénzügyi tervezés különböző szintjeinek gyakorlati kérdéseivel. a tervezési munka menetével. A hallgatók ismeretket szerezzenek a vezetői döntések előkészítésének feladatival kapcsolatban, elsajátítsanak különböző döntés előkészítési módszert. A hallgatók megismerkedjenek, felhasználói szinten tudjanak pénzügyi tervezést végezni a Microsoft Office 2007 Excel programjában.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Az előadások keretében a hallgatók a döntés, a tervezés és a pénzügyi tervezéssel kapcsolatos jellemzőkkel, feladatokkal és módszerekkel ismerkednek meg. A gyakorlatokon pedig olyan számításokat végeznek, amelyek biztosítják, hogy kellő gyakorlatot szerezzenek a pénzügyi tervezésben.								
Értékelés								
Számonkérés módja:								
A gyakorlati jegy (GY) megszerzése:								
Követelmény a gyakorlati foglalkozásokon való felkészült megjelenés A félév folyamán 1 kötelező elméleti, Moodle tesztet és egy Excel feladatmegoldás zh-t kell megírni, előre megadott időpontban. A Moodle tesztek a tananyaghoz kapcsolódó feleletválasztós, kiegészítő, párosító kérdéseket, igaz-hamis állításokat és esszékérdéseket tartalmaznak. Az Excel feladatmegoldás zh az órákon megoldott példákhoz hasonló feladatokat tartalmaz. A gyakorlati feladatok megoldása Microsoft Excel 2007 táblázatkezelővel történik, ezért elvárt annak alkalmazói szintű								

ismerete. Tesztek időtartama kb. 30 perc, a teszt előtti hetek előadás és szemináriumi anyagából. A feladatmegoldás zh: 60 perc, a teljes féléves anyagból. Értékelni csak a moodle rendszerbe a hallgató által feltöltött dokumentumot tudjuk! Félévi eredmény számítása: elméleti teszt (60%), Excel feladatok (40%) Határon lévő esetben előadás katalógus alapján döntünk.
Kötelező szakirodalom: Órai tananyag és a Moodle-ra feltett anyagok. Fenyves Veronika (2020): Controlling Debrecen, Campus Kiadó (2020) , 158 p. ISBN: 9789639822733 Hanyecz L.: Modern vezetői controlling Saldo Kiadó ISBN 978963638 379 4 Maczó, K. - Horváth, E-né: Controlling a gyakorlatban. Verlag Dashöfer Szakkiadó Kft. és T. Bt., 2007. http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tkt/controlling-gyakorlatban/adatok.html Robert N. Anthony - Vijay Govindarajan: Menedzsmentkontroll-rendszerek Panem Kft. ISBN 9789635455126 2013. A Controller és a Controller Info c. folyóiratok témához kapcsolódó cikkei Ajánlott szakirodalom: Atrill, P.: Financial management for decision makers. Pearson Education Limited. 2009. Bragg, Steven M.: The Essential Controller: an introduction to what every financial manager must know. John Wiley & Sons, Inc. 2012. Sinkovics Alfréd Vállalati pénzügyi tervezés Wolters Kluwer Kft. 2012.

Heti bontott tematika	
1.	A controlling szerepe a szervezetek életében. A controlling folyamat elemei. A hallgató képes a controlling tevékenységet elhelyezni a szervezetek struktúrájában, áttekinteni a controlling folyamat elemeit.
3.	A döntés fogalma, a döntés csoportosítása, a döntési folyamat, a döntési folyamat szakaszai, döntéshozatal, a gazdasági döntések, pénzügyi döntések A hallgató képes átlátni a döntési folyamat szakaszait, megismeri a döntéshozatal, gazdasági döntés fogalmát.
5.	Gazdasági modellezés, döntési modellek A hallgató képes rendszerezni a különböző döntési modelleket
7.	A tervezés, a tervezési rendszer modellezése, a tervezési rendszer elemei, A hallgató képes felismerni, átlátni a tervezési rendszer elemeit
9.	A tervezési rendszer struktúrája, a tervek struktúrája A hallgató képes megkülönböztetni a különböző terveket.
11.	A stratégiai tervezés, stratégiai controlling A hallgató képes alkalmazni a stratégiai tervezési módszereket
13.	A taktikai tervezés A hallgató képes alkalmazni a taktikai tervezési módszereket
15.	Az operatív tervezés, operatív controlling A hallgató képes alkalmazni az operatív tervezési módszereket
17.	A cash-flow kimutatás, a cash-flow kimutatás fajtái, kapcsolódási pontjai az egyes beszámoló részekkel A hallgató képes elkészíteni és értelmezni egy cash-flow kimutatást
19.	A cash-flow kimutatás, a cash-flow kimutatás fajtái, kapcsolódási pontjai az egyes beszámoló részekkel A hallgató képes elkészíteni és értelmezni egy cash-flow kimutatást.
21.	Költségvetés készítés, kerettervezés szerepe, előnyei, hátrányai, tipizálása A hallgató képes átlátni egy szervezet éves költségvetését.
23.	A mesterköltségvetés készítése (értékesítési terv, termelési terv, közvetlen anyagterv, közvetlen bérterv) A hallgató képes elkészíteni egy szervezet egyes részterveit (értékesítési terv, termelési terv, közvetlen anyagterv, közvetlen bérterv)
25.	A mesterköltségvetés készítése (üzemi általános költségterv, késztermékterv, értékesítési és adminisztrációs terv, készpénzterv) A hallgató képes elkészíteni egy szervezet egyes részterveit (üzemi általános költségterv, késztermékterv, értékesítési és adminisztrációs terv, készpénzterv)
27.	A mesterköltségvetés készítése (eredménykimutatás terv, mérlegterv, cash-flow terv) A hallgató képes elkészíteni egy szervezet eredménykimutatás tervét, mérlegtervét és cash-flow tervét.

*TE tanulási eredmények

Tantárgy neve:		Magyarul:		Szaknyelv		Kód:	GT_MVSLNY1-17	
		Angolul:		Technical Language				
Intézet:				Gazdaságtudományi Kar Gazdasági Szaknyelvi Kommunikációs Központ				
Előfeltételek:				B1 szintű angol nyelvtudás		Kód:		
		Heti órák				Követelmény	Kredit	Az oktatás nyelve:
		Előadás(ok)		Szeminárium(ok)				
nappali						Gyakorlati jegy	1	Angol Német
levelezős	X	félév		félév	10			
Felelős oktató				Név:	Dr. Hajdu Zita		beosztás	Egyetemi adjunktus
Oktató				Név:			beosztás	
Kurzus céljai:								
A hallgatók ismereteket és gyakorlatot szereznek a munka világával kapcsolatos legújabb kutatások mögött álló fogalmak, elméletek és tények angol nyelven történő kifejezésére a saját szakterületükön, valamint ennek a munkaerőpiacra gyakorolt következményeire vonatkozóan.								
Kompetenciák:								
A hallgatók megtanulják megvitatni a szakterületükhöz tartozó témákat. Az olvasási készségük fejlesztése mellett a beszélgetéseken és prezentációkon keresztül a beszédkészségüket is kompetensebbnek fogják érezni. Az órákon zajló szóbeli kommunikáció megértése, valamint az abban való aktív részvétel. A kommunikáció elemeinek elsajátítása. A gazdaság és az emberi kommunikáció összefüggéseinek megértése. Az alapvető retorikai és tárgyalástechnikai módszerek megismerése, és ezek begyakorlása üzleti/szakmai szituációkkal, angol nyelven.								
A tanfolyam tartalma, témák:								
A kurzus témája a hallgatók szakterületének aktuális trendjei és kérdései lesznek.								
Tanulási módszerek:								
Csoportmunka, prezentációk, interakció a társakkal és az oktatóval.								
Értékelés								
Az értékelés az órai megbeszéléseken való aktív részvételen, az írásbeli feladatokon, valamint az egyéni és csoportos hallgatói prezentációkon alapul.								
Kötelező irodalom (angol nyelv):								
A kurzus oktatója által rendelkezésre bocsátott válogatott cikkek.								
Ajánlott								
1. COOPMANN, S. J. & LULL, J. (2015): Public Speaking: The Evolving Art, 3rd Edition. Boston, MA. ISBN-10: 1285432827, 416 old. 2. HOSTETLER, M. & KAHL, M. (2012): Advanced Public Speaking: A Leader's Guide. Routledge: N.Y. ISBN-10: 0205740014, 240 old. 3. WIWCZAROSKI, T.B. (2007): Writing and Professional Communication. Debrecen, 97 old. 4. ZAREFSKY, D. (2011). Public speaking: strategies for success. Boston, Allyn & Bacon. ISBN-13: 978-0205857265, 528 old. 5. David GRANT, Jane HUDSON and John HUGHES (2017): Business Result Upper-intermediate, Second edition, Oxford University Press								
Kötelező irodalom (német nyelv): Andreea Farmache, Regine Grosser et al: DaF im Unternehmen A1 ISBN: 978-3-12-676440-7								

Regine Grosser, Claudia Hanke et al.: DaF im Unternehmen A2

ISBN: 978-3-12-676445-2

Nadja Fügert, Regine Grosser, Claudia Hanke, et al: DaF im Unternehmen B1 Klett Verlag 2023 ISBN 978-3-12-676450-6

Ajánlott irodalom (német nyelv):

Gabriele Volgnandt-Dieter Volgnandt: Exportwege neu 1 A1-A2 Schubert Verlag 2012 ISBN: 978-3-941323-00-1

Tanmenet

	Témák
1-5. óra	Orientáció; Prezentációk technikája és nyelvezet - Az előadás logikai felépítése, figyelemfelkeltés, egy célcsoport hatékony megközelítése és az ezekhez szükséges nyelvi eszközök, formák, szókincs a célnyelvben TE: Kurzuscélok kitűzése és a követelmények megismerése. Megérteni, hogyan lehet hatékonyan elérni a közönséget célnyelven egy speciális témában.
6-10. óra	Workshop-tréning TE: A tanulók interaktív módon begyakorolják az általuk választott üzleti területen a hatékony szakmai prezentációk elkészítésének és megtartásának eszközeit és módszereit célnyelven.